

Coordonator

Corina Teodora Chirilă
Andrei Mitrea

Elaboratori

Marilena Brastaviceanu
George Gabriel Marin
Iulian Stan

Banca Mondială

Adina Vințan
Marcel Ionescu Heroiu

Sectorul 5

Ghid de reabilitare urbană

2

octombrie
20
19

Cuvânt înainte

Dinamica actuală a orașelor și nevoia locuitorilor de a trăi într-un cadru urban de calitate, care să ofere posibilități de petrecere a timpului liber într-un mediu sănătos, reprezintă un subiect extrem de dezbătut atât în sfera administrațiilor publice, cât și în sfera societății civile.

Ghidul de față reprezintă un prim pas în crearea unei suite de exemple de bună practică care pot contribui semnificativ la îmbunătățirea calității spațiilor publice din orașele din România. În contextul actual al dinamicii urbane, considerăm extrem de util un astfel de manual, fie că este vorba de crearea unor spații publice noi, fie că este vorba de reabilitarea unor zone deja constituite, de tipul cartierelor socialiste.

Pe această cale, mulțumim echipei **IPR Praha**, din cadrul **Institutului de Planificare și Dezvoltare**, Praga, fără de care acest proiect nu ar fi fost posibil. Acest Ghid reprezintă o adaptare la contextul românesc a Manualului de Design pentru Spații Publice axat pe orașul Praga și combină în același timp o serie de principii și reguli prezentate în alte ghiduri similare existente la nivel internațional.

Orașele încep să valorifice tot mai mult resursele de teren pe care le au la dispoziție, iar în acest proces urbanisticii, arhitecții și peisagiștii trebuie să joace un rol activ.

Din acest motiv, autorii acestui ghid propun o serie de instrumente, principii și strategii care să contribuie la îmbunătățirea aspectului spațiilor publice și la siguranța lor, începând de la materialele utilizate, zonele plantate sau iluminatul public, până la evidențierea unor metode de promovare a mobilității durabile.

Credem cu tărie că acest manual va facilita deschiderea unui dialog între cetățeni și autoritățile locale care, prin asumarea unor decizii îndrăznețe, pot construi împreună o fundație solidă pentru viitoarele dezvoltări urbane.

CUPRINS

1.	2.
Metodologie	Intervenții și recomandări

2.1 Concept de amenjare a arterelor principale	9
2.2 Cartiere construite în perioada socialistă	31
2.3 Spații pentru concursuri de urbanism și arhitectură	123

1. Metodologie

Tipologii de spații urbane identificate

În completarea primului volum intitulat „Ghid de reabilitare urbană – Sectorul 5”, axat pe creșterea calității spațiilor publice (străzi, piețe, spații verzi, spații pietonale, spații auto, intersecții și traversări, spații aferente transportului în comun, infrastructură velo, parcări, locuri de joacă) și pe elementele ce contribuie la definirea acestora (materiale și suprafețe, arbori, peluze, iluminat public, mobilier urban, construcții și facilități pentru servicii etc., volumul al doilea cuprinde o suită de intervenții dedicate sectorului. Pentru o parcurgere și o înțelegere mai ușoară, acestea au fost împărțite în trei categorii principale:

1. CONCEPT DE RECONFIGURARE A ARTERELOR PRINCIPALE.

2. INTERVENȚII MACRO CU IMPACT ASUPRA CARTIERELOR DE LOCUIT. INTERVENȚII DE ACUPUNCTURĂ URBANĂ ȘI INTERVENȚII COMPLEXE PENTRU ZONE BINE DEFINITE.

Acest tip de intervenții presupune regândirea unor spații ample, cu impact la nivelul întregului cartier. Acest tip de intervenții ar putea fi elaborate prin intermediul unui concurs de soluții, care să permită aducerea în față a celor mai bune idei de transformare a spațiului urban. Firma/consorțiul ce va avea propunerea câștigătoare în cadrul concursului de soluții va putea ulterior să dezvolte documentațiile tehnice (PUZ, studiul de fezabilitate și proiectul tehnic (PT)) necesare pentru intervenția propusă. Firma/ consorțiul poate de asemenea să asigure asistență tehnică firmei ce va implementa efectiv intervențiile propuse, pentru a garanta o calitate a lucrărilor conformă celor propuse în documentațiile tehnice.

Alte intervenții de dimensiuni reduse pot fi întreprinse în mod uzual de administrația locală, fără a necesita elaborarea de documentații tehnice aparte. În mare, aici intră intervenții punctuale de reabilitare și îmbunătățire a spațiilor publice din cartiere – de exemplu, reabilitarea trotuarelor, introducerea iluminatului public acolo unde nu există, sau reabilitarea spațiilor verzi.

Intervențiile mai complexe vor presupune în mod normal elaborarea unui studiu de fezabilitate (SF) sau a unei documentații de avizare a lucrărilor de intervenții (DALI). Sunt intervenții de complexitate mai ridicată, ce presupun elaborarea unor documentații tehnice, gândirea mai multor abordări, și tratarea reabilitării într-un mod integrat și coerent.

3. SPAȚII PENTRU CONCURSURI DE URBANISM ȘI ARHITECTURĂ.

Dincolo de cele două direcții prezentate anterior, volumul de față prezintă și posibilitatea elaborării unor concursuri de idei sau de soluții de arhitectură și urbanism pentru anumite spații din oraș.

Concursurile de arhitectură și urbanism sunt o soluție ideală pentru spațiile cu rol strategic în oraș. Mai mult decât atât, aceste concursuri îndeplinesc alte trei roluri-cheie. Fie că sunt concursuri de soluții sau de idei, ele sunt un semn de transparentă instituțională. Ele atrag, în general, atenția publicului și cresc implicarea specialiștilor în domeniu. În plus, concursurile de idei pot contribui prin viziunea pe care o oferă la viitoare teme de proiectare.

Cartiere construite în perioada socialistă

Așa cum menționam în volumul 1, abordarea cartierelor construite în perioada socialistă este de importanță vitală în contextul în care mare parte din ansambluri nu au suferit schimbări majore în ultimii 20 de ani, dar necesitățile locuitorilor s-au modificat considerabil.

Intervențiile propuse în manual pleacă de la un studiu sociologic amănunțit pentru fiecare dintre cele 33 de subzone identificate.

În vederea simplificării abordării, pentru fiecare dintre cele 33 de subzone identificate, au fost analizate o serie de criterii care au condus la gruparea acestora în funcție de caracteristicile lor comune. Criteriile analizate sunt:

- principiul compozițional dominant (incintă, liniaritate, punct, incert);

- vecinătate funcțională (comerț și alimentație, învățământ, sănătate, cale ferată, industrie);

- valoarea ansamblului construit (scăzută, ridicată);

- relaționarea la context (ansamblu izolat în țesut de locuire individuală, ansamblu izolat, mărginit de țesut industrial, ansamblu mărginit de zone de locuire colectivă, ansamblu mărginit de zone funcționale cu caracter diferit - zonă de tranziție, ansamblu mărginit de elemente de cadru natural);

- anvergura intervențiilor posibile (mică, medie, mare).

Peste această clasificare au fost suprapuse răspunsurile la chestionarele aplicate în cele 33 de zone și ulterior au fost propuse o suită de intervenții localizate.

Acupunctură urbană și intervenții complexe

În acest volum, spațiile pentru acupunctură urbană și intervenții complexe se regăsesc fie în cartierele de locuit, fie în exteriorul acestora. În mod cert, o parte din intervențiile propuse pentru cartierele de locuit (capitolul 1.2) pot fi obiectul unei intervenții punctuale, însă recomandarea este ca ele să facă parte dintr-o viziune mai amplă de dezvoltare a cartierului.

Spații pentru concursuri de urbanism și arhitectură

Pentru creșterea vizibilității unui oraș nu este suficientă reabilitarea unor spații inactive din cadrul urban. Lansarea unor concursuri de urbanism și arhitectură sporește implicarea specialiștilor și a locuitorilor, iar soluțiile implementate pot deveni, la rândul lor, un exemplu de bună practică în domeniu.

Deși ele nu reprezintă un proces facil la început, dacă ele sunt organizate corespunzător, rezultatul final poate fi unul de succes. Prin acest ghid se încearcă identificarea unor spații reprezentative la nivel de oraș, care ar putea fi supuse unor teme de concurs în viitor.

INTERVENȚII ȘI RECOMANDĂRI

2

2.1 CONCEPT DE AMENAJARE ȘI RECONFIGURARE A ARTERELOR PRINCIPALE

①

②

③

④

⑤

CALEA FERENTARI
înainte

înainte

după

după

PRELUNGIREA FERENTARI
înainte

înainte

după

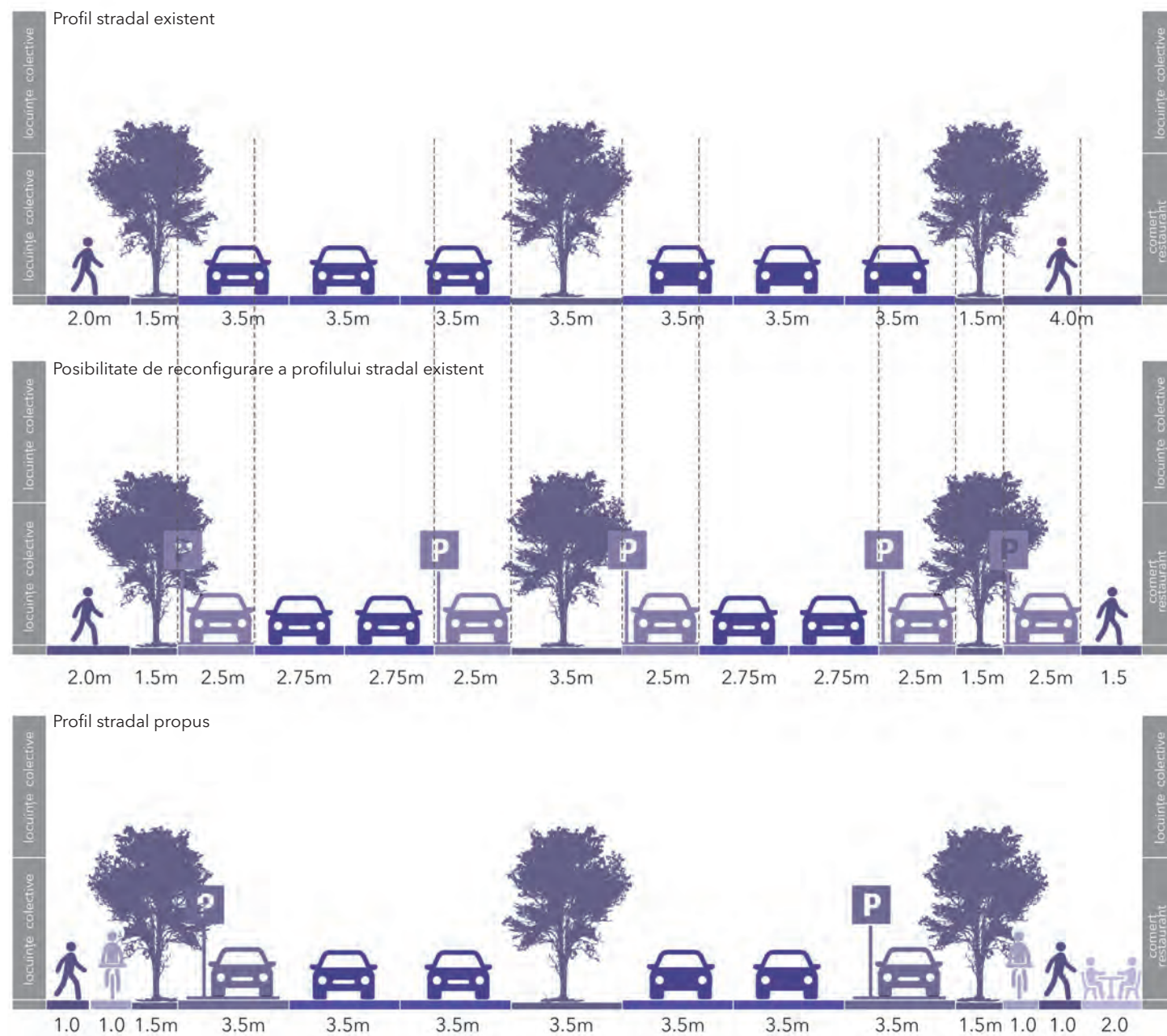

după

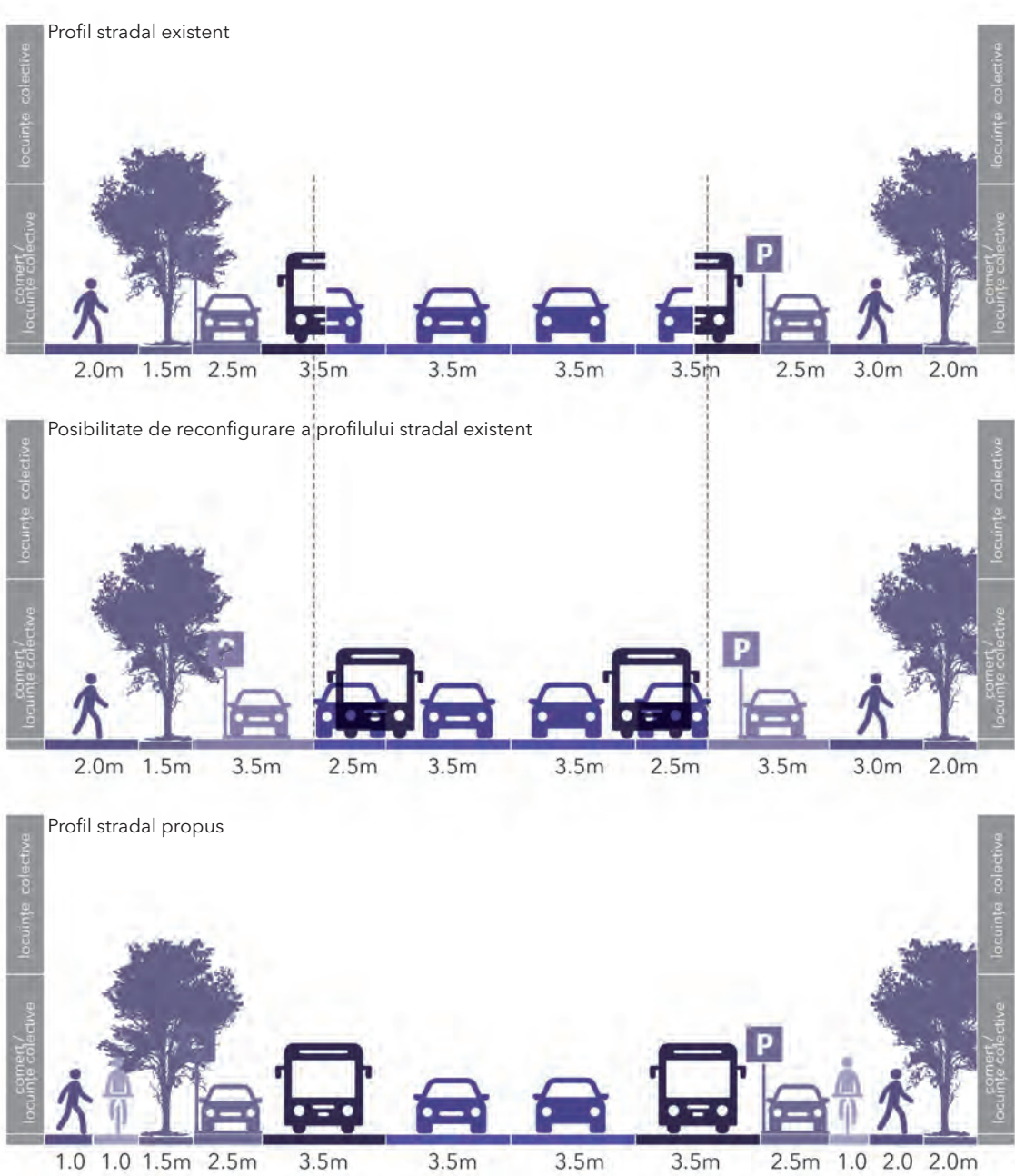

STRADA MIHAIL SEBASTIAN

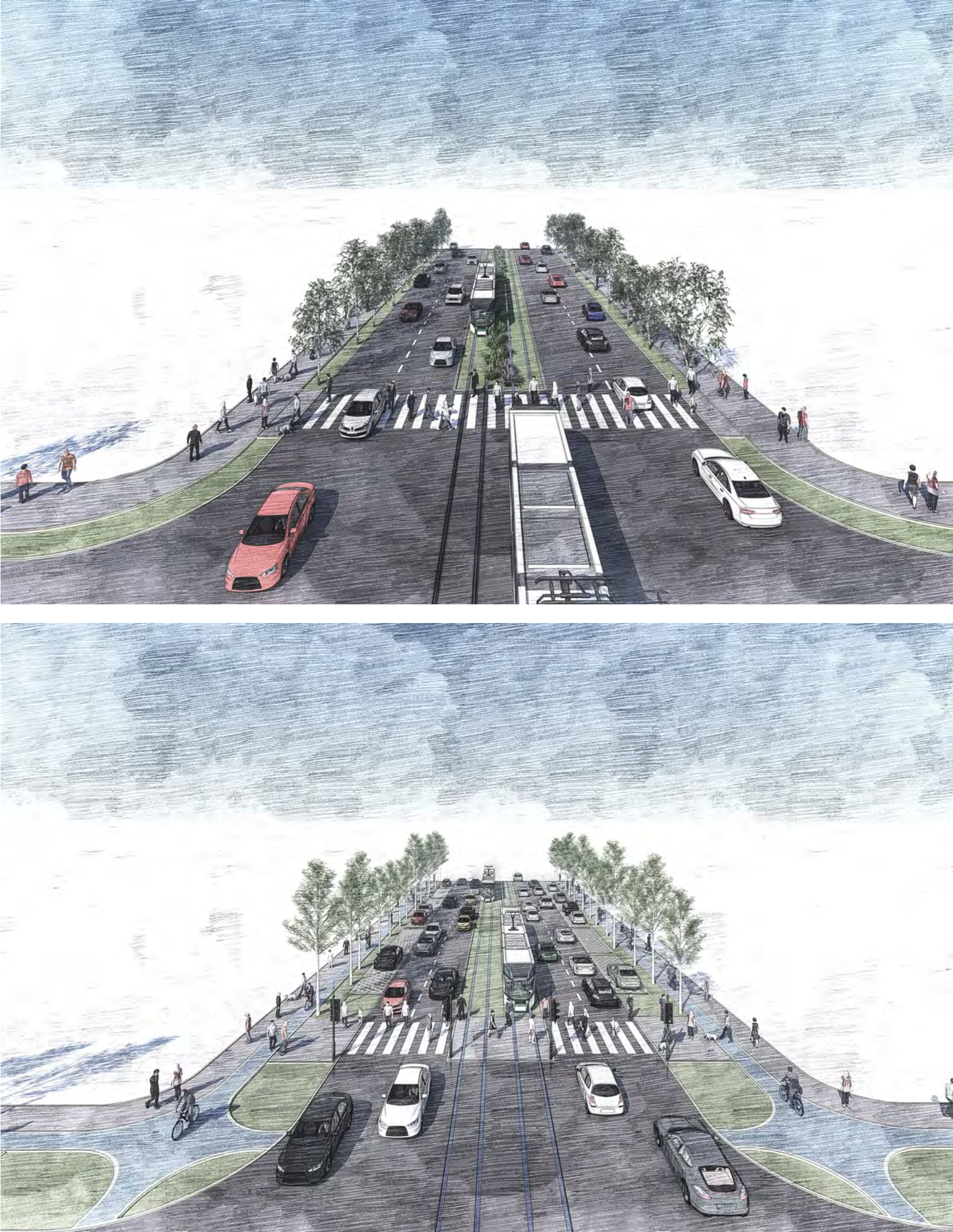
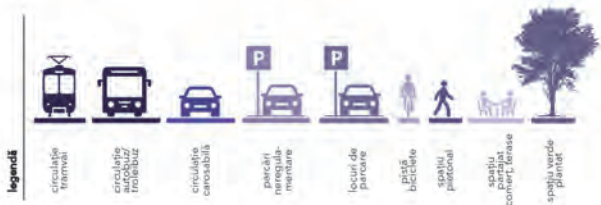
STRADA MIHAIL SEBASTIAN (intre Calea 13 Septembrie-Calea Rahovei)

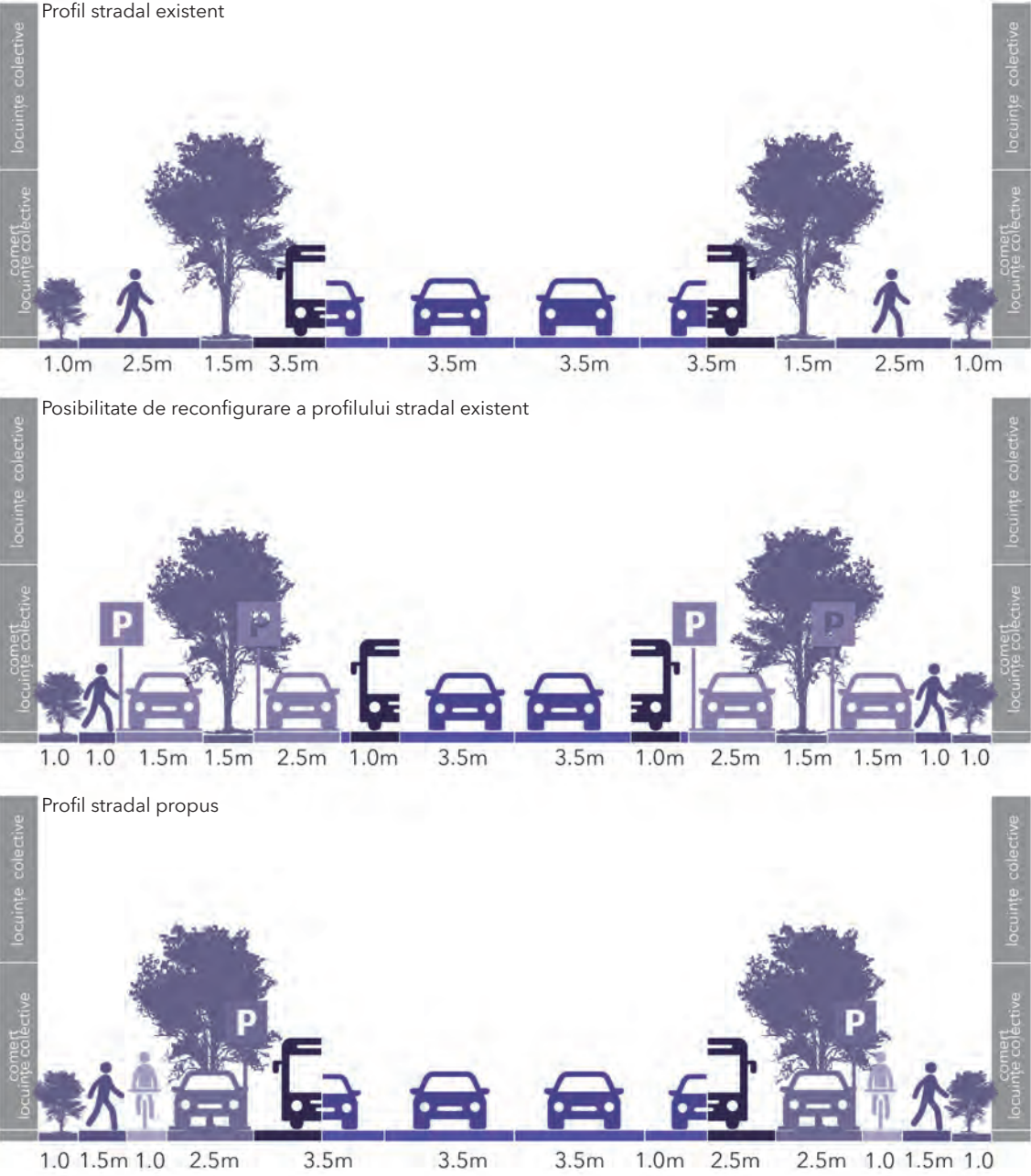
CALEA FERENTARI

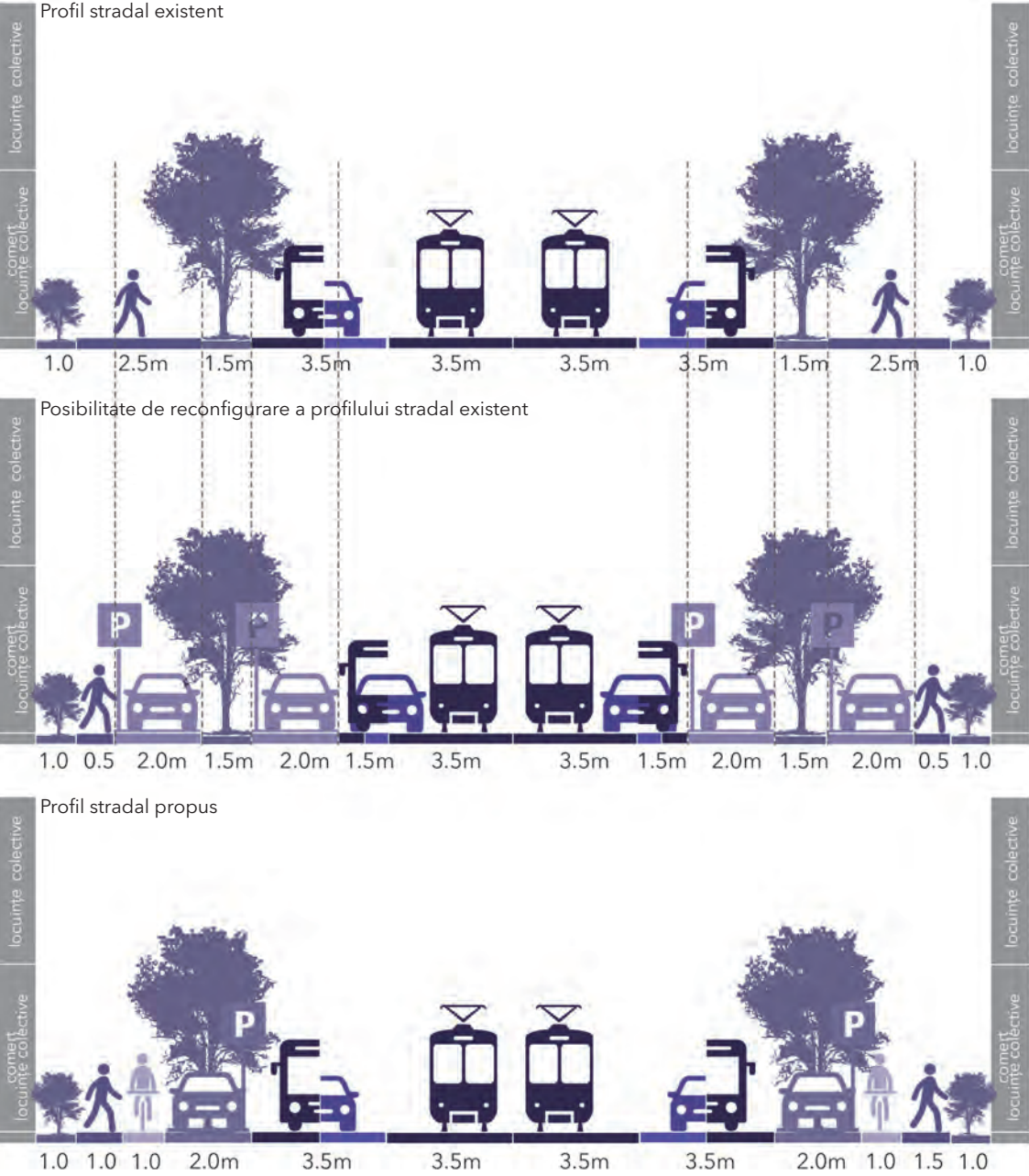
CALEA RAHOVA

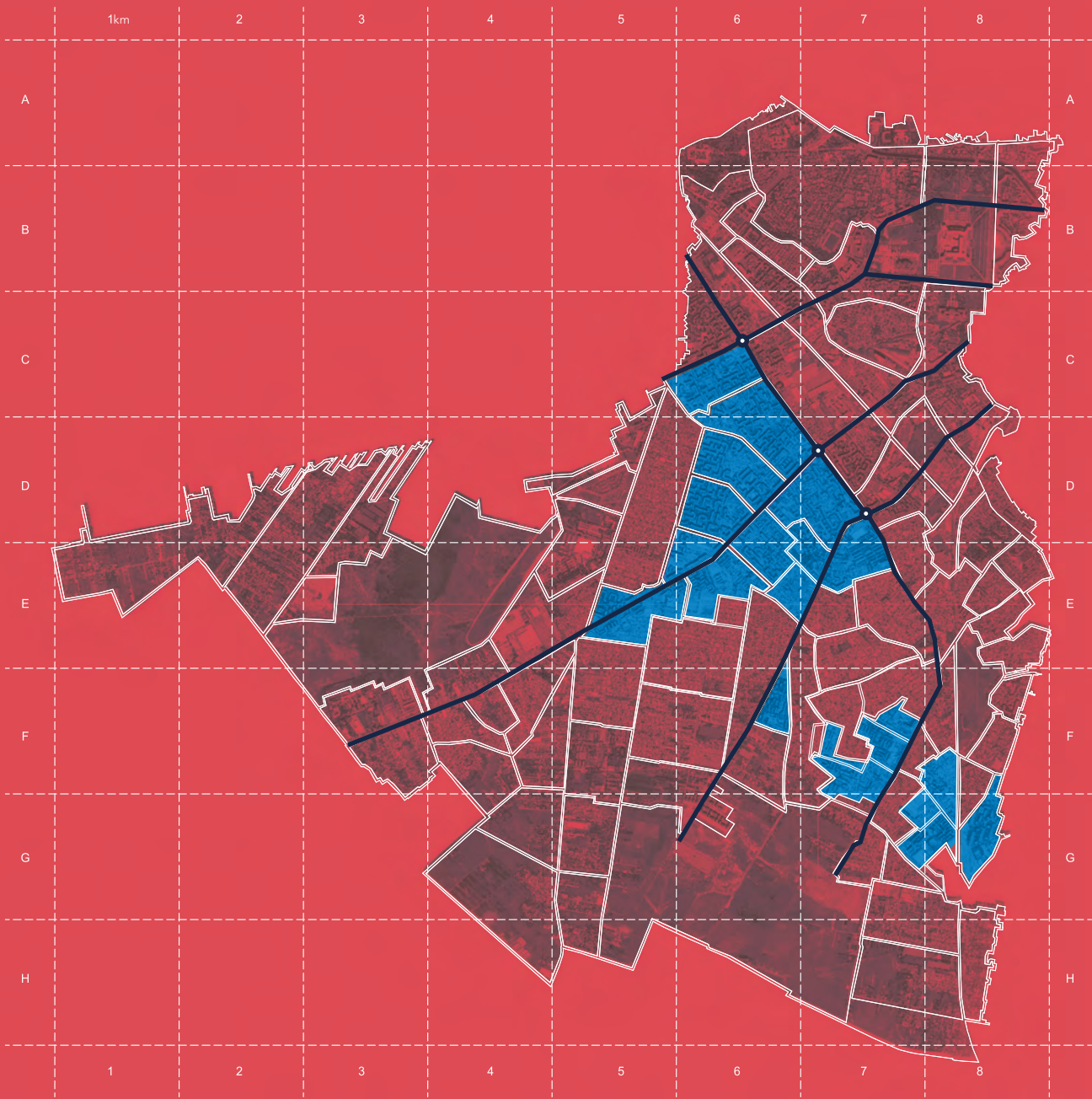
ȘOSEAUA SĂLAJ

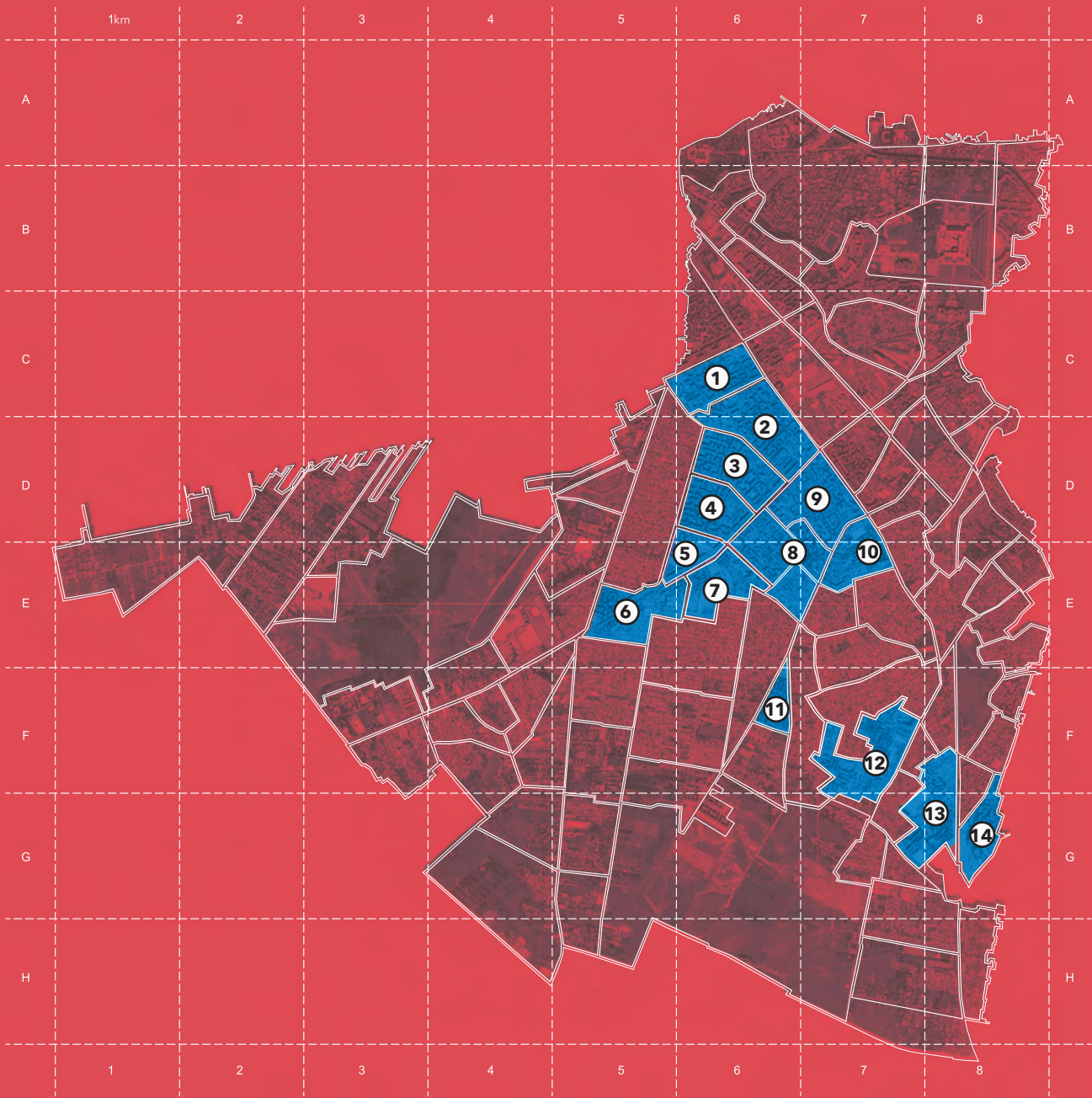
PRELUNGIREA FERENTARI

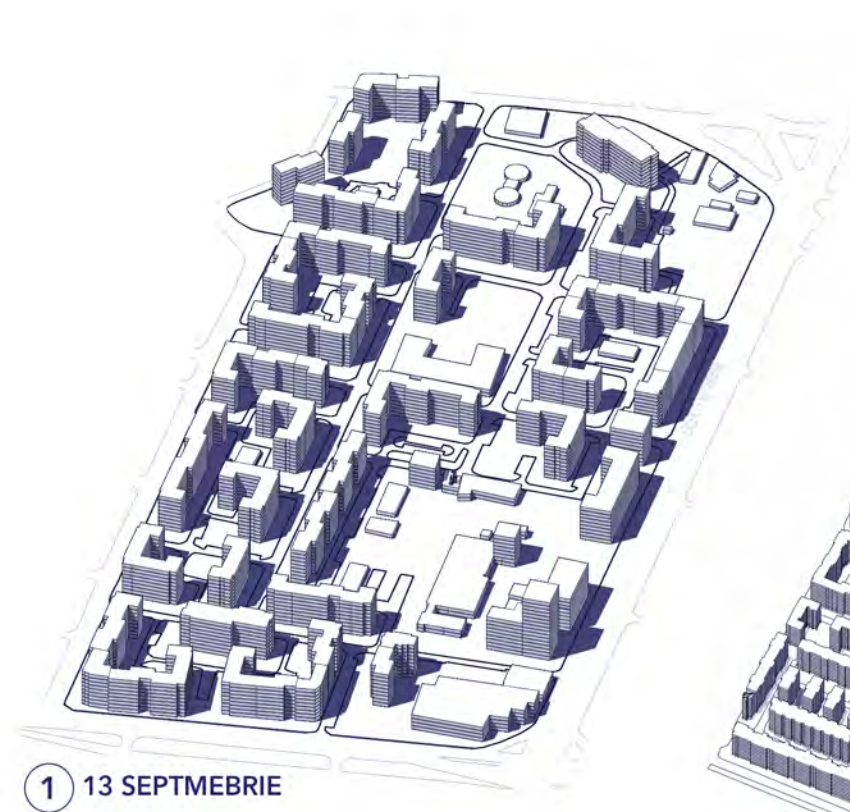
2.2 Cartiere construite în perioada socialistă

- LEGENDĂ**
- EXISTENT
- artere principale de transport
 - intersecții principale
- PROPOS
- limite morfologie majore
 - zonele de intervenții - cartiere socialiste

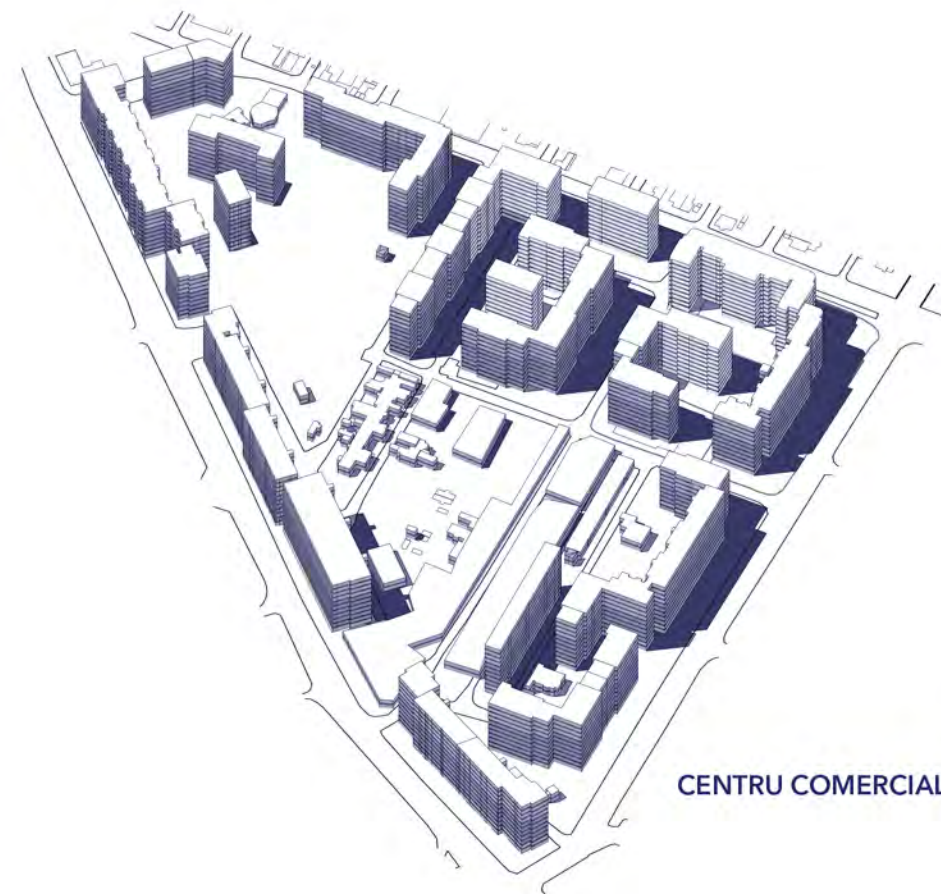
- LEGENDĂ**
- EXISTENT
- zonele de intervenții - cartiere socialiste
1 13 Septembrie	5 Centru Comercial Rahova	9 Policlinica Rahova	13 Autogara Ferentari
2 Sebastian	6 Alexandriei	10 Sălaj	14 Șoseaua Giurgiului
3 Rahova 1	7 Piața Rahova	11 Sălaj - Humulești	
4 Rahova 2	8 Parc Pecineaga	12 Parc Aleea Livezilor	

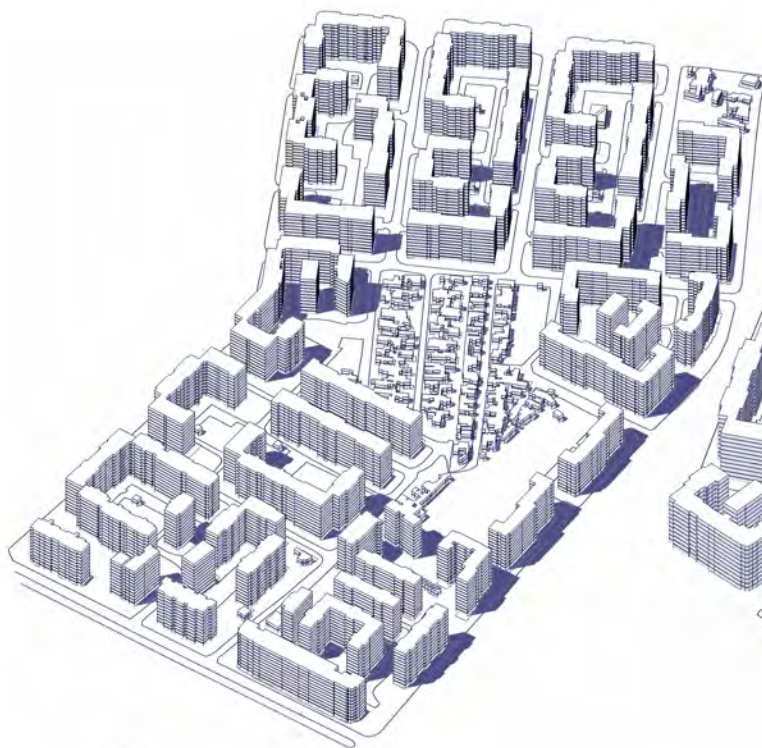
1 13 SEPTMEBRIE

SEBASTIAN 2

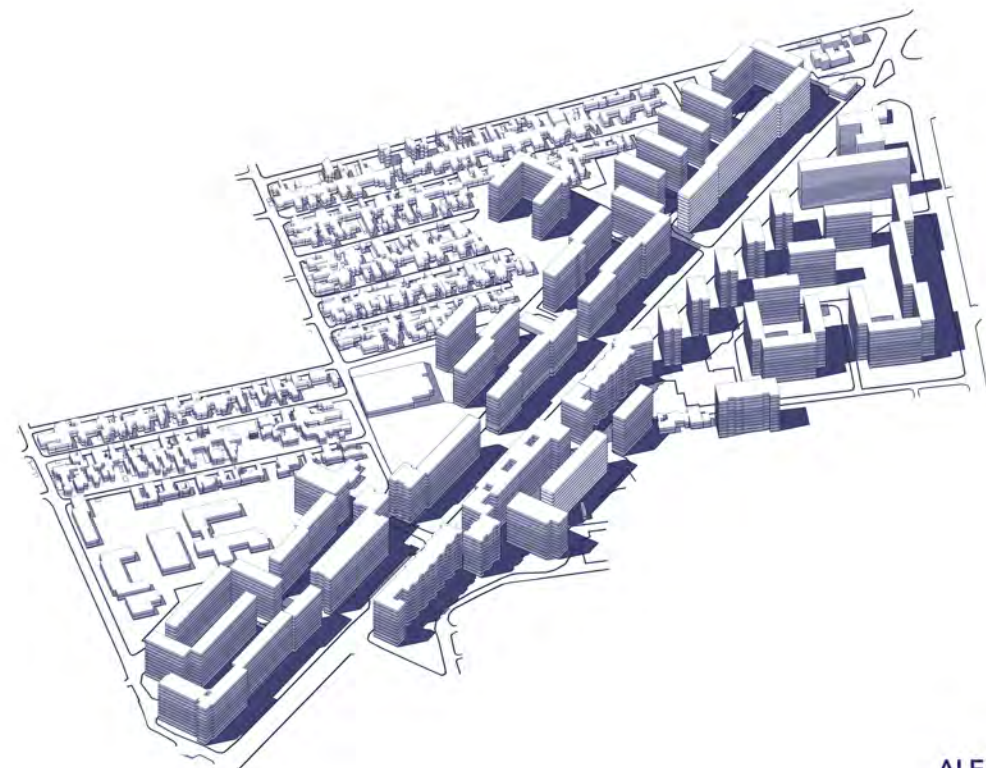
CENTRU COMERCIAL RAHOVA 5

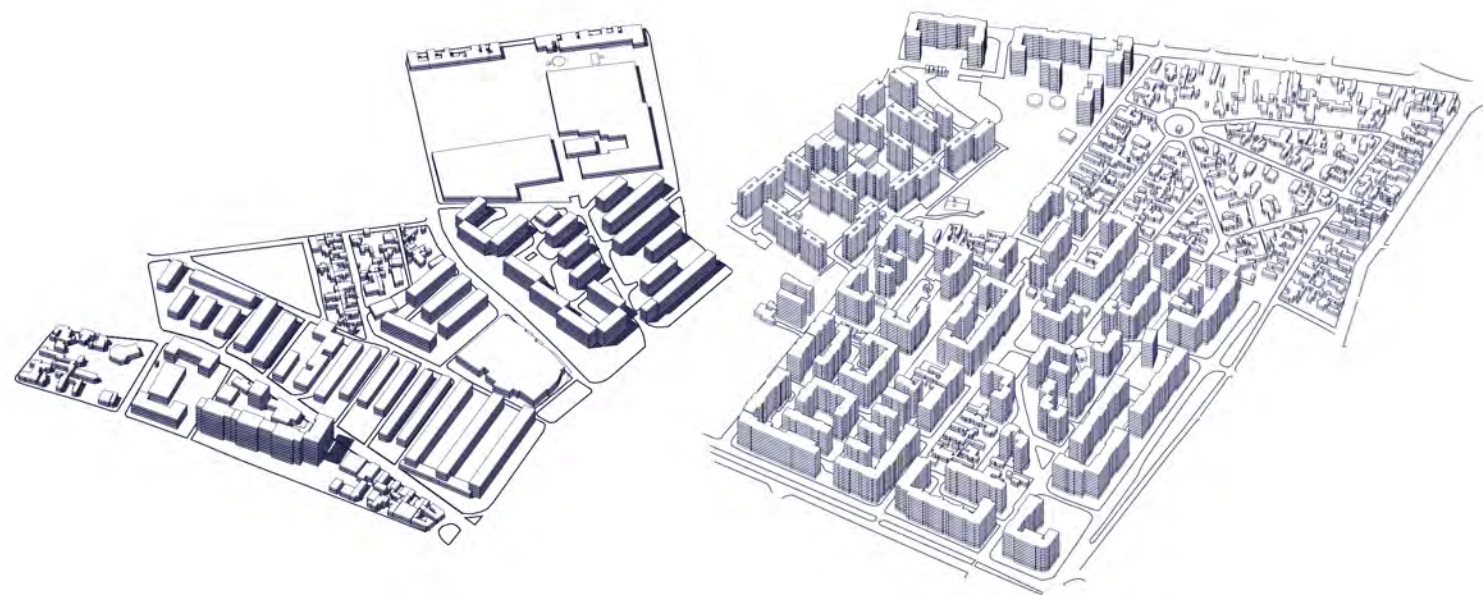
3 RAHOVA 1

RAHOVA 2 4

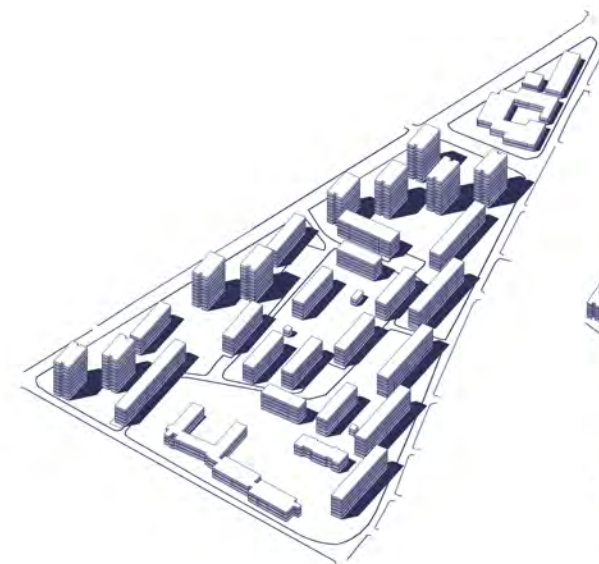

ALEXANDRIEI 6

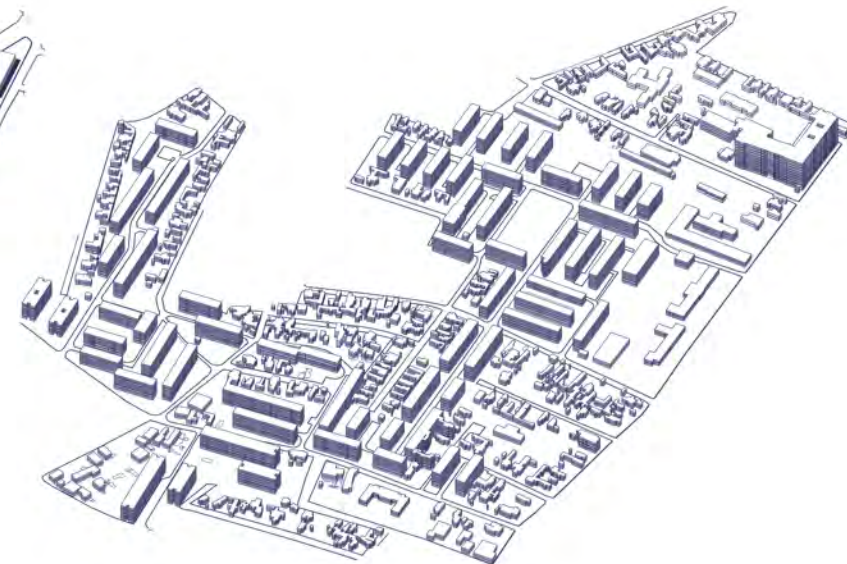

7 PIAȚA RAHOVA

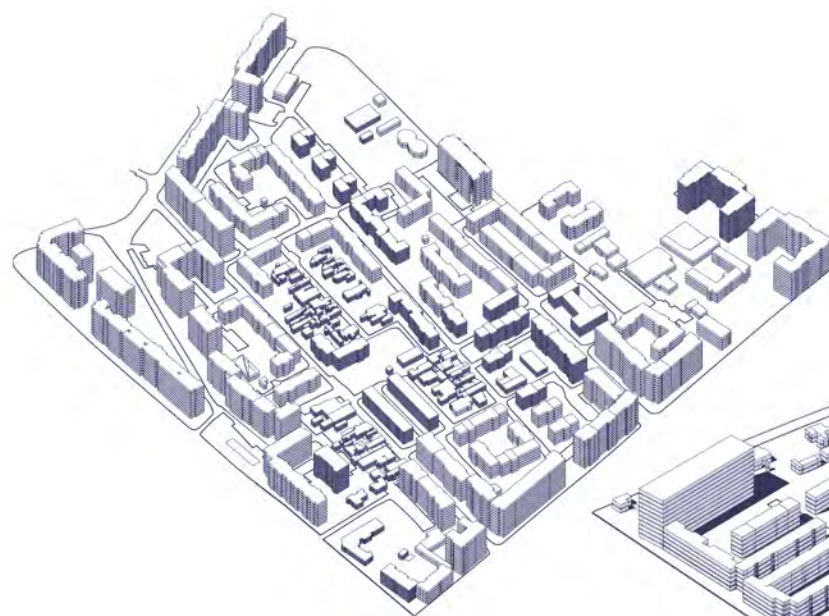
PARC PECINEAGA 8

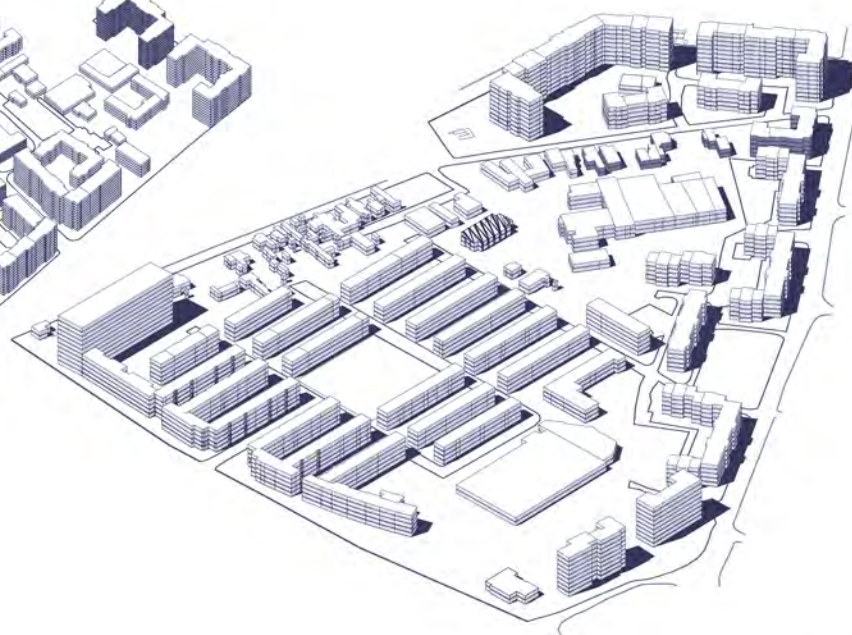
11 PARC ALEEA LIVEZILOR

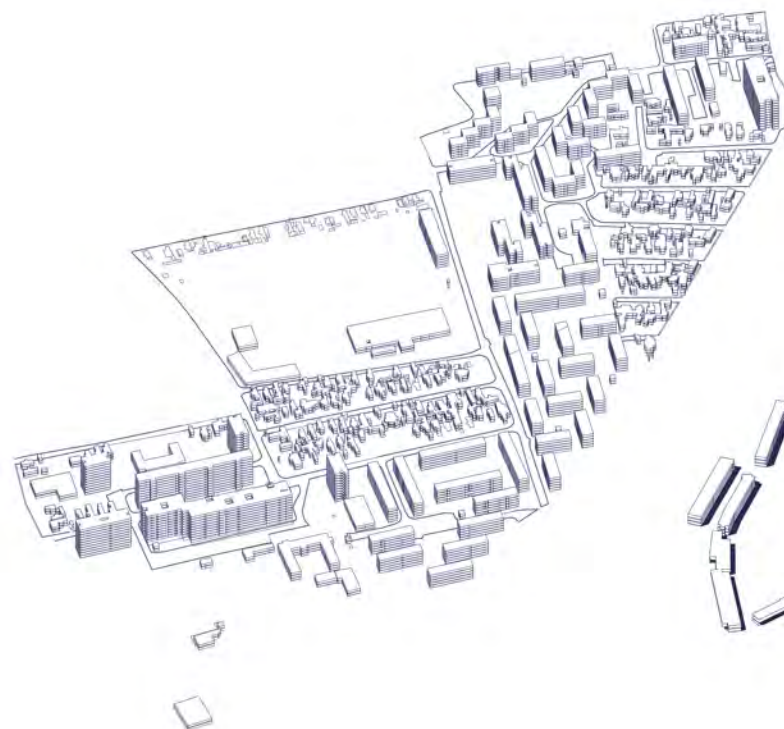
SĂLAJ - HUMULEȘTI 12

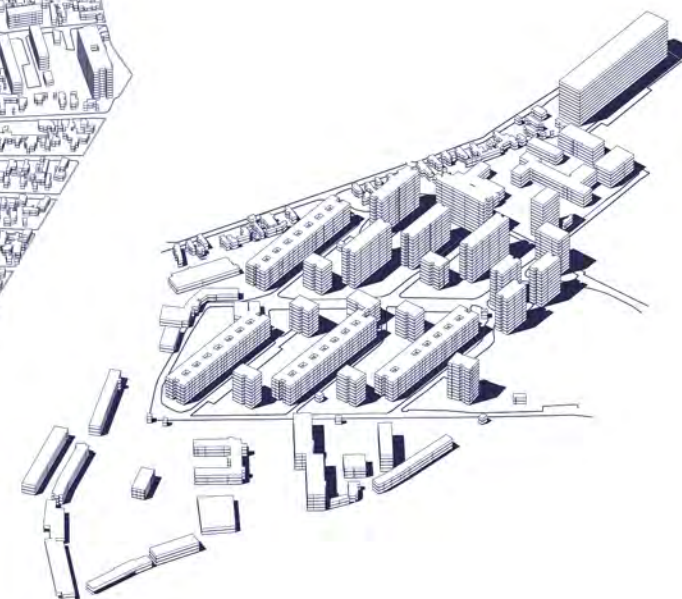
9 SĂLAJ

SĂLAJ - HUMULEȘTI 10

13 AUTOGARA FERENTARI

ȘOSEAUA GIURGIULUI 14

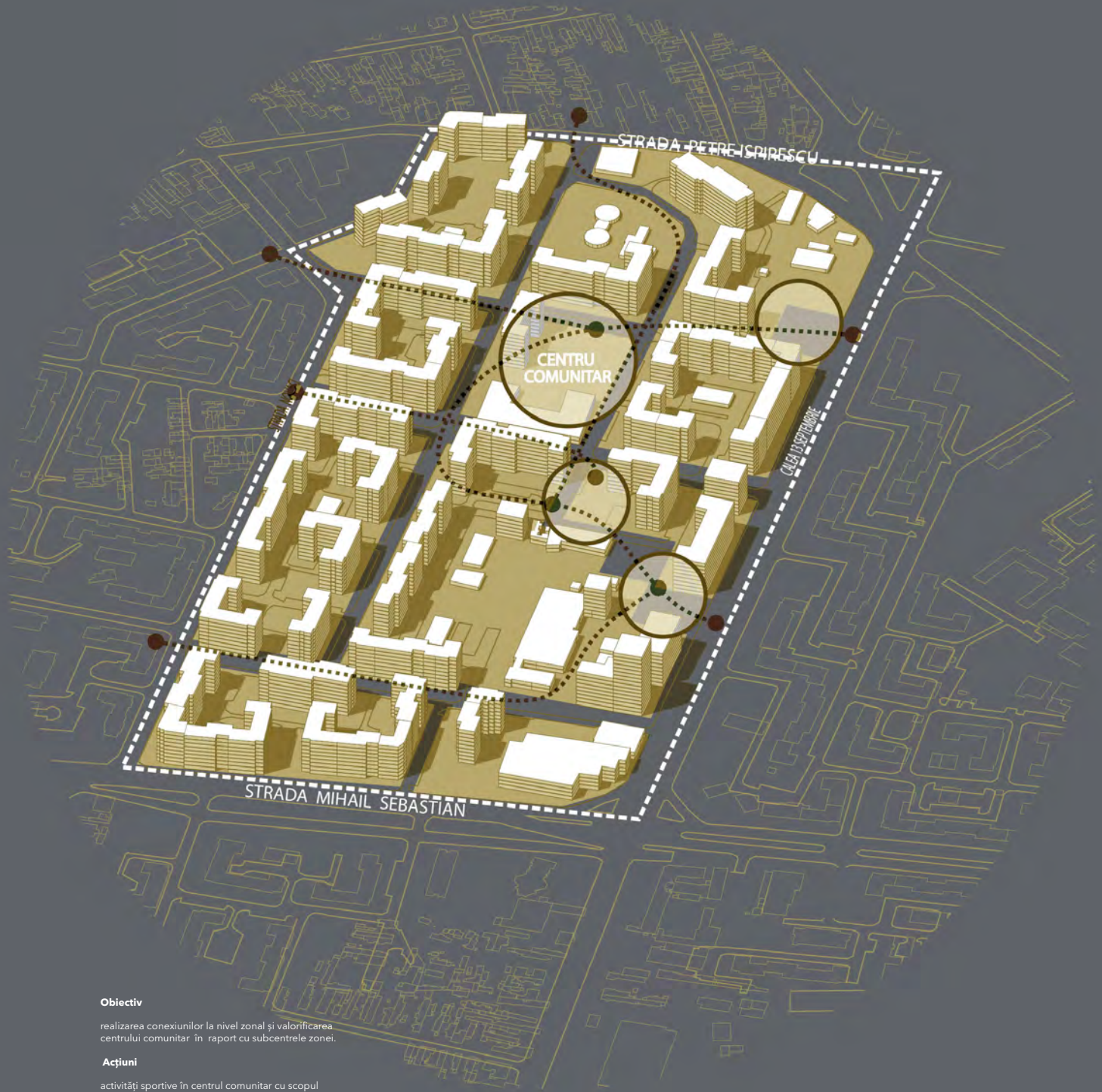
Analiza situației existente

Obiectiv
 Îmbunătățirea calității vieții în cartierele din perioada socialistă, prin intervenții punctuale la nivelul spațiilor publice în curs de degradare.

Acțiuni
 amenajarea spațiilor publice libere cu locuri de joacă pentru copii, spații de relaxare, trasee pietonale, trasee ciclabile și activități sportive;
 amenajarea spațiilor dintre blocuri, respectiv a parcărilor neamenajate care reduc spațiul public. Se propune reorganizarea spațiului din incinte cu dale înierbate, delimitarea zonelor pietonale și plantarea spațiilor verzi cu specii de arbori și arbuști care să mențină ambianța de la un anotimp la altul;
 amenajarea intersecțiilor reprezentative la nivelul zonei, prin introducerea unor elemente de mobilier urban, obiecte de artă urbană - ca simbol al zonei și valorificarea traseelor pietonale, ciclabile și configurarea acestora pentru reducerea eventualelor accidente la orele de vârf.

Spațiul public, spațiul privat și centrul de cartier în relație cu subcentrele cartierului

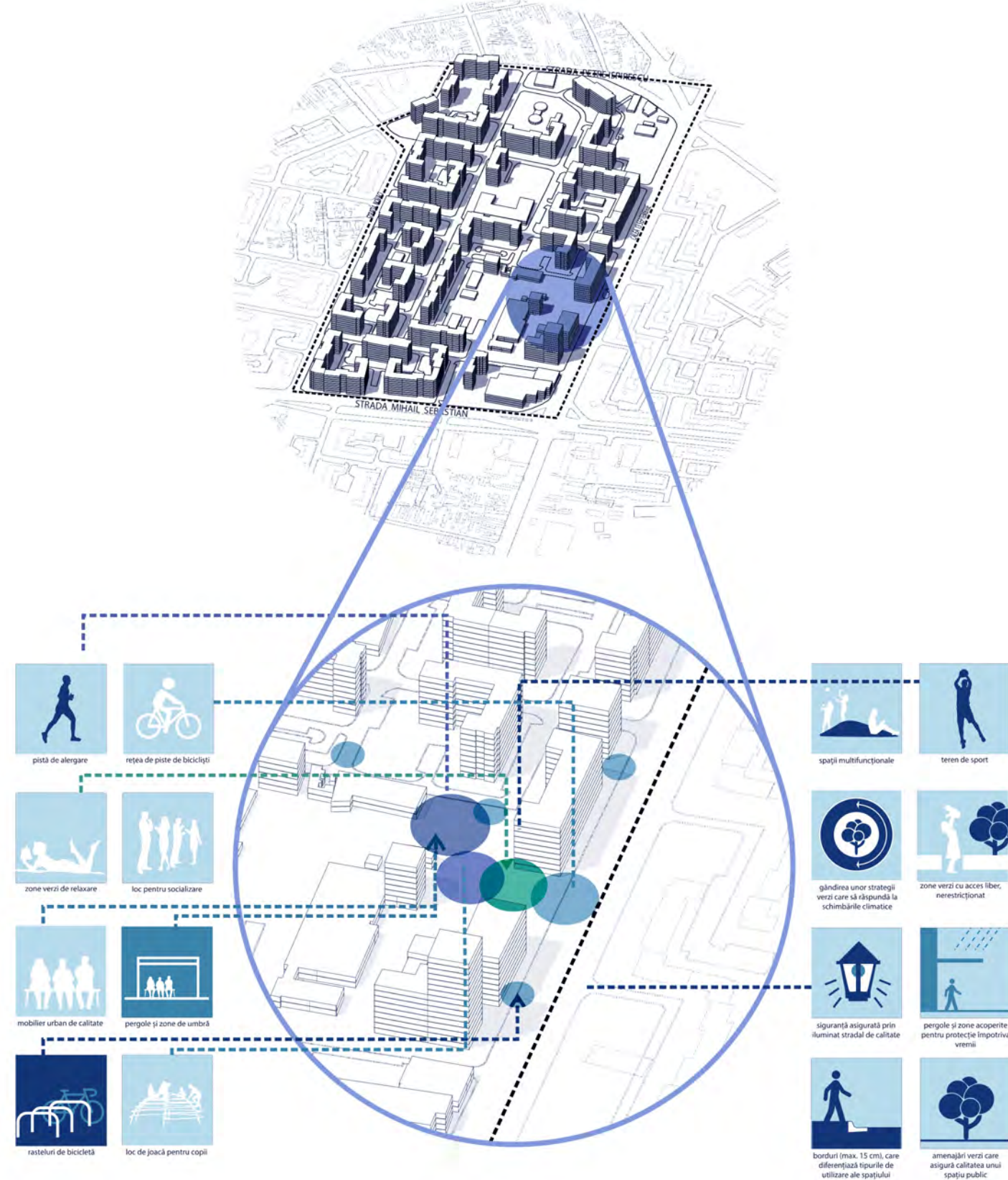
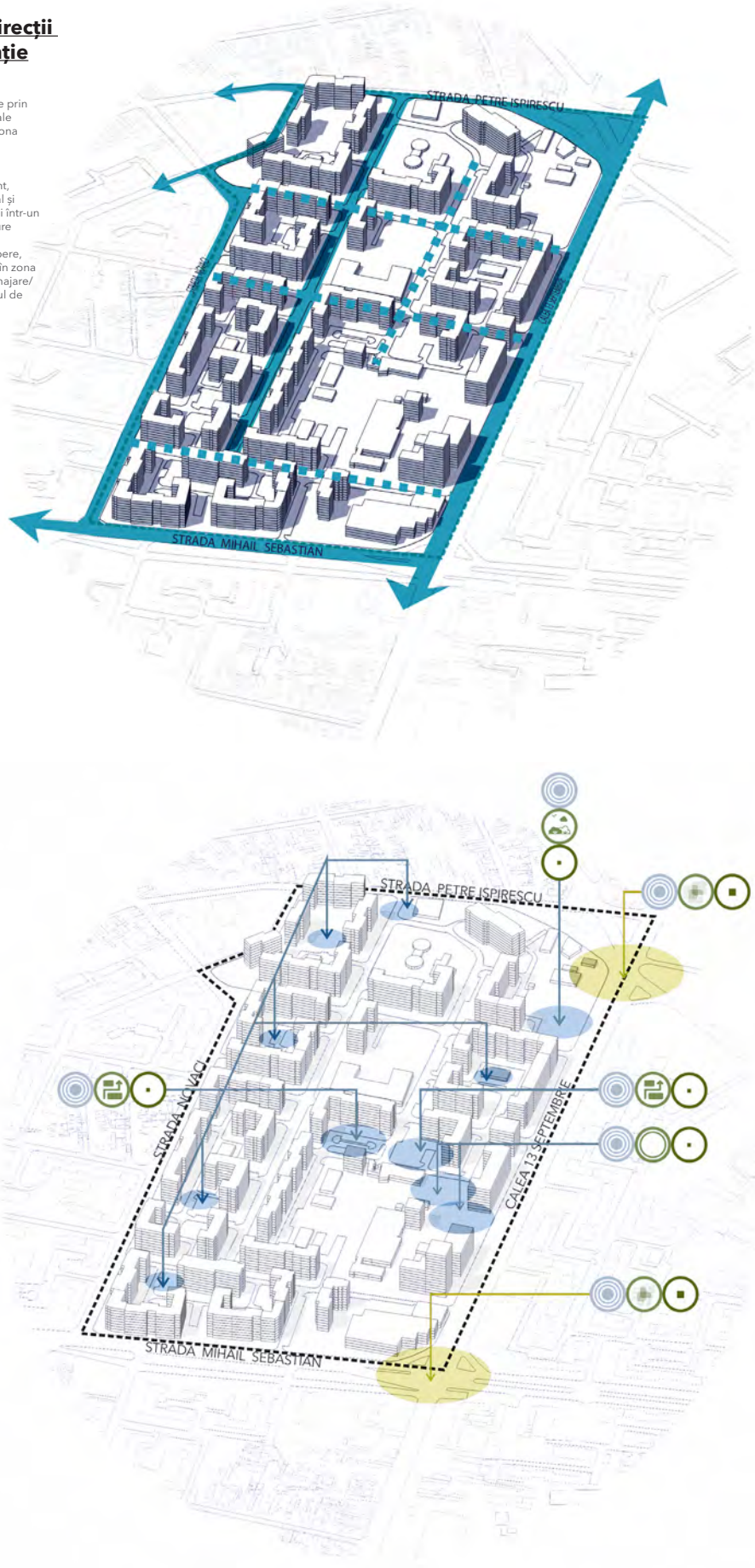
Obiectiv
 realizarea conexiunilor la nivel zonal și valorificarea centrului comunitar în raport cu subcentrele zonei.

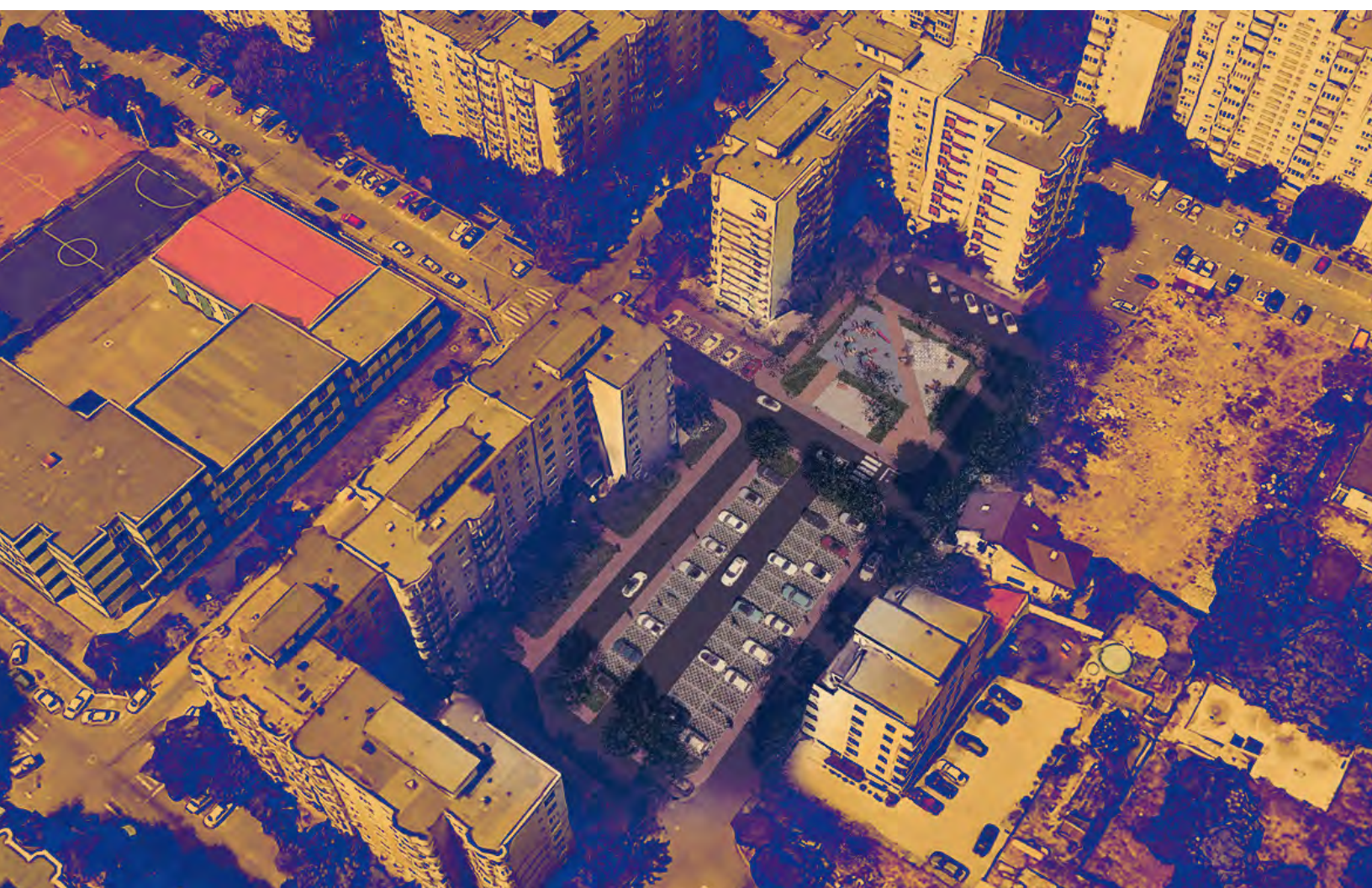
Acțiuni
 activități sportive în centrul comunitar cu scopul orientării comunității către un stil de viață sănătos;
 activități pentru toate vârstele în subcentrele zonei, respectiv locuri de joacă, mobilier urban multifuncțional, locuri pentru parcare biciclete, spații ambientale amenajate pentru toate anotimpurile;
 crearea unui sistem de spații publice diferite, cu conexiuni directe între ele, care să mențină comunitatea unită.

Definirea unor direcții
verzi de intervenție

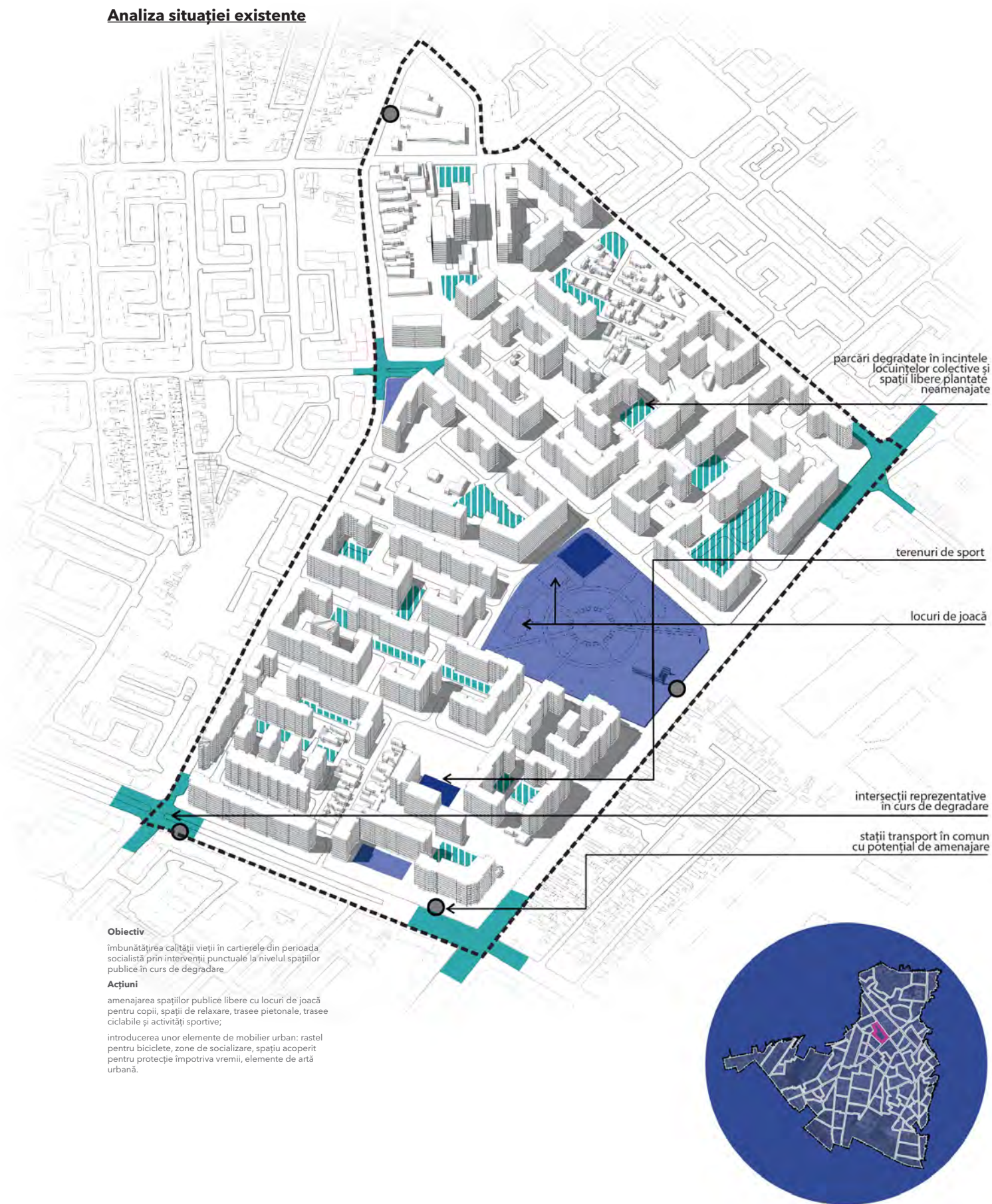
Obiectiv
revitalizarea cartierelor socialiste prin
definirea unor axe verzi principale
și secundare, care conectează zona
delimitată cu vecinătățile.

Acțiuni
plantarea arborilor de aliniament,
reconfigurarea spațiului pietonal și
organizarea trecerilor de pietoni într-un
sistem de circulații care să asigure
siguranța la nivel pietonal;
identificarea spațiilor publice libere,
respectiv a spațiilor interstițiale în zona
delimitată, cu potențial de amenajare/
valorificare, în relație cu sistemul de
axe verzi propus.

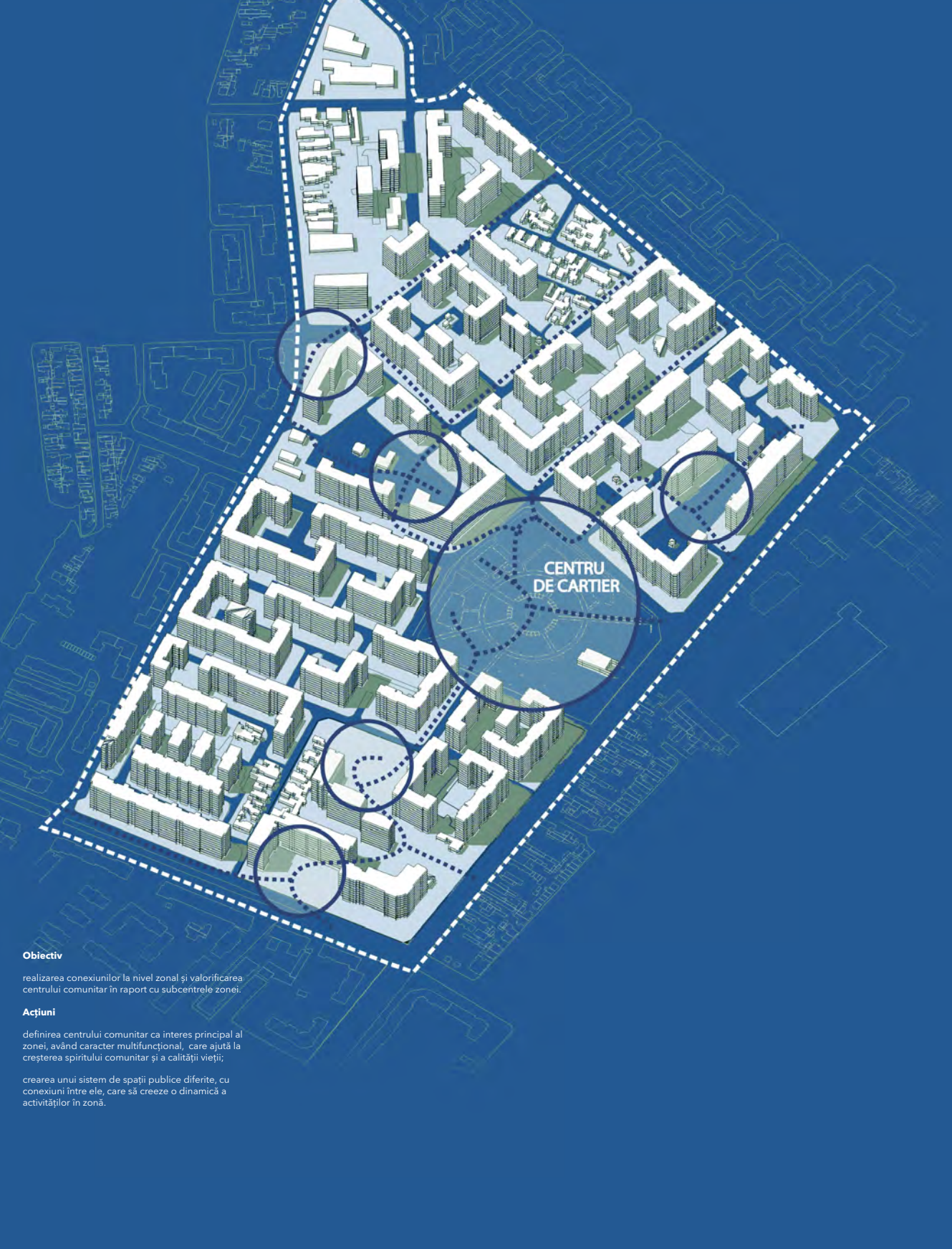

Analiza situației existente

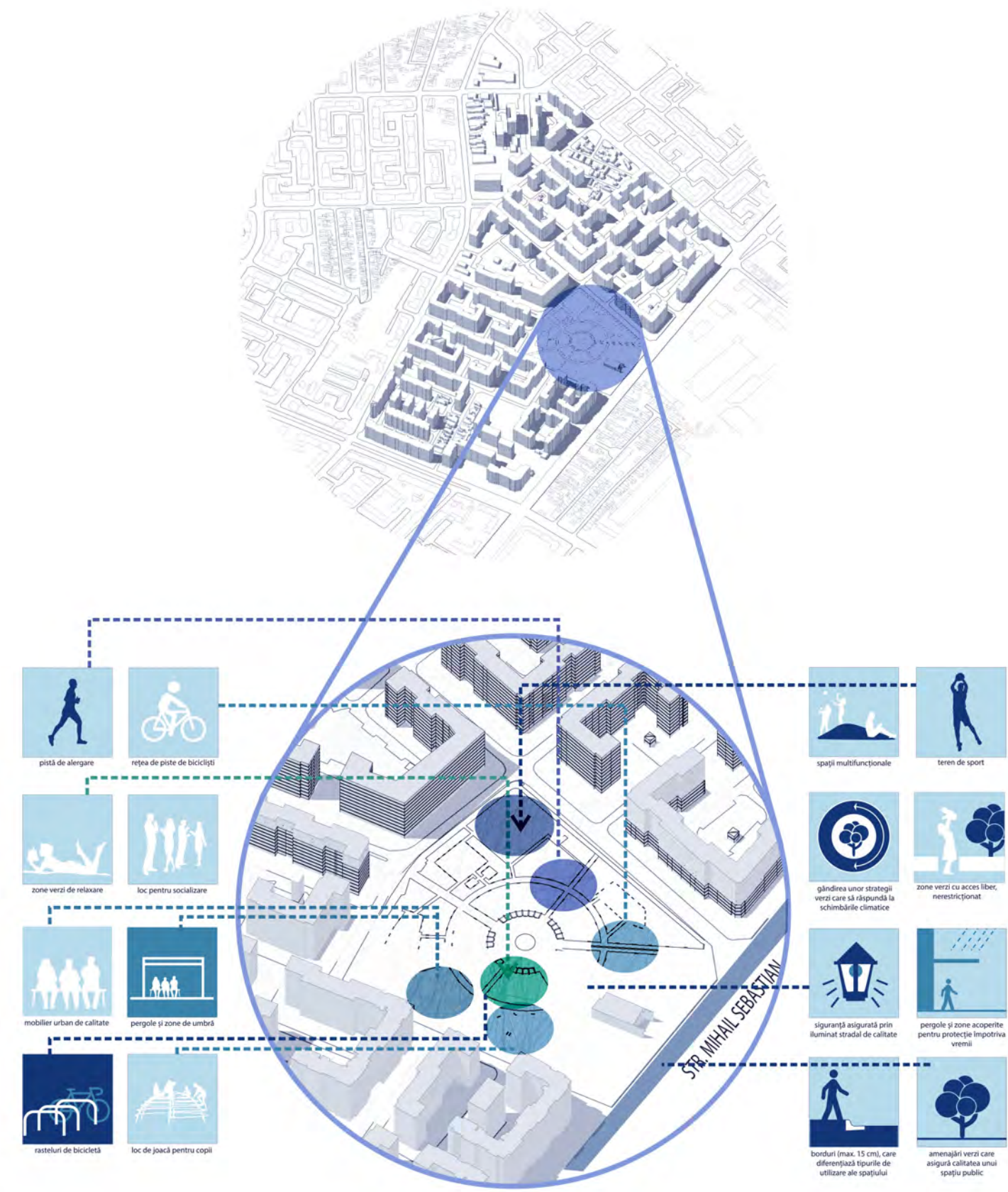
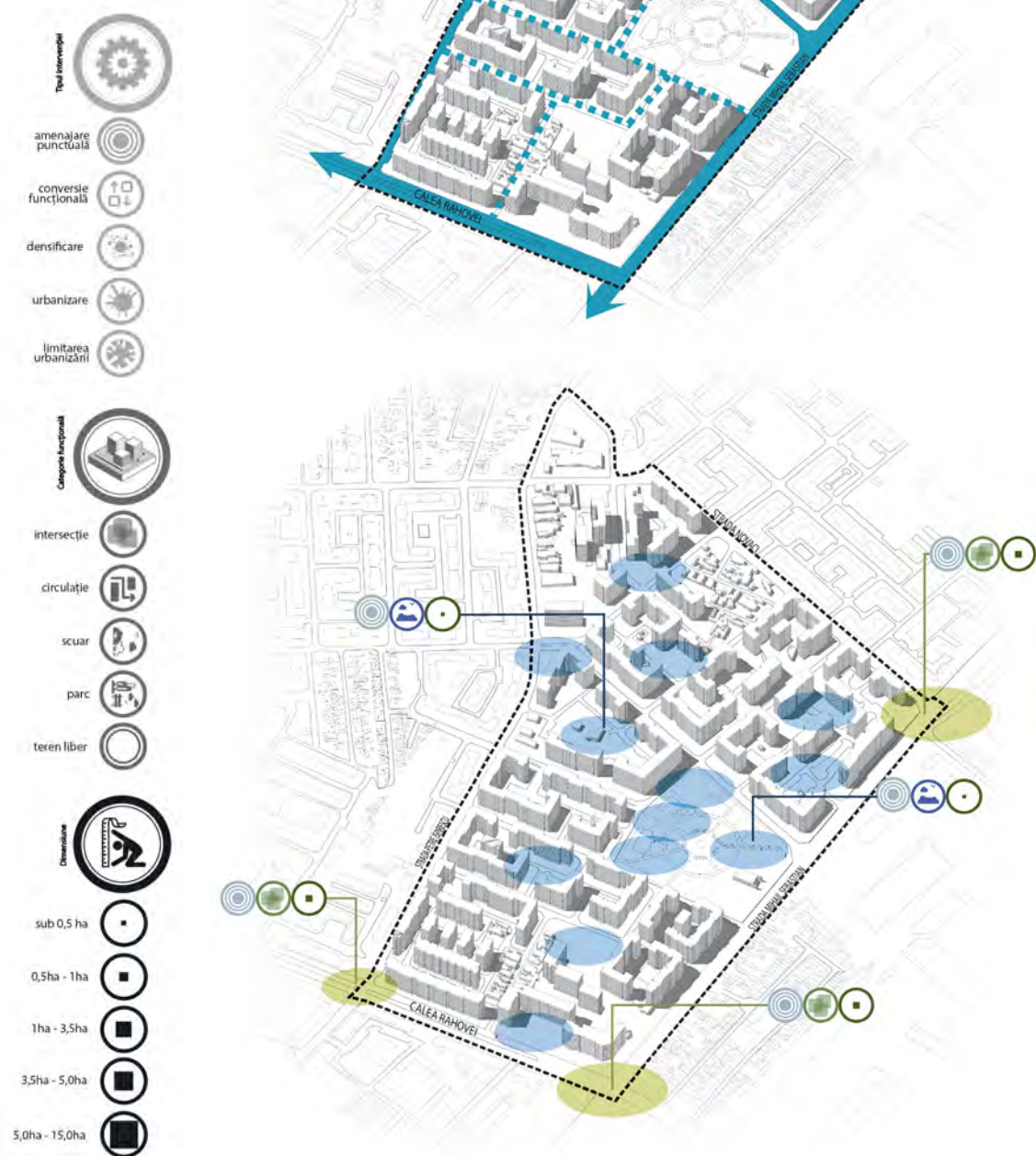
Spațiul public, spațiul privat și centrul de cartier în relație cu subcentrele cartierului

Definirea unor direcții
verzi de intervenție

Obiectiv
revitalizarea cartierelor socialiste prin
definirea unor axe verzi principale
și secundare, care conectează zona
delimitată cu vecinătățile.

Acțiuni
plantarea arborilor de aliniament,
reconfigurarea spațiului pietonal și
organizarea trecerilor de pietoni într-un
sistem de circulații care să asigure
siguranța la nivel pietonal;
identificarea spațiilor publice libere,
respectiv a spațiilor interstițiale în zona
delimitată, cu potențial de amenajare/
valorificare, în relație cu sistemul de
axe verzi propus.

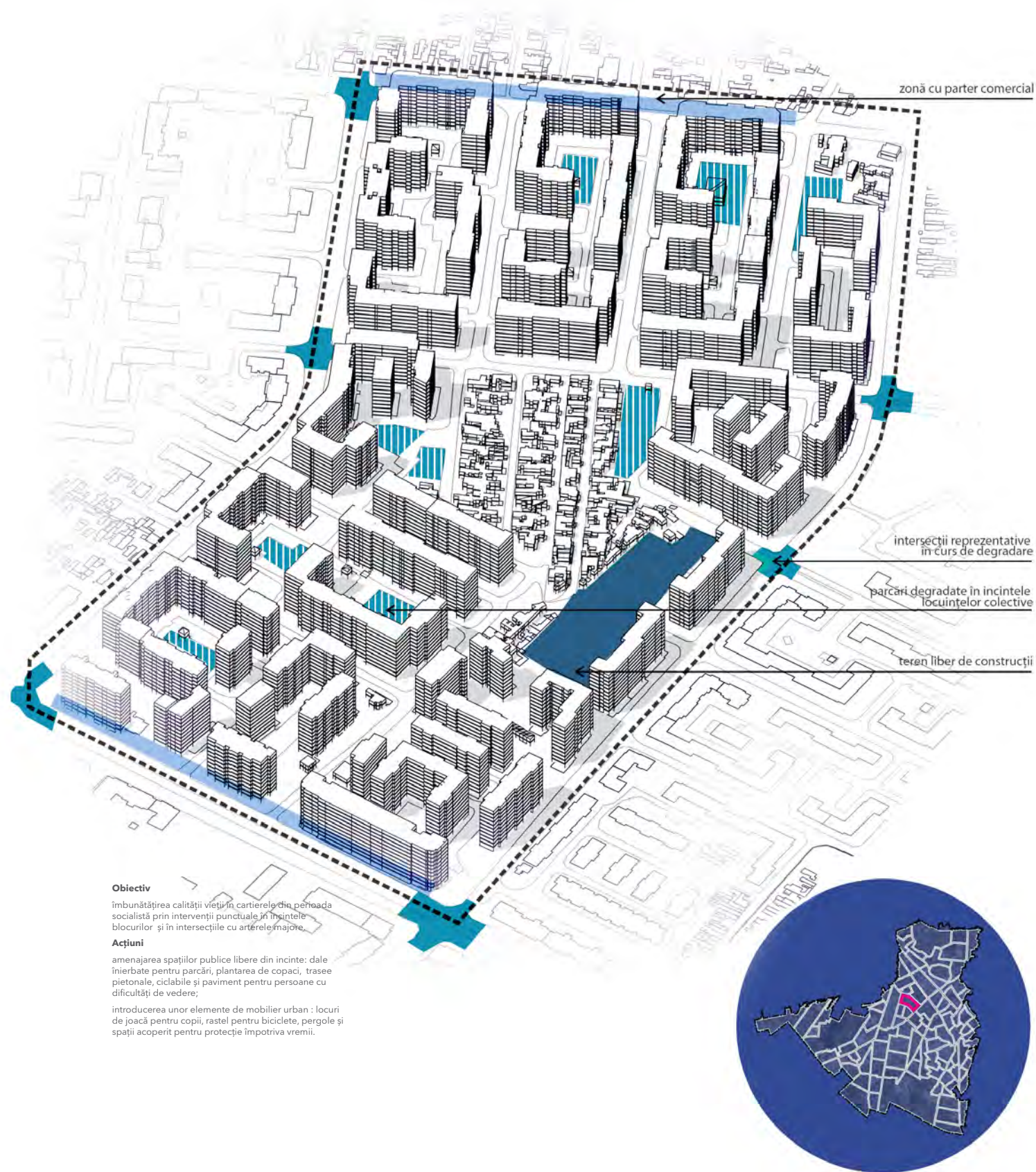

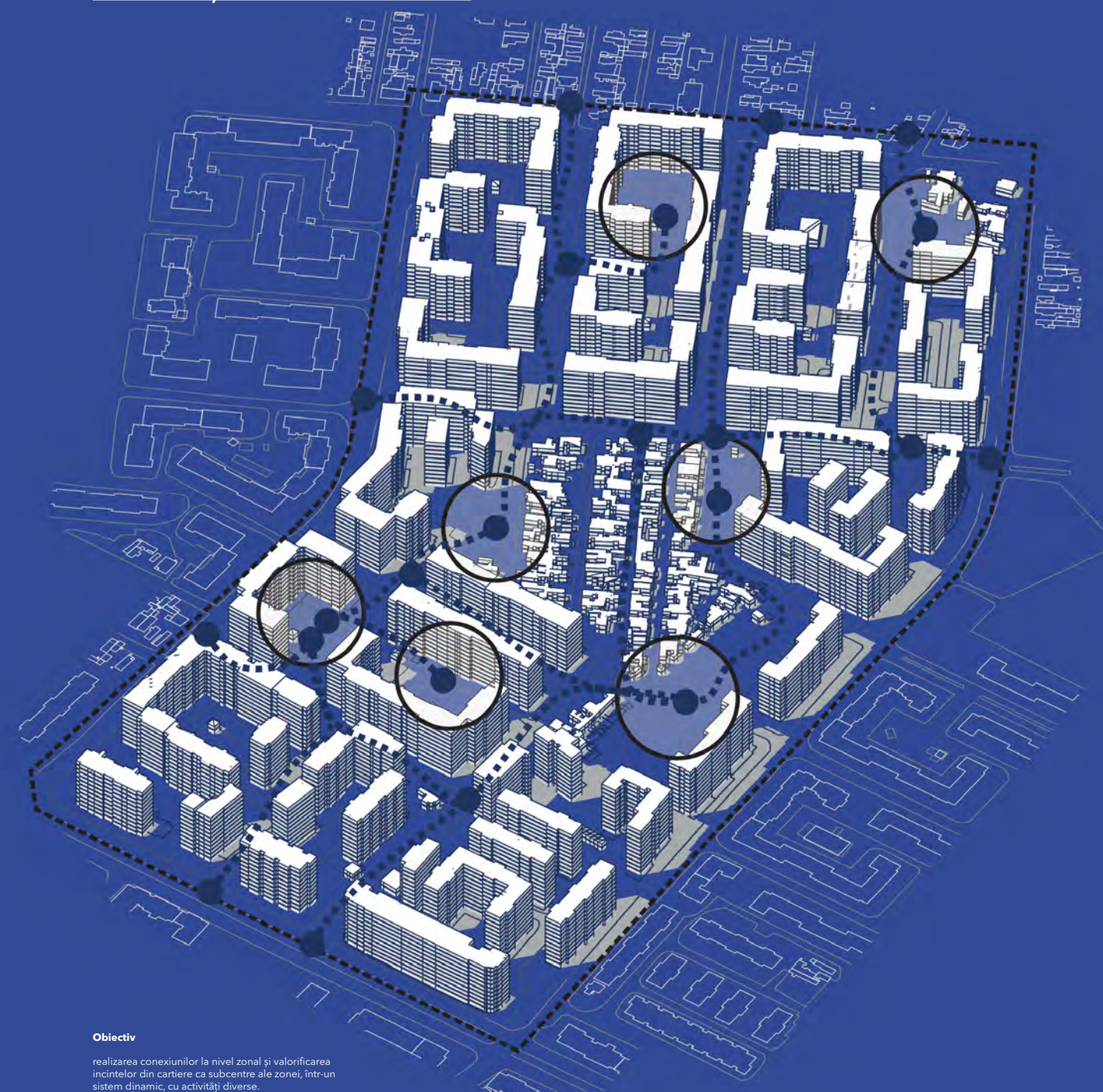
Ilustrarea unei intervenții posibile în Parcul Sebastian. Sunt propuse atât spații plantate, cât și zone acoperite, de relaxare. Zonele acoperite sunt gândite în așa fel încât să poată primi funcțiuni de mici dimensiuni, de tipul punctelor de informare, librăriilor în aer liber, puncte de vânzare băuturi răcoritoare etc.

Analiza situației existente

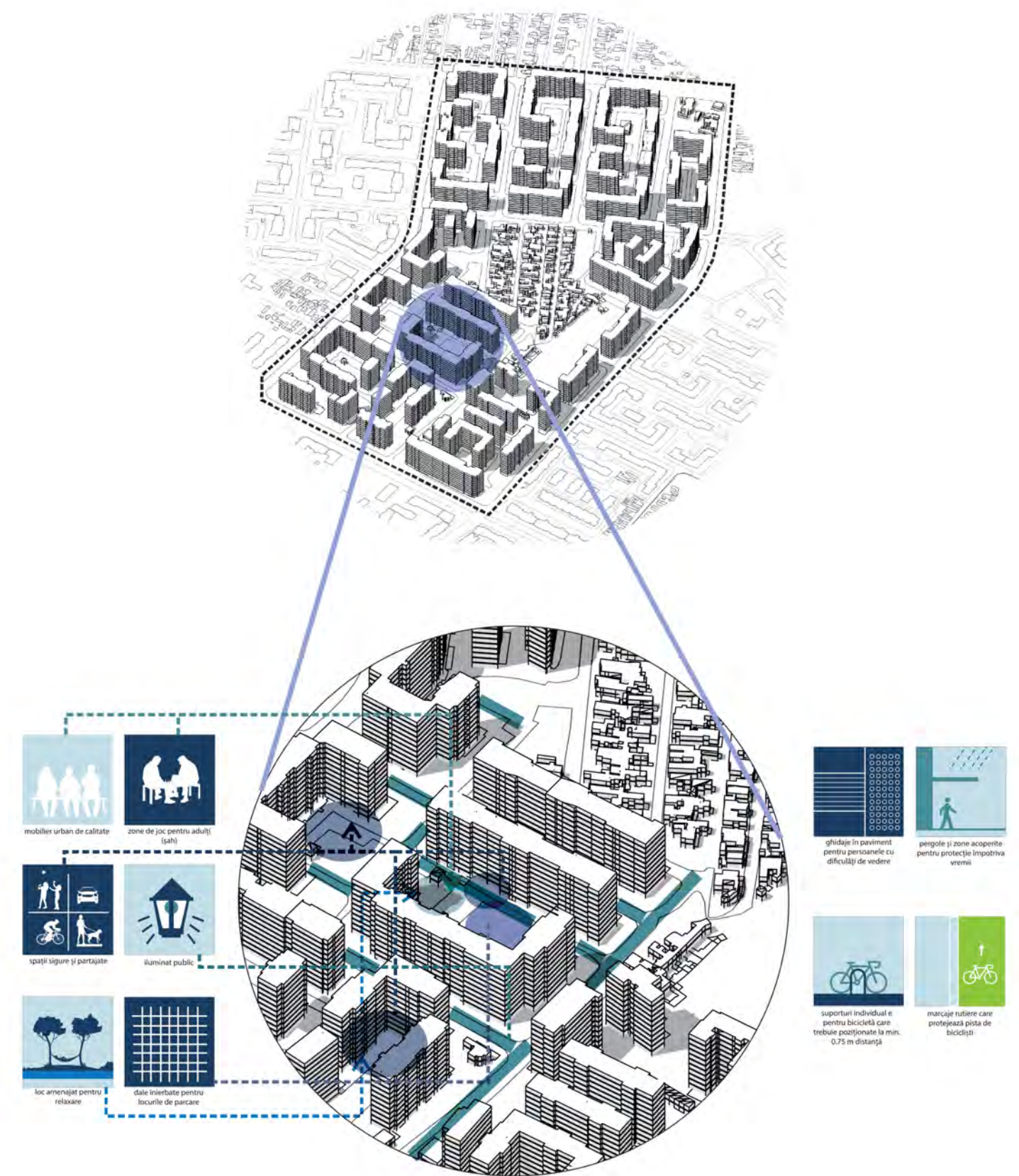
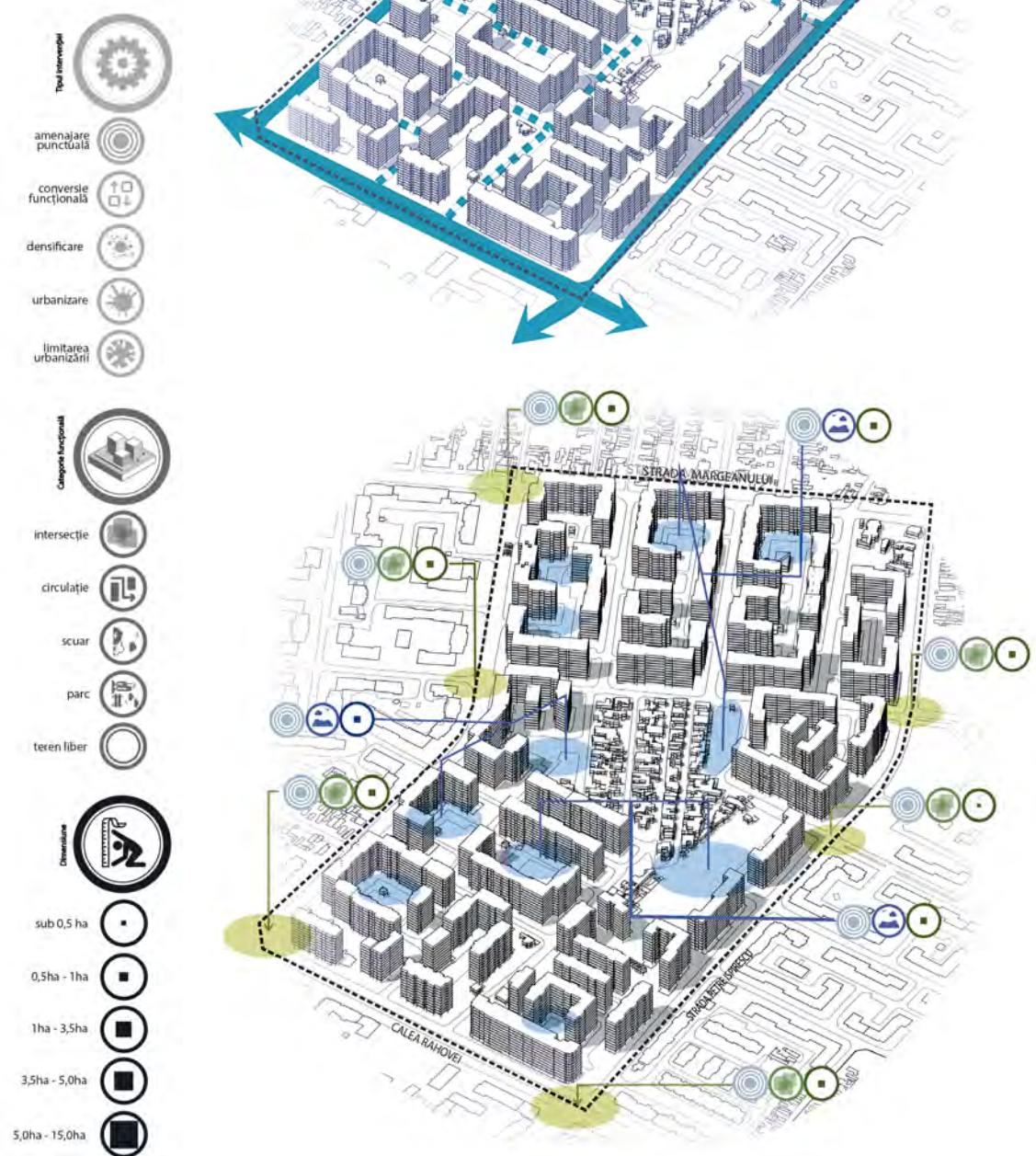
Spațiul public, spațiul privat și centrul de cartier în relație cu subcentrele cartierului

Definirea unor direcții
verzi de intervenție

Obiectiv
revitalizarea cartierelor socialiste prin
definirea unor axe verzi principale
și secundare, care conectează zona
delimitată cu vecinătățile.

Acțiuni
plantarea arborilor de aliniament,
reconfigurarea spațiului pietonal și
organizarea trecerilor de pietoni într-un
sistem de circulații care să asigure
siguranța la nivel pietonal;
identificarea spațiilor publice libere,
respectiv a spațiilor interstițiale în zona
delimitată, cu potențial de amenajare/
valorificare, în relație cu sistemul de
axe verzi propus.

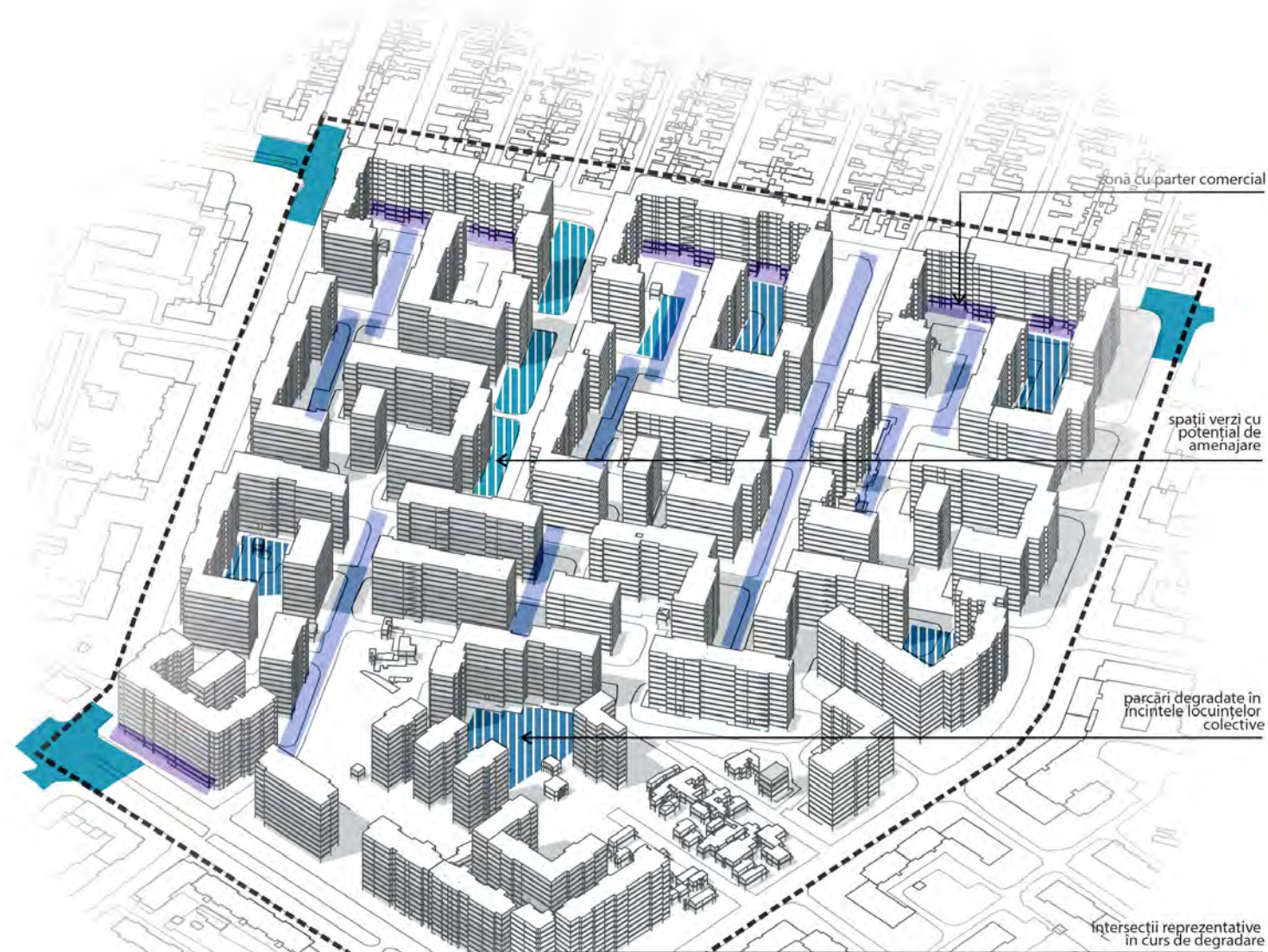

Spațiile situate între blocurile de locuințe pot fi prietenoase cu comunitatea, chiar și în condițiile în care o parte din acestea rămân destinate zonelor de parcare. Este recomandată folosirea unor suprafețe permeabile, prietenoase, de tipul dalelor înierbate (în cazul parcărilor), și a unor zone mixte, cu vegetație și zone de relaxare (în cazul zonelor destinate locuitorilor).

4 RAHOVA 2

Analiza situației existente

Obiectiv
îmbunătățirea calității vieții în cartierele din perioada socialistă prin intervenții punctuale la nivelul spațiilor publice în curs de degradare, a incintelor blocurilor, îmbunătățirea infrastructurii rutiere și a conexiunilor pietonale.

Acțiuni
reamenajarea spațiilor publice libere, crearea de trasee pietonale pentru promenadă, treceri de pietoni sigure; introducerea unor elemente de mobilier urban de calitate: rastele pentru biciclete, pergole pentru protecție împotriva vremii.

Spațiul public, spațiul privat și centrul de cartier în relație cu subcentrele cartierului

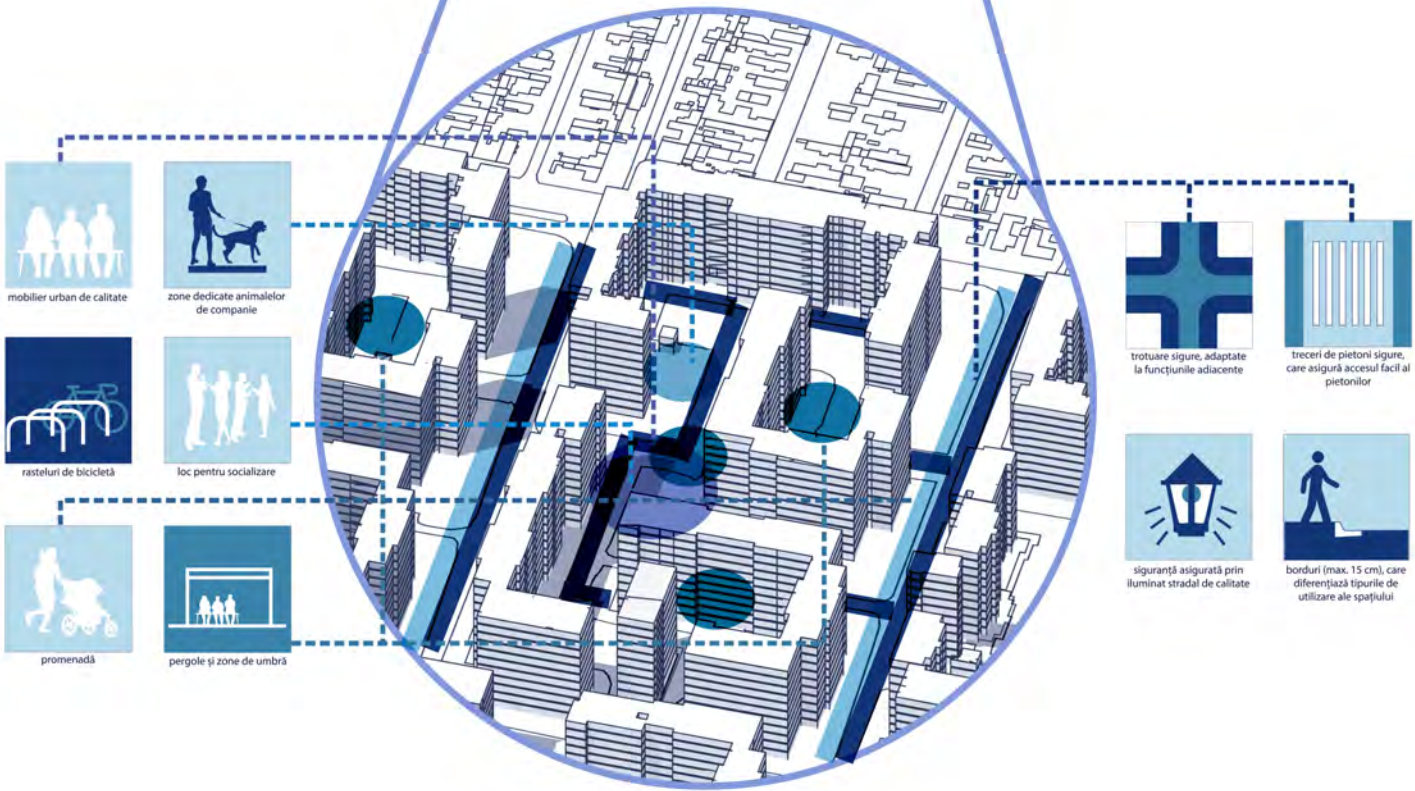
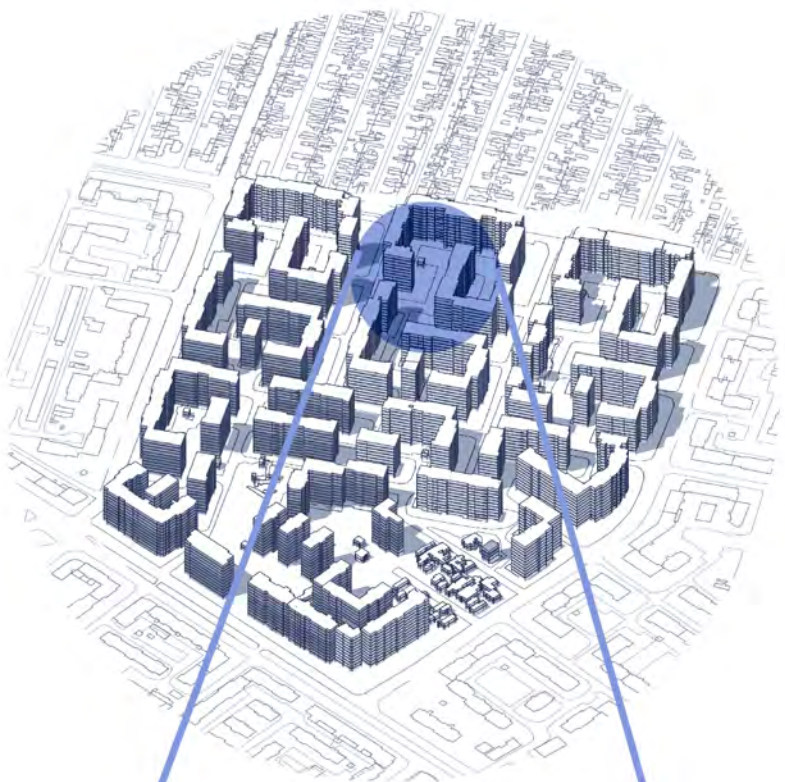
Obiectiv
realizarea conexiunilor la nivel zonal și valorificarea incintelor din cartiere ca subcentre ale zonei într-un sistem dinamic, cu activități diverse.

Acțiuni
definirea vocației subcentrelor cu scopul creșterii atractivității zonei, a siguranței populației și a calității vieții;
crearea unui sistem de spații publice diferite interconectate;
acest timp de intervenție se poate multiplica și în alte cartiere socialiste.

Definirea unor direcții
verzi de intervenție

Obiectiv
revitalizarea cartierelor socialiste prin
definirea unor axe verzi principale
și secundare, care conectează zona
delimitată cu vecinătățile.

Acțiuni
plantarea arborilor de aliniament,
reconfigurarea spațiului pietonal și
organizarea trecerilor de pietoni într-un
sistem de circulații care să asigure
siguranța la nivel pietonal;
identificarea spațiilor publice libere,
respectiv a spațiilor interstițiale în zona
delimitată, cu potențial de amenajare/
valorificare, în relație cu sistemul de
axe verzi propus.

Suprafețele întinse, tratate cu un singur tip de paviment, nu sunt recomandate. Propunerea ilustrează o îmbinare de mai multe tipuri de pavaj, în funcție de fluxurile pe care fiecare zonă le susține. Astfel, în zonele tranzitate de tipul trotuarului sunt recomandate dale mari, intercalate cu alte materiale de texturi diferite. Pentru zonele mai ample, unde copiii se pot juca, sunt recomandate suprafețe unitare, fără prea multe rosturi. Zona propusă este protejată de restul fluxurilor prin pastile de vegetație. De asemenea, zonele de relaxare sunt propuse la umbra copacilor.

5

CENTRU COMERCIAL RAHOVA

Analiza situației existente

Obiectiv

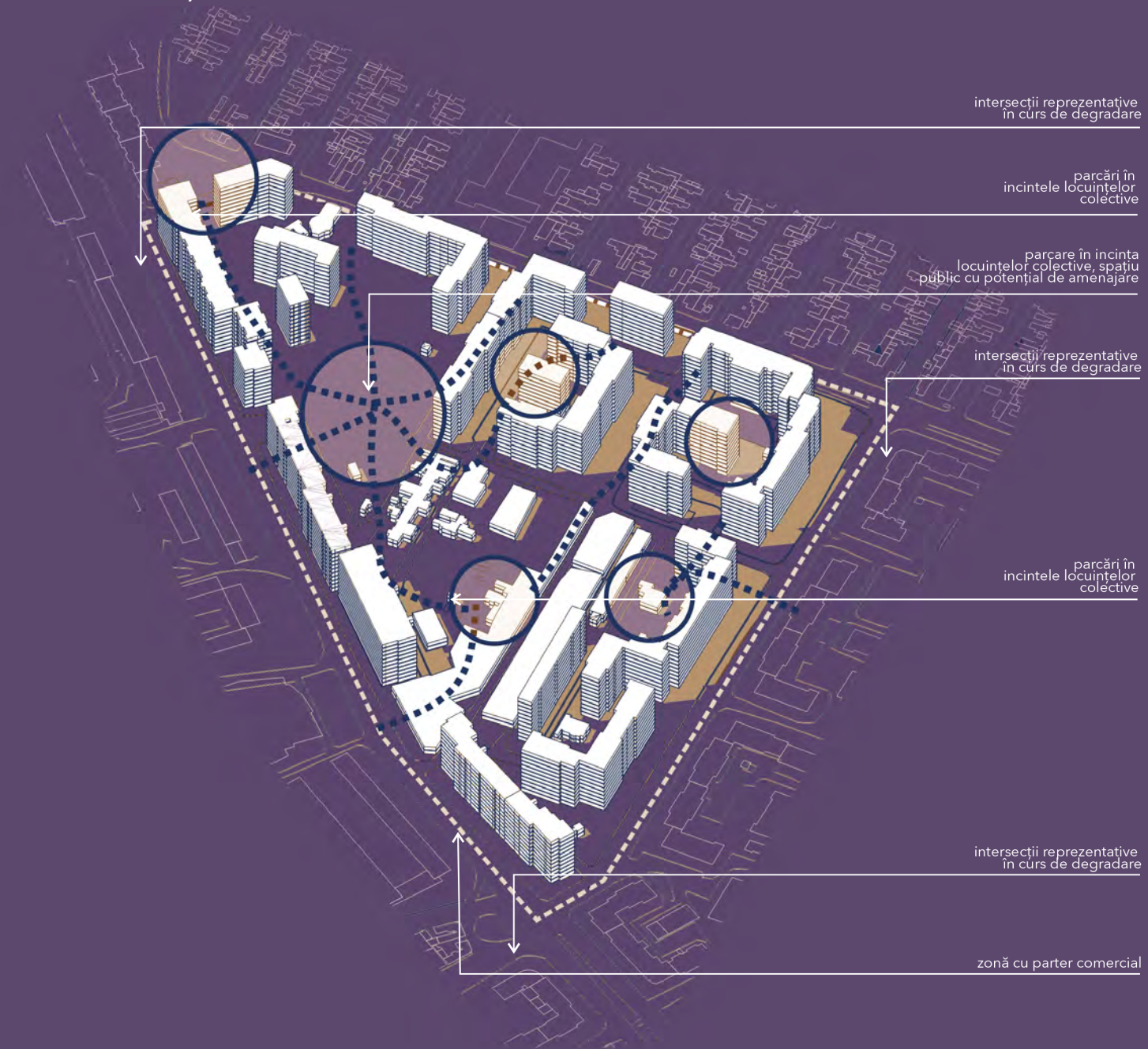
îmbunătățirea calității vieții în cartierele din perioada socialistă, prin intervenții punctuale în incintele blocurilor și în intersecțiile cu arterele majore.

Acțiuni

amenajarea spațiilor publice libere din incinte: dale înierbate pentru parcuri, plantarea de copaci, trasee pietonale, ciclabile și paviment pentru persoane cu dificultăți de vedere;

introducerea unor elemente de mobilier urban: locuri de joacă pentru copii, rastele pentru biciclete, pergole și spații acoperite pentru protecție împotriva vremii.

Spațiul public, spațiul privat și centrul de cartier în relație cu subcentrele cartierului

Obiectiv

realizarea conexiunilor la nivel zonal și valorificarea incintelor din cartiere ca subcentre ale zonei, într-un sistem dinamic, cu activități diverse.

Acțiuni

definirea vocației subcentrelor cu scopul creșterii atractivității zonei, a spiritului comunitar și a calității vieții;

crearea unui sistem de spații publice diferite interconectate;

acest tip de intervenție se poate multiplica și în alte cartiere socialiste.

Definirea unor direcții
verzi de intervenție

Obiectiv
revitalizarea cartierelor socialiste prin
definirea unor axe verzi principale
și secundare, care conectează zona
delimitată cu vecinătățile.

Acțiuni
plantarea arborilor de aliniament,
reconfigurarea spațiului pietonal și
organizarea trecerilor de pietoni într-un
sistem de circulații care să asigure
siguranța la nivel pietonal;
identificarea spațiilor publice libere,
respectiv a spațiilor interstițiale în zona
delimitată, cu potențial de amenajare/
valorificare, în relație cu sistemul de
axe verzi propus.

Tipul intervenției

amenajare punctuală

conversie funcțională

densificare

urbanizare

limitarea urbanizării

Categorie funcțională

intersecție

circulație

scuar

parc

teren liber

Dimensiune

sub 0,5 ha

0,5ha - 1ha

1ha - 3,5ha

3,5ha - 5,0ha

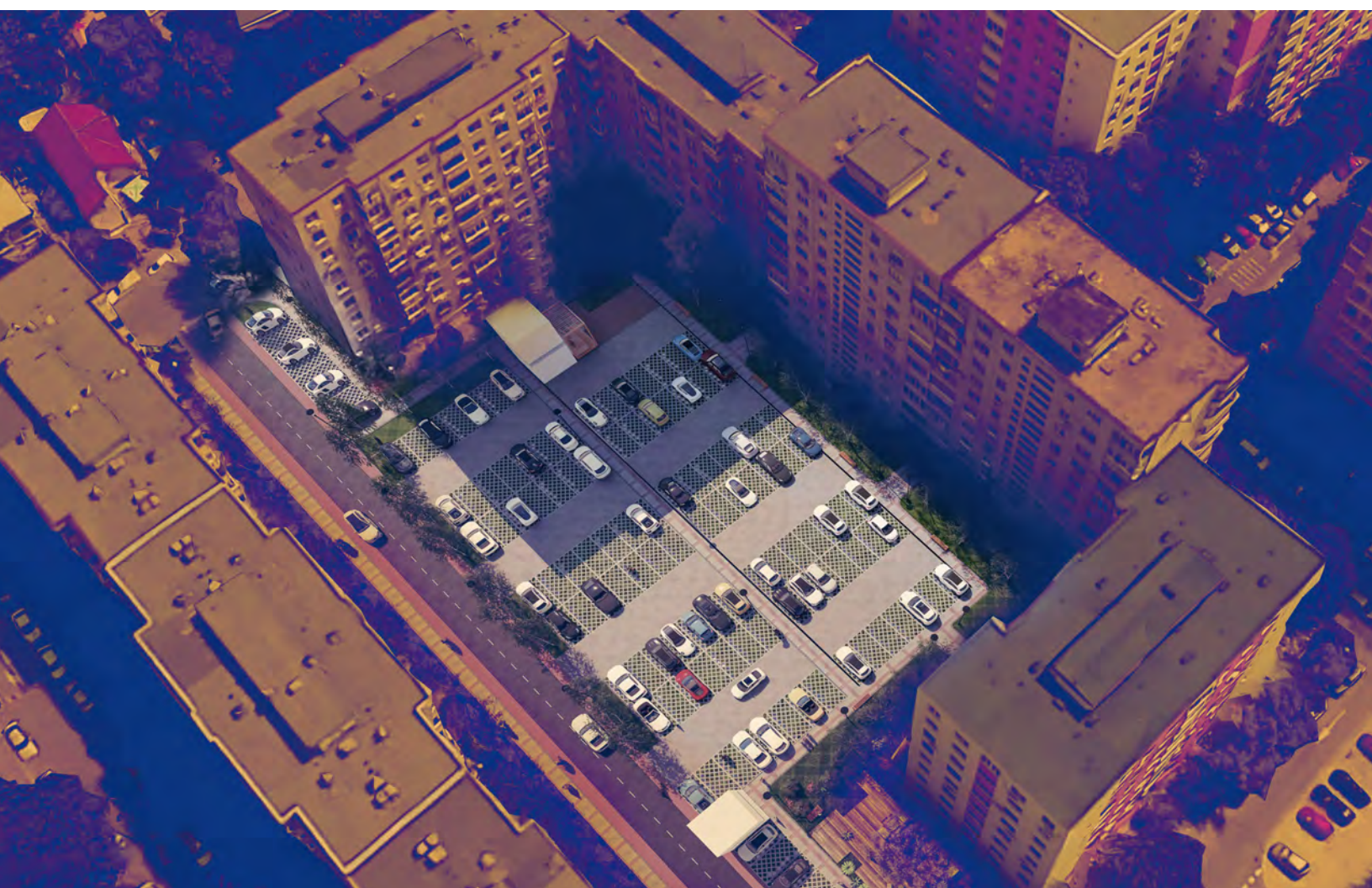
5,0ha - 15,0ha

64 | Ghid de proiectare urbană pentru Sectorul 5

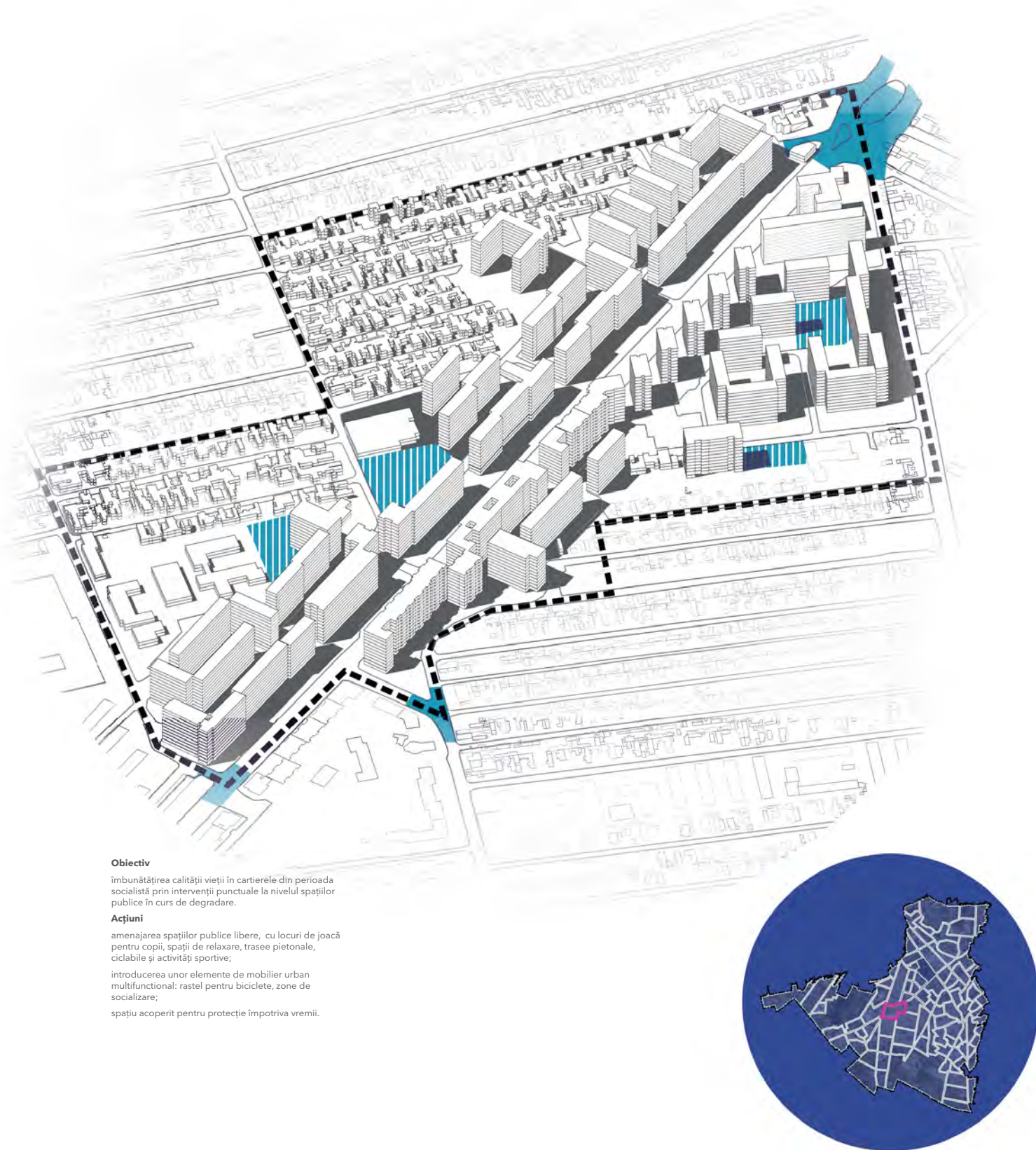
65

Similar cu intervențiile anterioare, parcările în zonele interstițiale pot deveni prietenoase dacă sunt tratate cu materiale prietenoase (dale înierbate). Este important ca pastilele verzi să fie dublate de alinamente de arbori mai înalți, care să creeze o barieră vizuală între zonele destinate automobilului și zonele destinate pietonilor.

Analiza situației existente

Obiectiv

îmbunătățirea calității vieții în cartierele din perioada socialistă prin intervenții punctuale la nivelul spațiilor publice în curs de degradare.

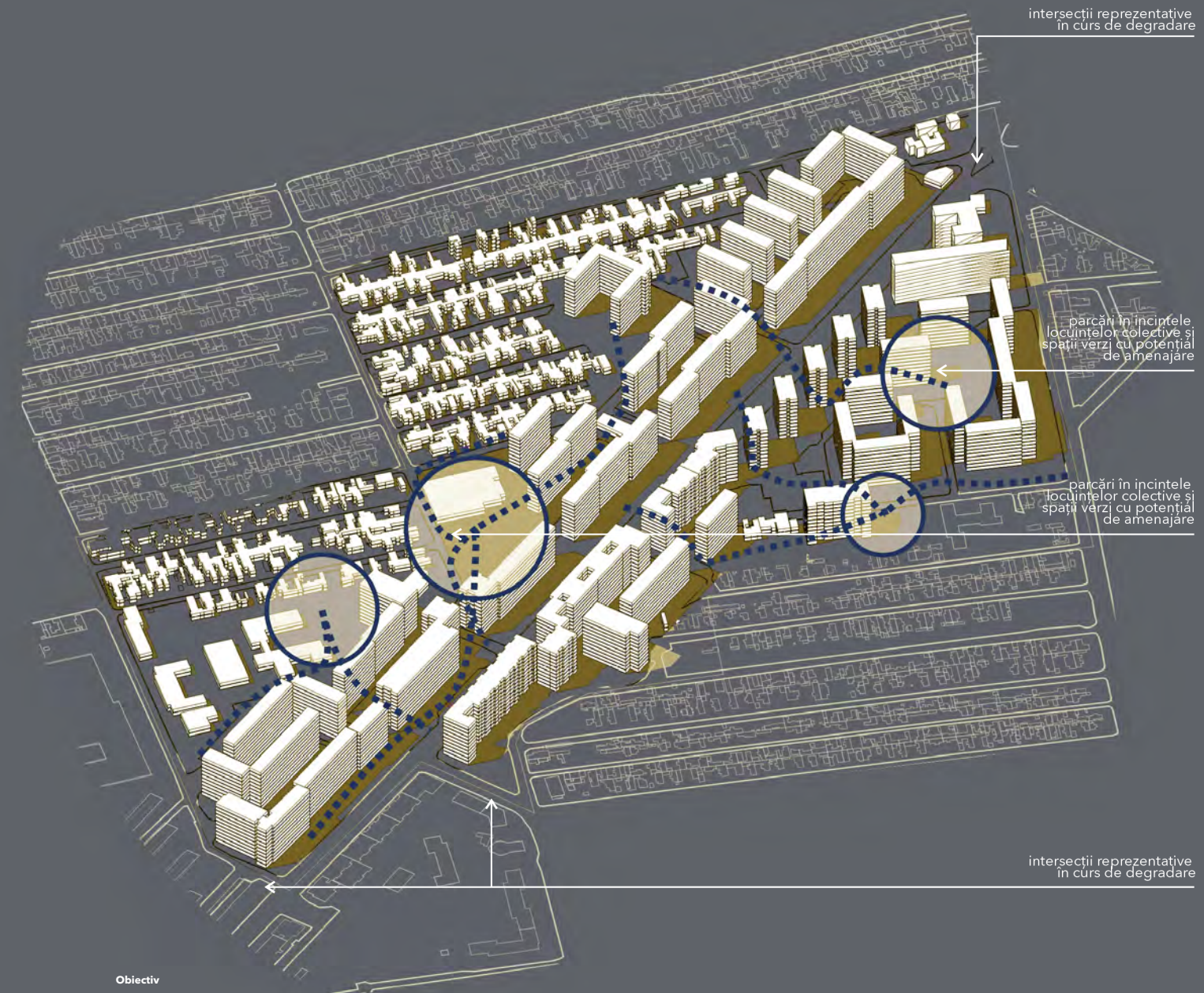
Acțiuni

amenajarea spațiilor publice libere, cu locuri de joacă pentru copii, spații de relaxare, trasee pietonale, ciclabile și activități sportive;

introducerea unor elemente de mobilier urban multifuncțional: rastele pentru biciclete, zone de socializare;

spațiu acoperit pentru protecție împotriva vremii.

Spațiul public, spațiul privat și centrul de cartier în relație cu subcentrele cartierului

Obiectiv

realizarea conexiunilor la nivel zonal și valorificarea incintelor din cartiere ca subcentre ale zonei, într-un sistem dinamic, cu activități diverse.

Acțiuni

definirea vocației subcentrelor cu scopul creșterii atractivității zonei, a spiritului comunitar și a calității vieții;

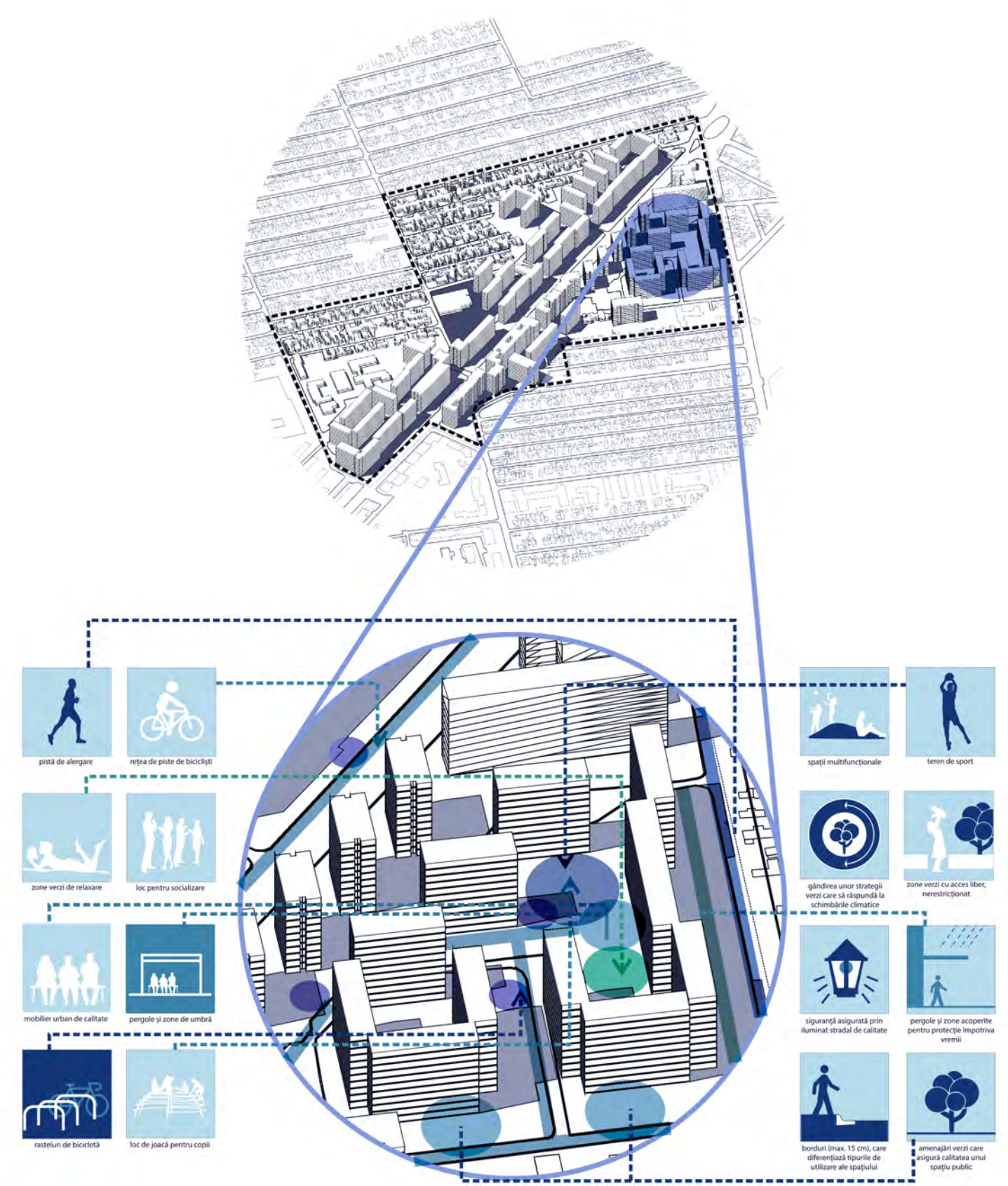
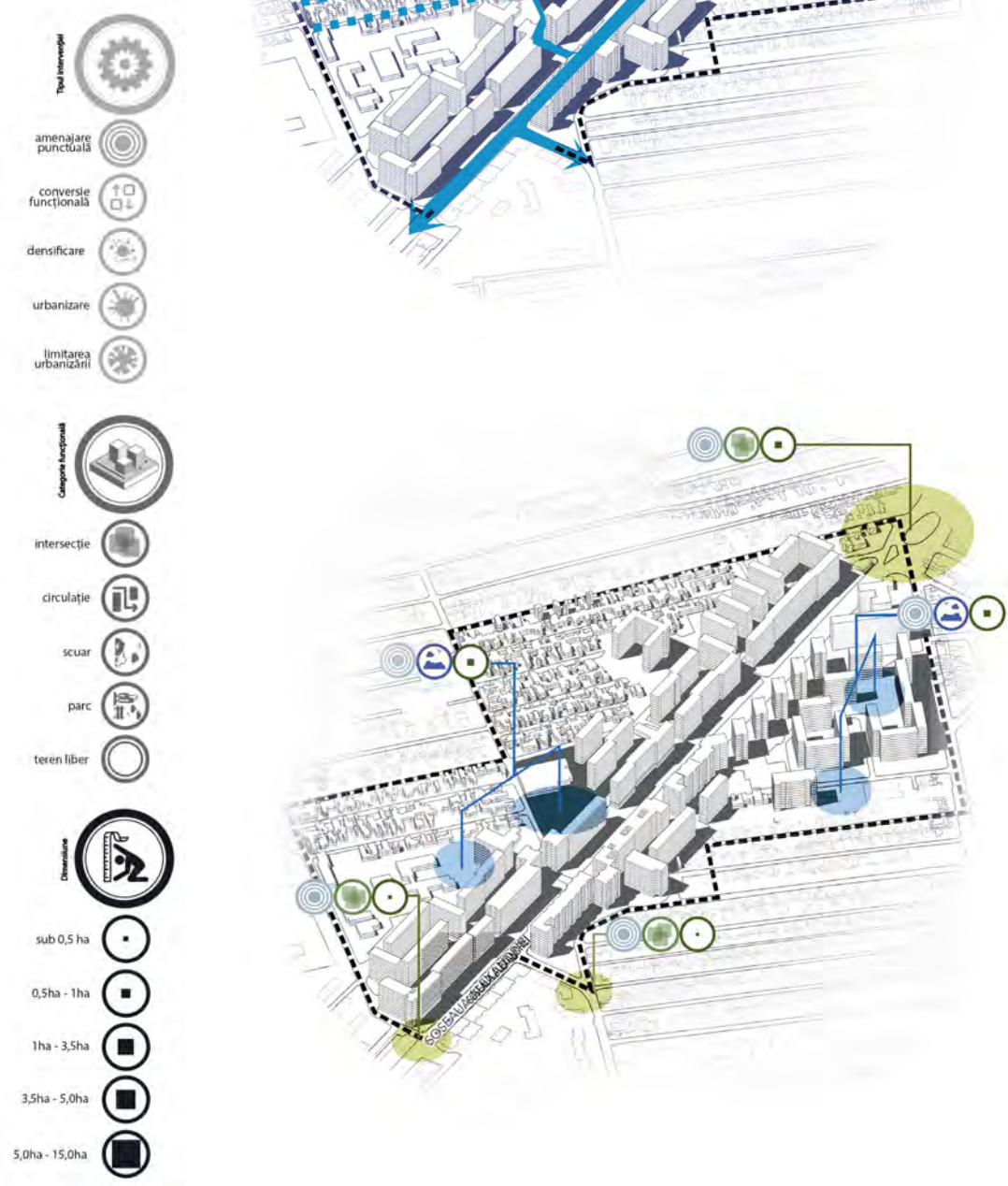
crearea unui sistem de spații publice diferite interconectate;

acest tip de intervenție se poate multiplica și în alte cartiere socialiste.

Definirea unor direcții
verzi de intervenție

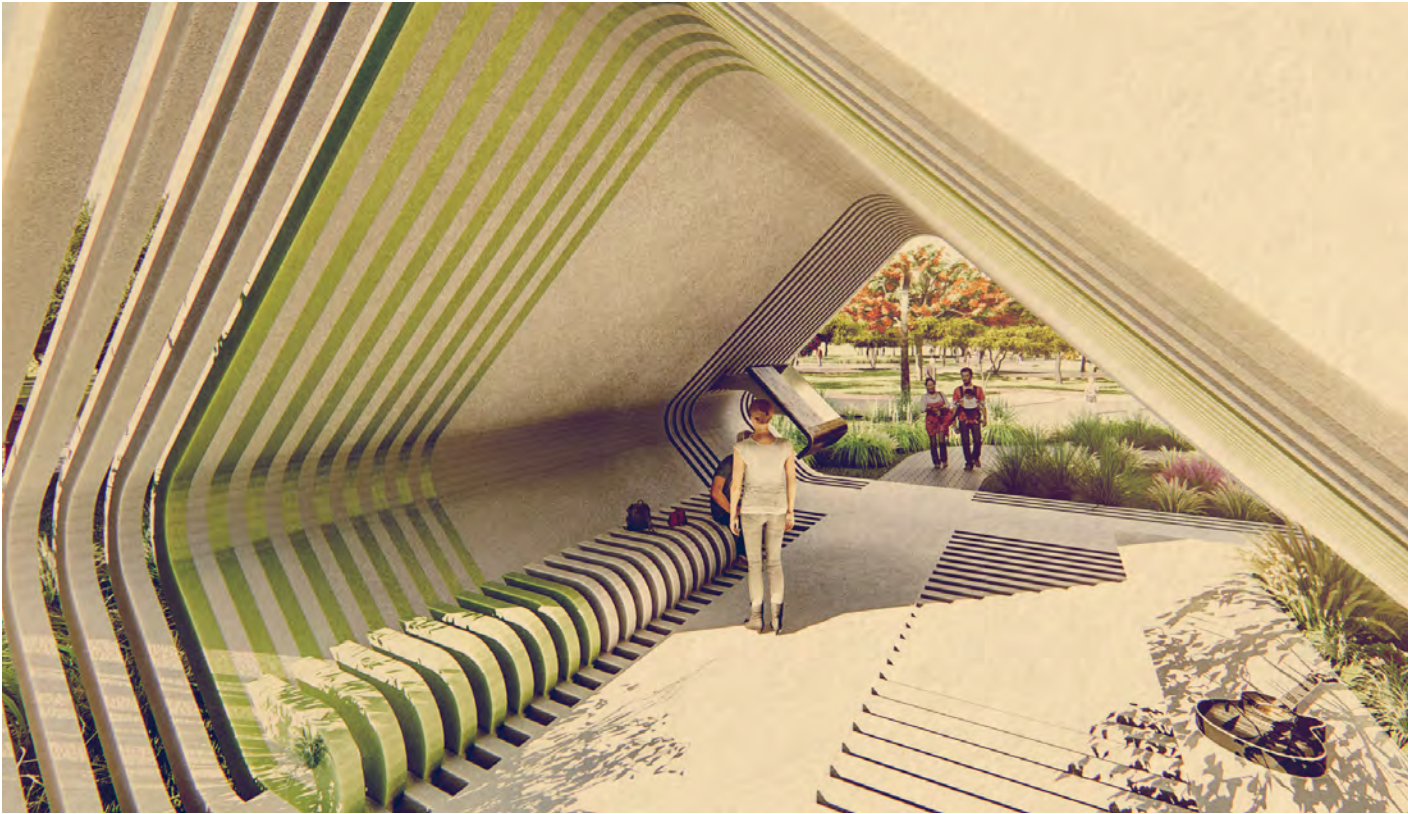
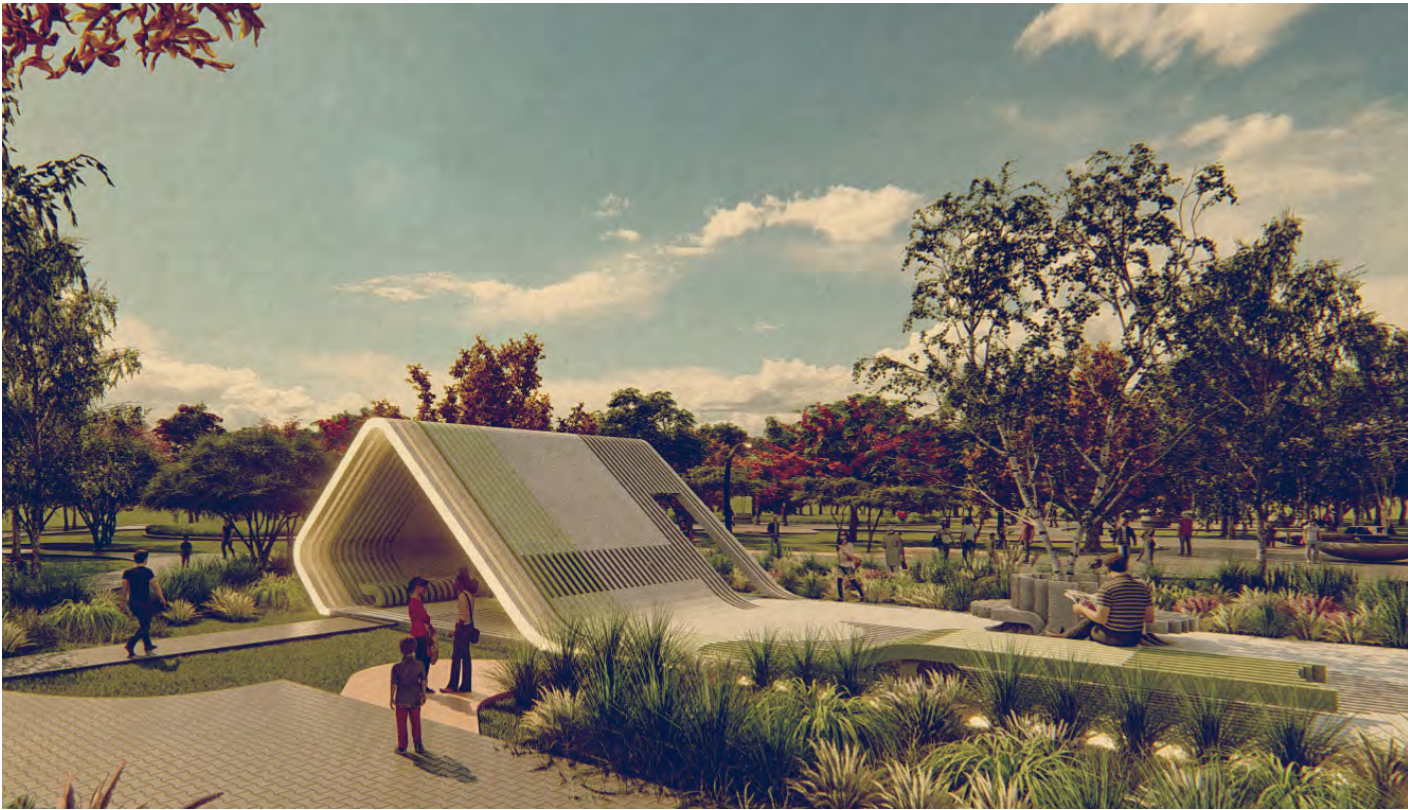
Obiectiv
revitalizarea cartierelor socialiste prin
definirea unor axe verzi principale
și secundare, care conectează zona
delimitată cu vecinătățile.

Acțiuni
plantarea arborilor de aliniament,
reconfigurarea spațiului pietonal și
organizarea trecerilor de pietoni într-un
sistem de circulații care să asigure
siguranța la nivel pietonal;
identificarea spațiilor publice libere,
respectiv a spațiilor interstițiale în zona
delimitată, cu potențial de amenajare/
valorificare, în relație cu sistemul de
axe verzi propus.

Similar cu cazul anterior, structurile care să asigure necesarul de umbră pe timpul zilei sunt extrem de folositoare, mai ales în cazul orașului București, care pe timp de vară înregistrează temperaturi foarte înalte.

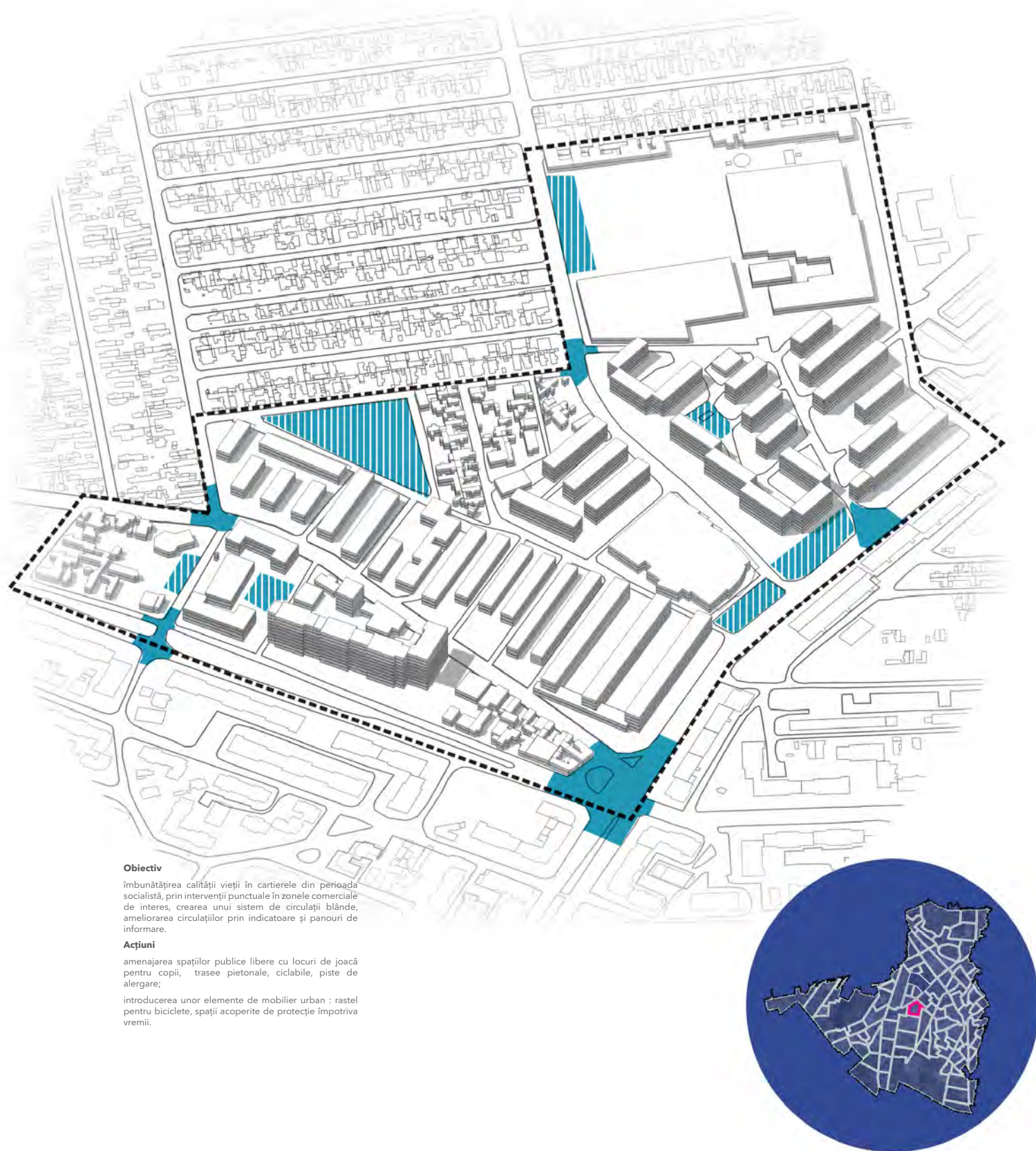
Detaliul surprinde interiorul unei astfel de structuri, care poate cuprinde atât zone de stat, cât și panouri informative integrate în design-ul structurii (a se vedea planul secundar al imaginii).

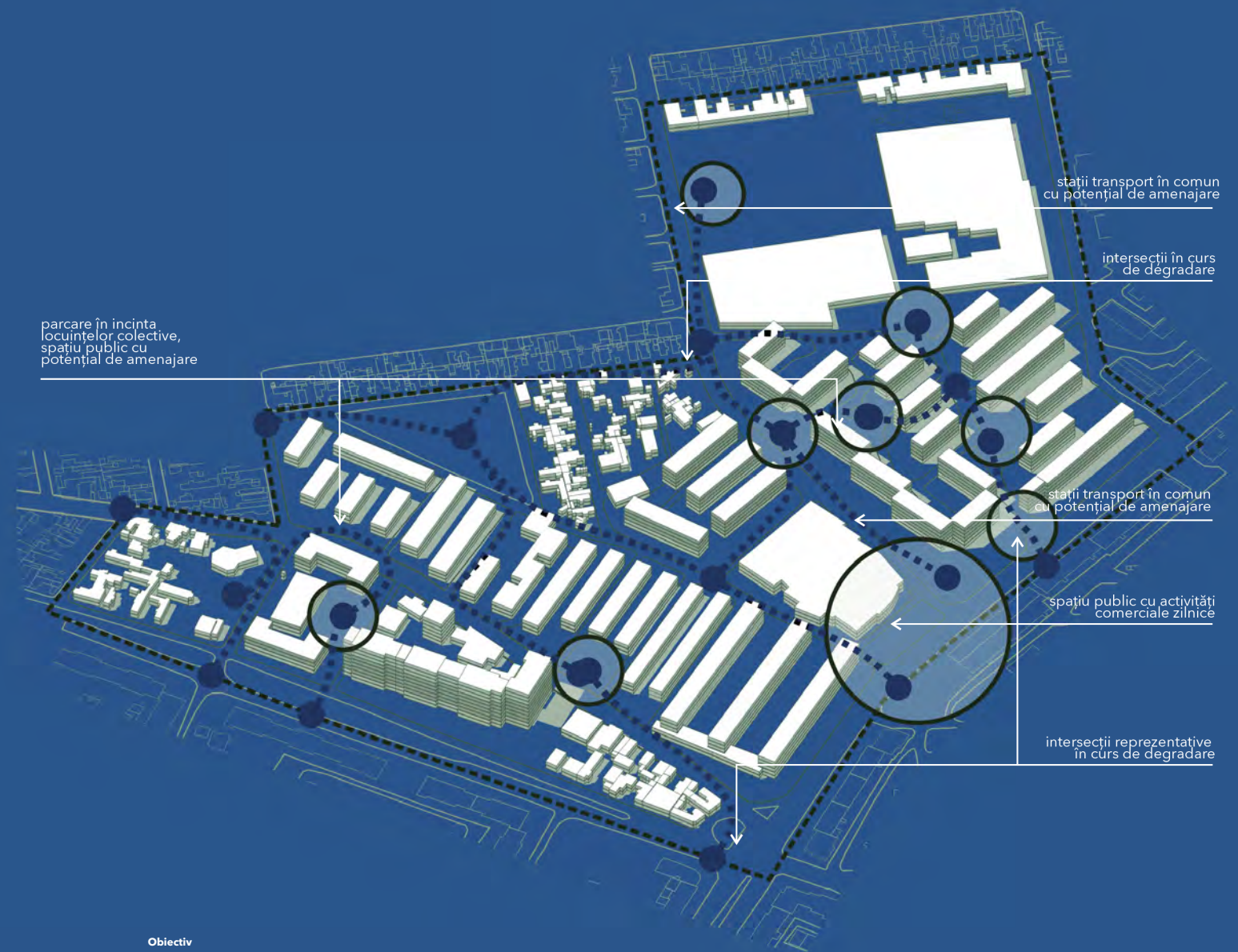
7

PIAȚA RAHOVA

Analiza situației existente

Spațiul public, spațiul privat și centrul de cartier în relație cu subcentrele cartierului

Obiectiv

realizarea conexiunilor la nivel zonal și valorificarea centrului comunitar în raport cu subcentrele zonei.

Acțiuni

definirea centrului comunitar ca interes principal al zonei, având caracter multifuncțional, care ajută la creșterea spiritului comunitar și a calității vieții;

crearea unui sistem de spații publice diferite, cu conexiuni între ele, care să creeze o dinamică a activităților în zonă.

Definirea unor direcții
verzi de intervenție

Obiectiv
revitalizarea cartierelor socialiste prin
definirea unor axe verzi principale
și secundare, care conectează zona
delimitată cu vecinătățile.

Acțiuni
plantarea arborilor de aliniament,
reconfigurarea spațiului pietonal și
organizarea trecerilor de pietoni într-un
sistem de circulații care să asigure
siguranța la nivel pietonal;
identificarea spațiilor publice libere,
respectiv a spațiilor interstițiale în zona
delimitată, cu potențial de amenajare/
valorificare, în relație cu sistemul de
axe verzi propus.

Tipul intervenției

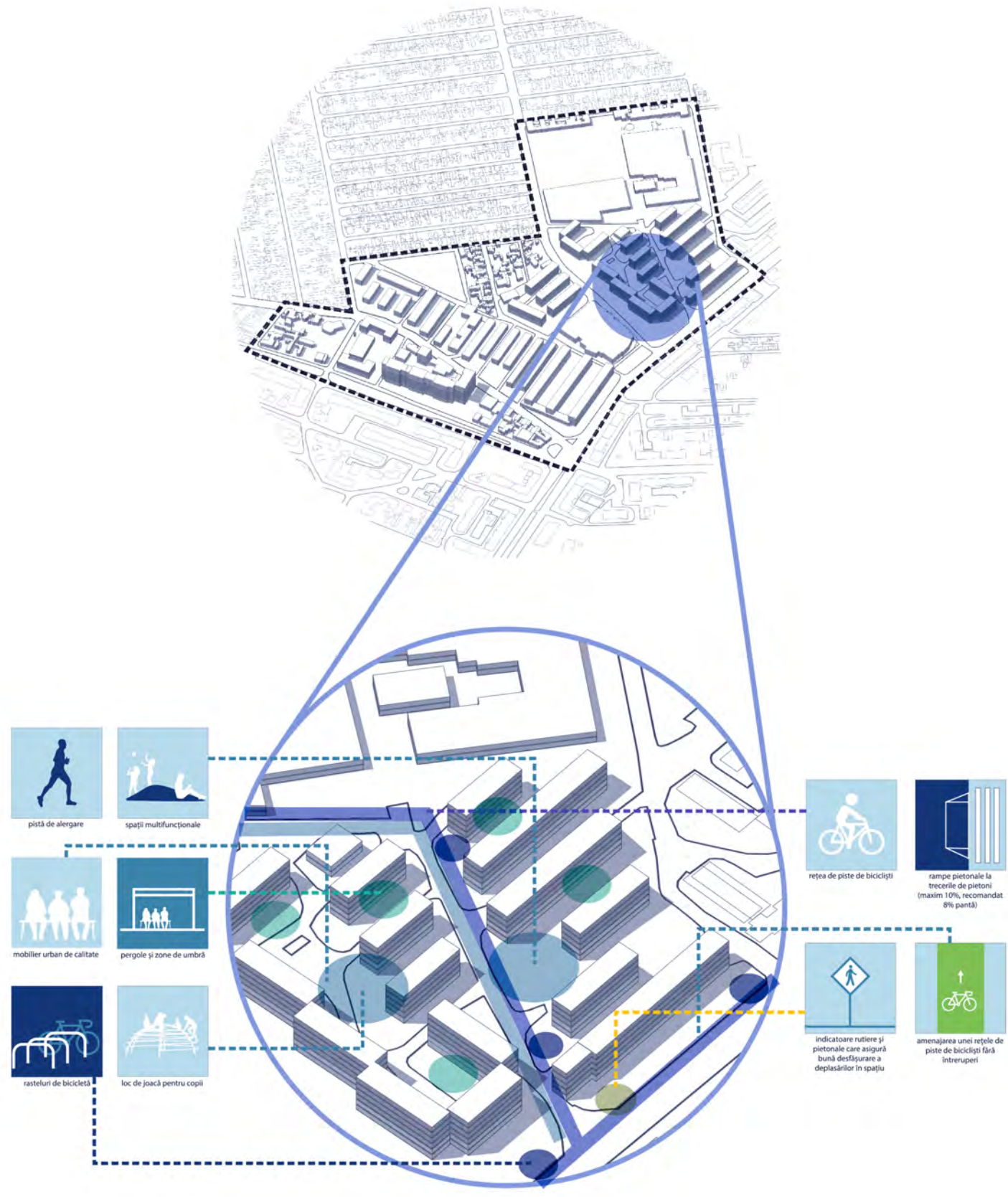
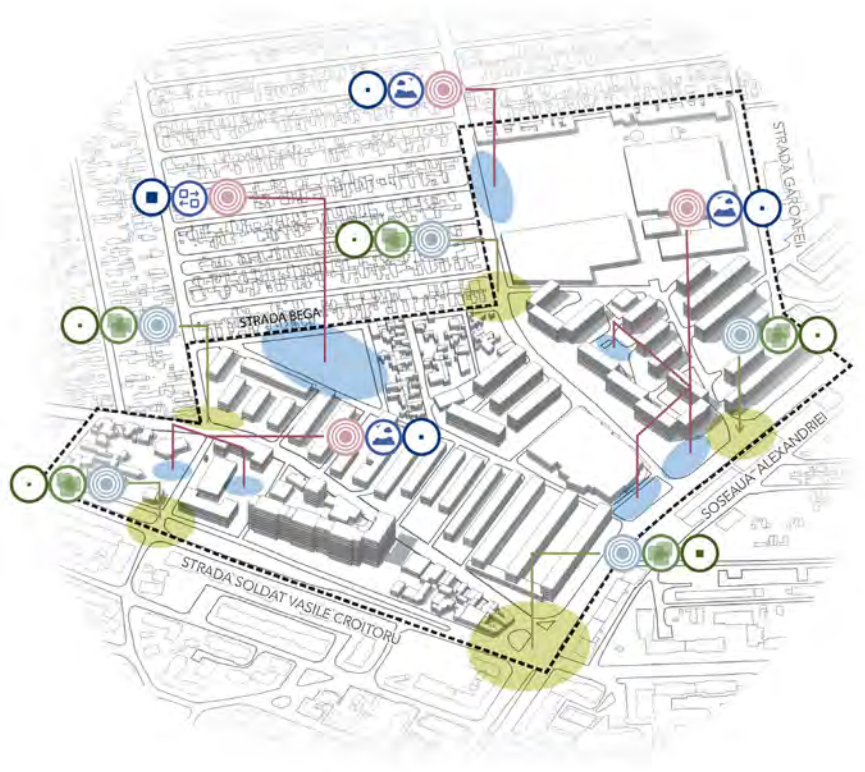
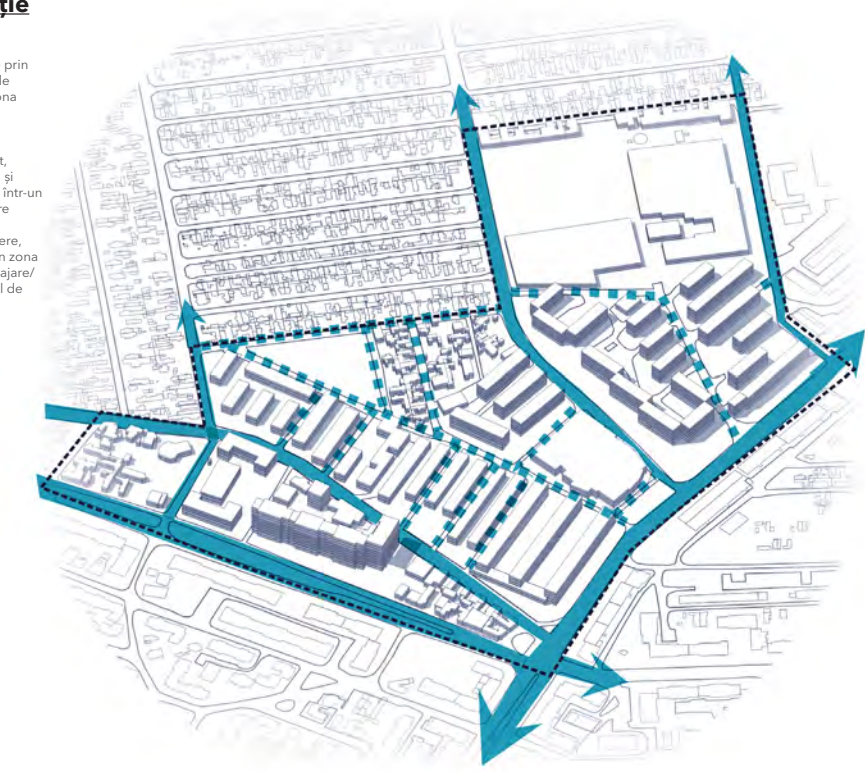
- amenajare punctuală
- conversie funcțională
- densificare
- urbanizare
- limitarea urbanizării

Categorie funcțională

- intersecție
- circulație
- scuar
- parc
- teren liber

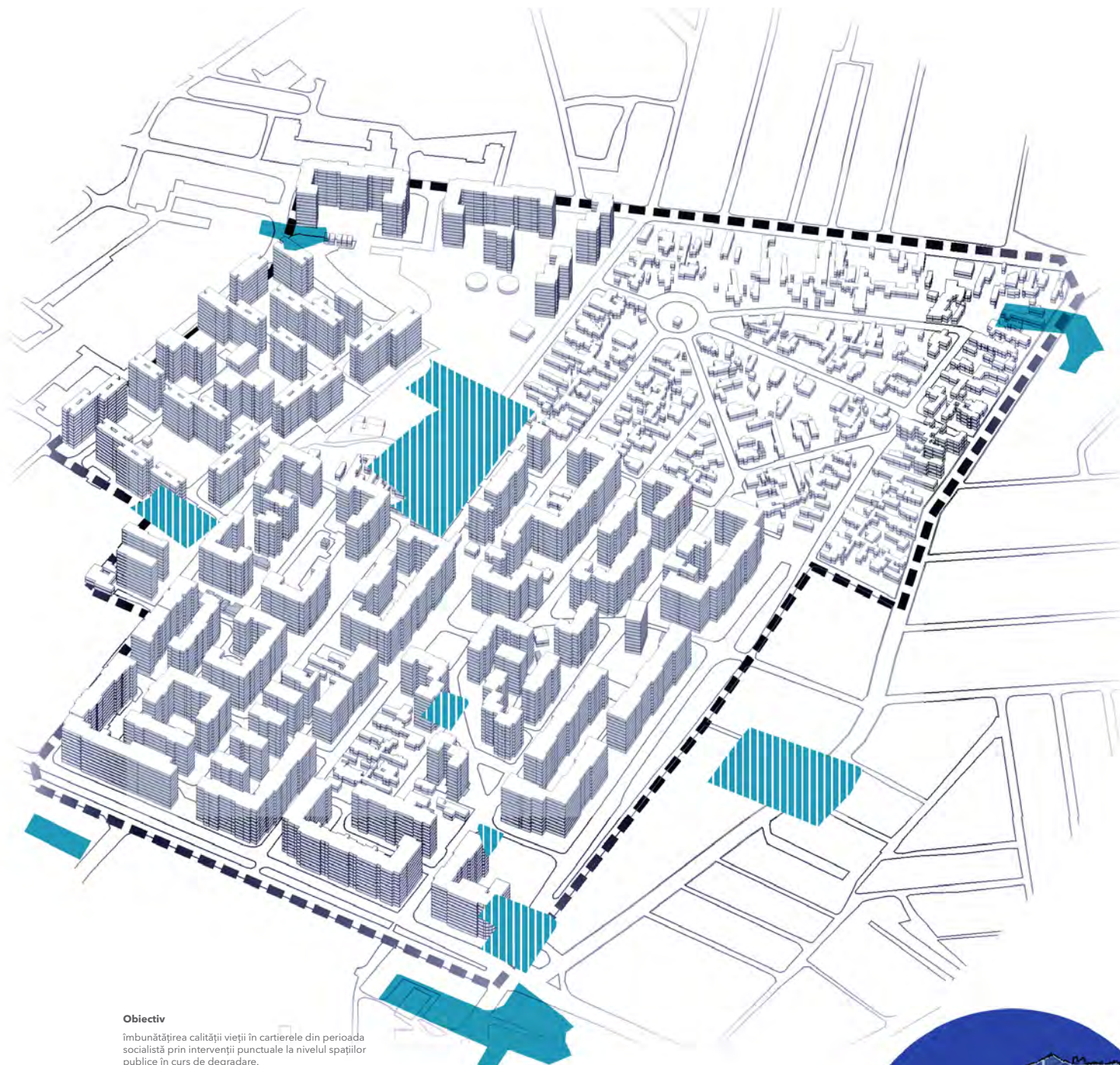
Dimensiune

- sub 0,5 ha
- 0,5ha - 1ha
- 1ha - 3,5ha
- 3,5ha - 5,0ha
- 5,0ha - 15,0ha

Analiza situației existente

Obiectiv

îmbunătățirea calității vieții în cartierele din perioada socialistă prin intervenții punctuale la nivelul spațiilor publice în curs de degradare.

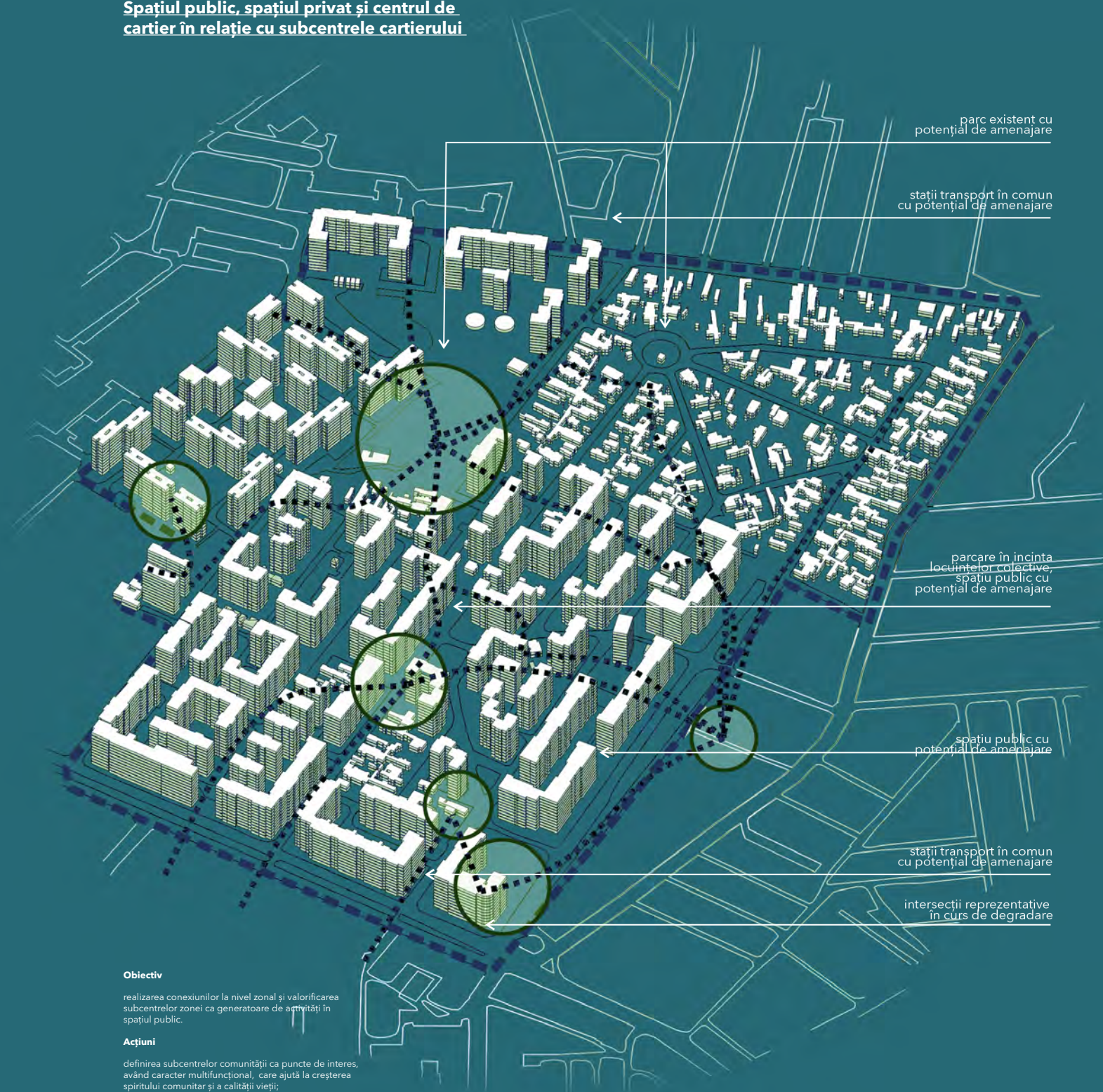
Acțiuni

amenajarea spațiilor publice libere, cu locuri de joacă pentru copii, spații de relaxare, trasee pietonale, ciclabile și activități sportive;

introducerea unor elemente de mobilier urban multifuncțional: rastele pentru biciclete, zone de socializare, spațiu acoperit pentru protecție împotriva vremii

Spațiul public, spațiul privat și centrul de cartier în relație cu subcentrele cartierului

Obiectiv

realizarea conexiunilor la nivel zonal și valorificarea subcentrelor zonei ca generatoare de activități în spațiul public.

Acțiuni

definirea subcentrelor comunității ca puncte de interes, având caracter multifuncțional, care ajută la creșterea spiritului comunitar și a calității vieții;

crearea unui sistem de spații publice diferite, cu conexiuni între ele, care să creeze o dinamica a activităților în zonă.

Definirea unor direcții
verzi de intervenție

Obiectiv
revitalizarea cartierelor socialiste prin
definirea unor axe verzi principale
și secundare, care conectează zona
delimitată cu vecinătățile.

Acțiuni
plantarea arborilor de aliniament,
reconfigurarea spațiului pietonal și
organizarea trecerilor de pietoni într-
un sistem de circulații care să asigure
siguranța la nivel pietonal;
identificarea spațiilor publice libere,
respectiv a spațiilor interstițiale în zona
delimitată, cu potențial de amenajare/
valorificare, în relație cu sistemul de
axe verzi propus.

Tipul intervenției

amenajare punctuală

conversie funcțională

densificare

urbanizare

limitarea urbanizării

Categoriile funcționale

intersecție

circulație

scuar

parc

teren liber

Dimensiunile

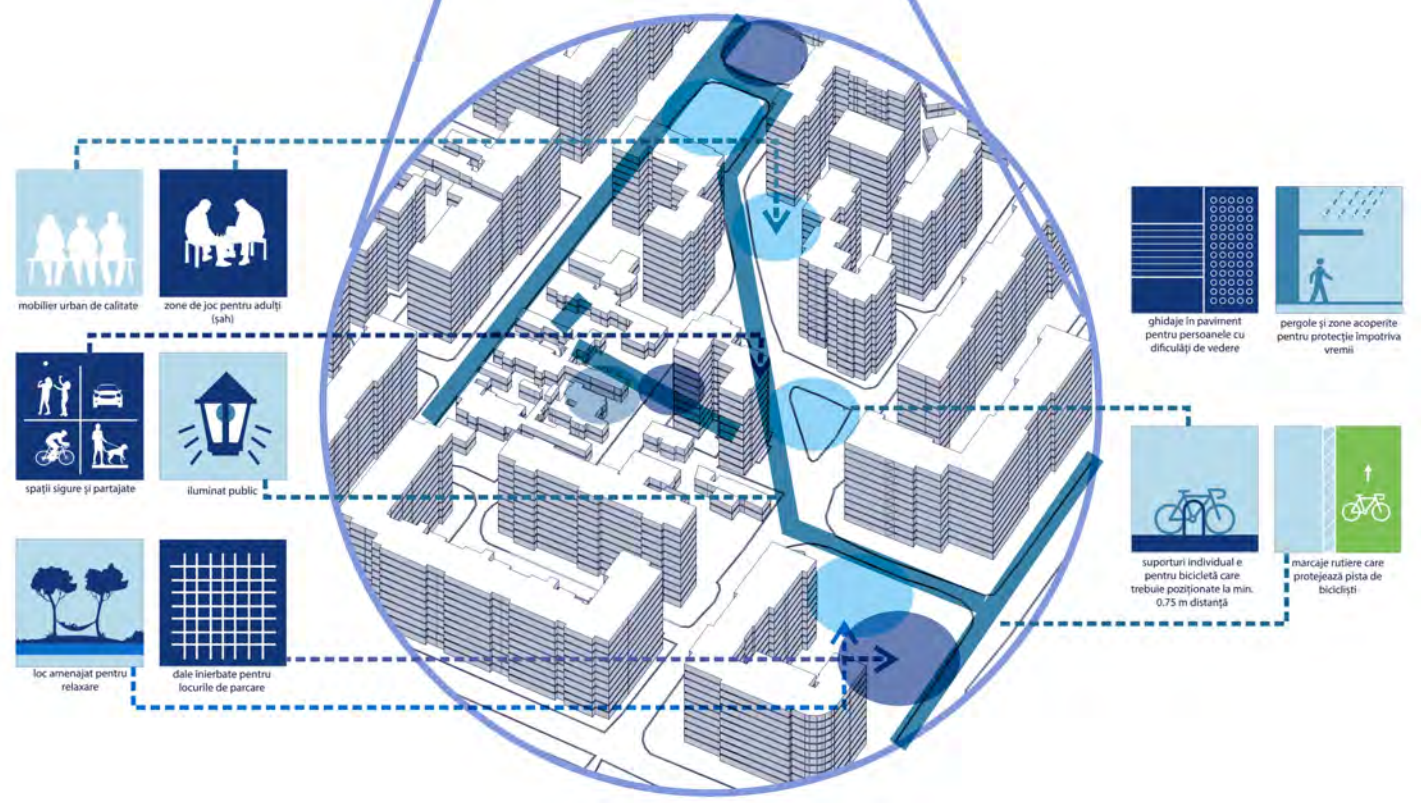
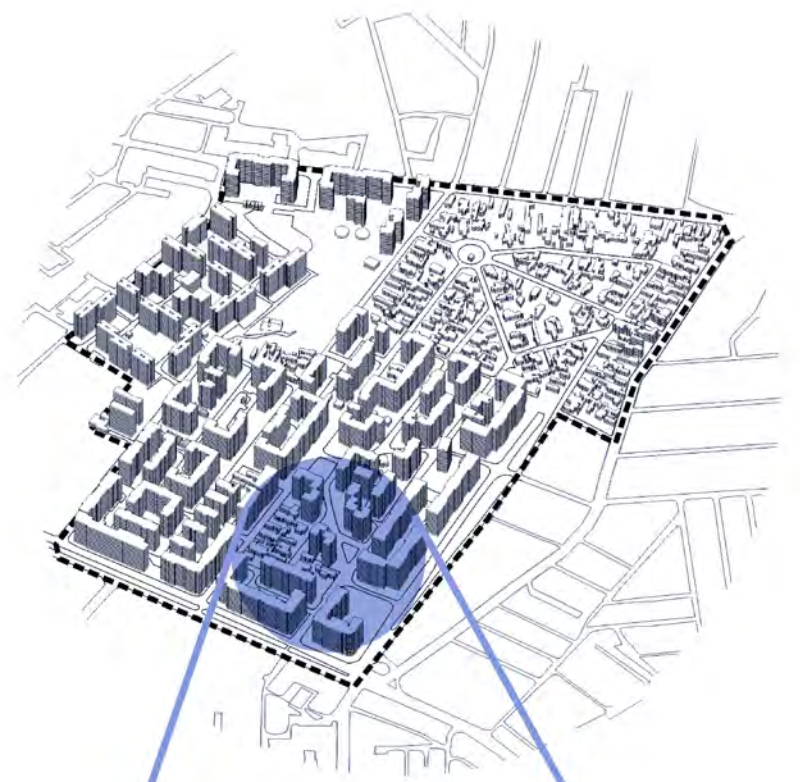
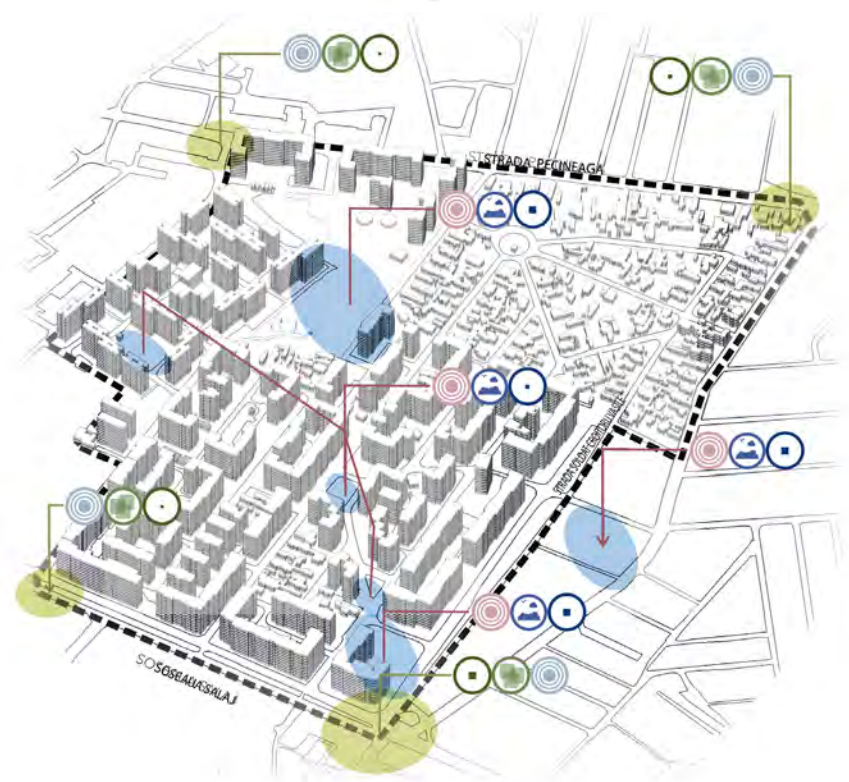
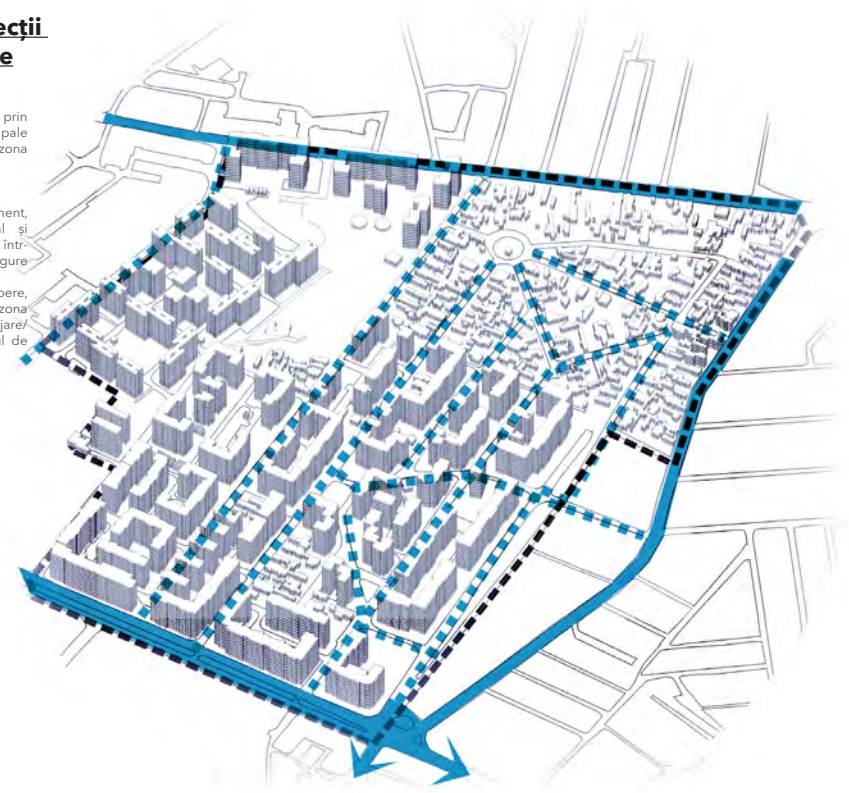
sub 0,5 ha

0,5ha - 1ha

1ha - 3,5ha

3,5ha - 5,0ha

5,0ha - 15,0ha

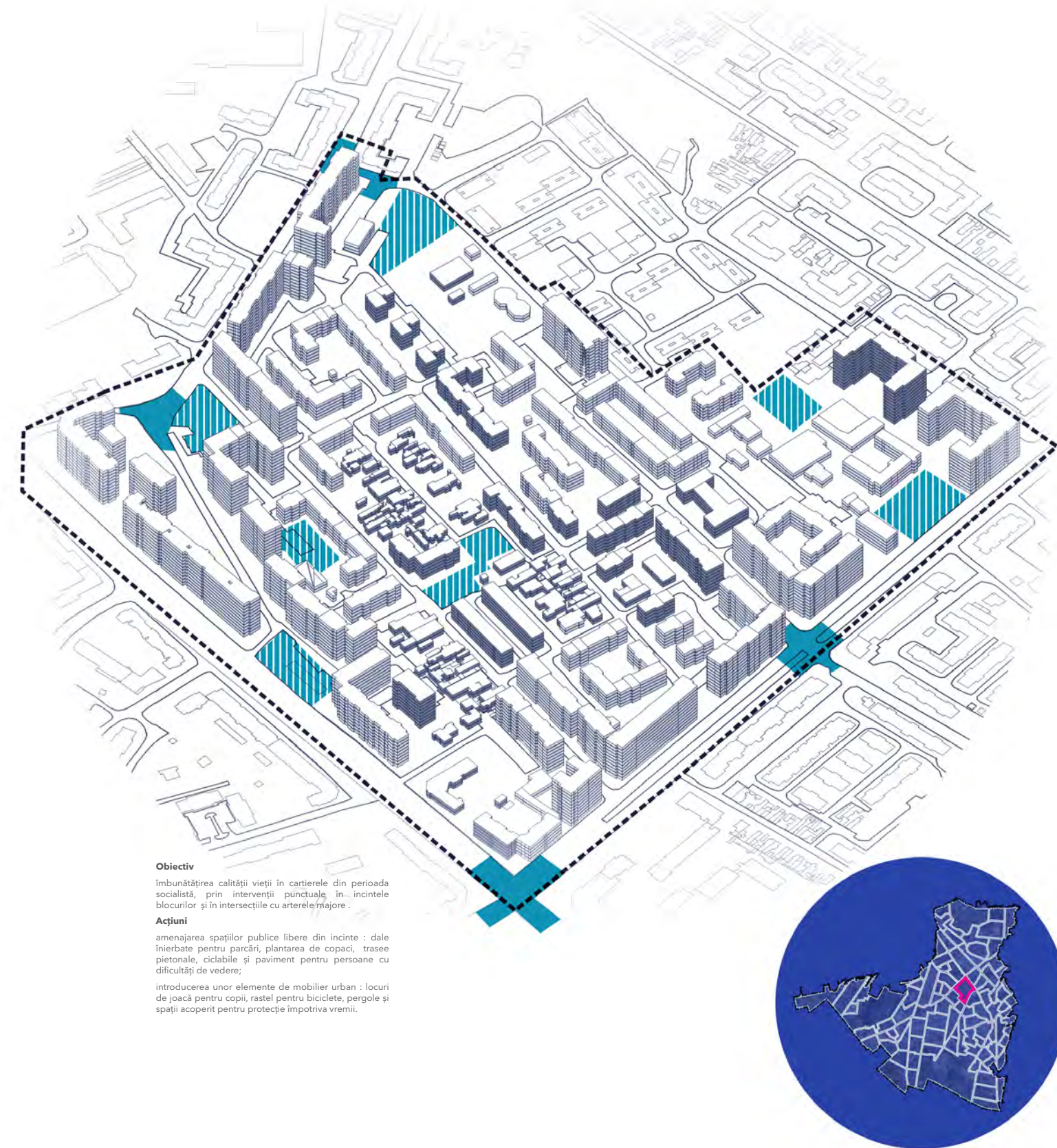

Spațiile de mici dimensiuni, adesea reziduale, fără o destinație anume, pot fi revitalizate cu ușurință prin plantare și schimbare de paviment. Pot fi folosite și denivelări ale suprafețelor propuse, tocmai pentru a oferi un aspect ludic unui anumit spațiu.

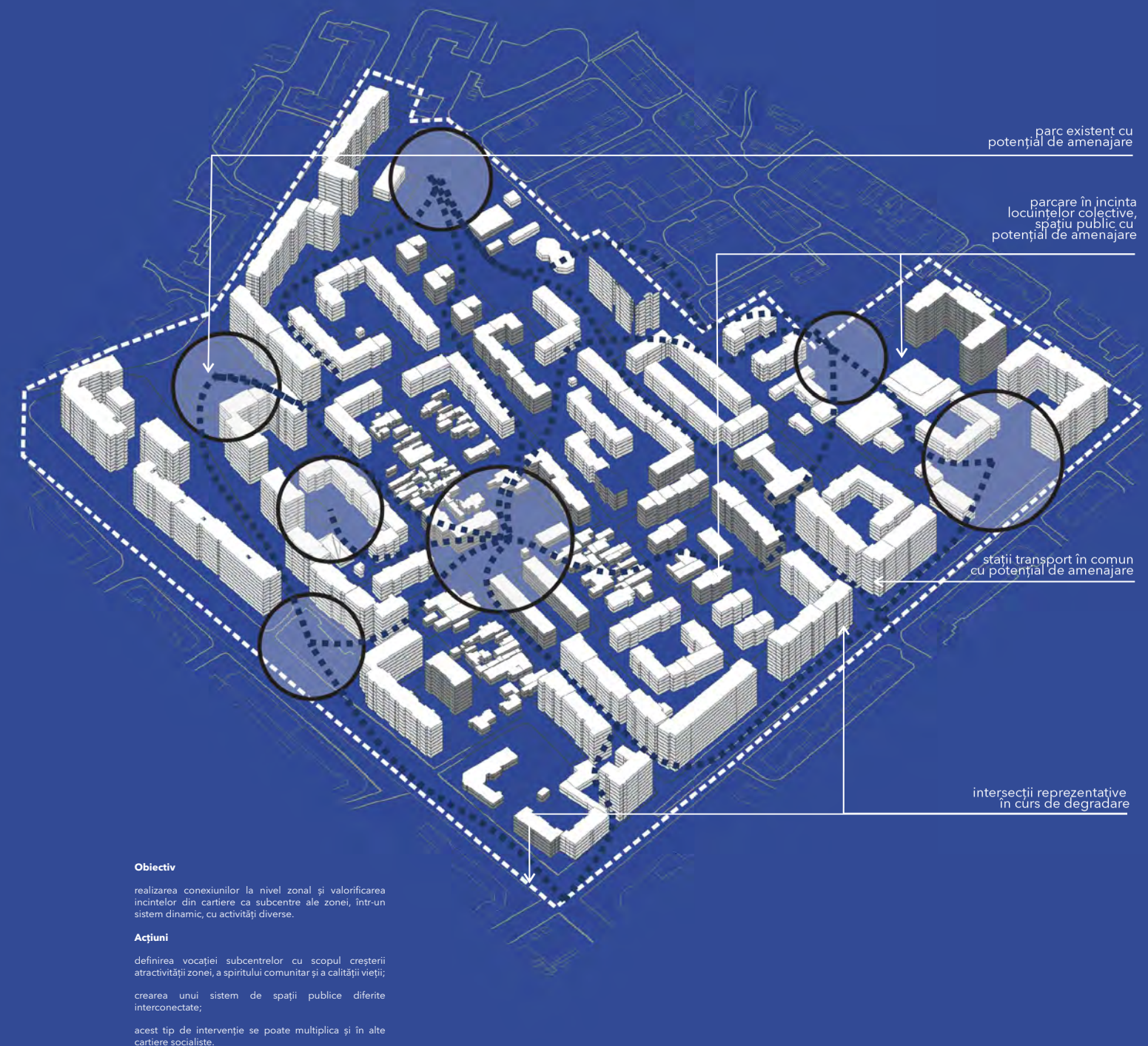
În spațiile unde locurile de parcare nu pot fi eficientizate, este important ca acestea să nu ofere imaginea unui oraș neprietenos cu pietonii. Astfel de imagini se pot obține doar în cazul în care se fac investiții în spațiile verzi, ce pot reprezenta atât o barieră vizuală între fluxuri, cât și zone de umbră pentru locatari.

Analiza situației existente

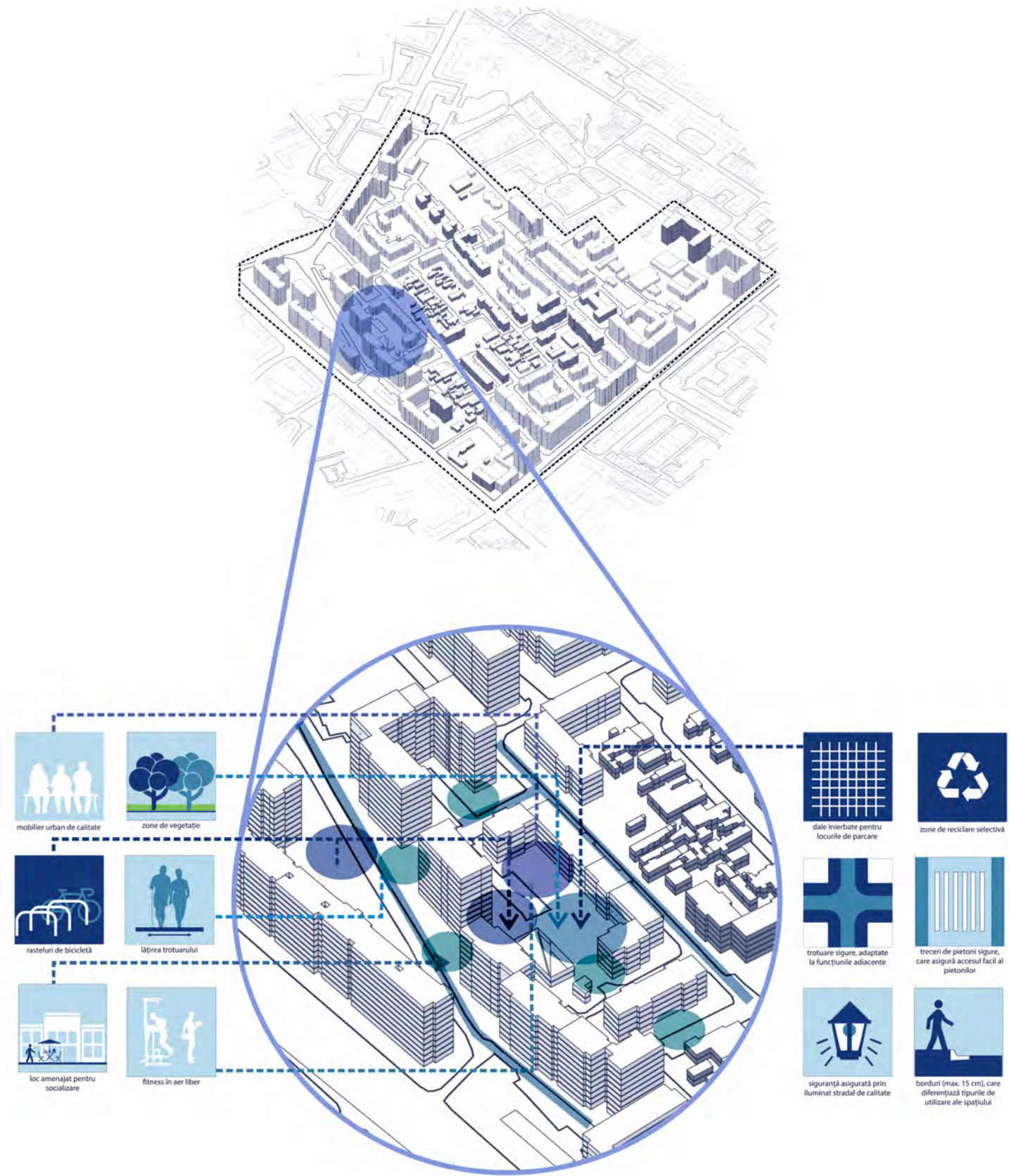
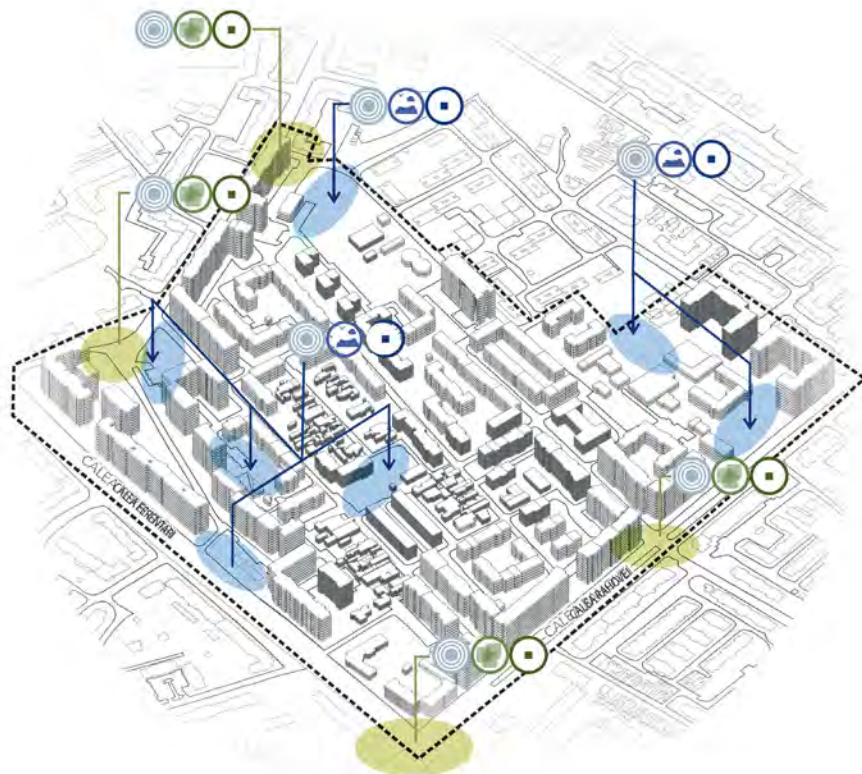
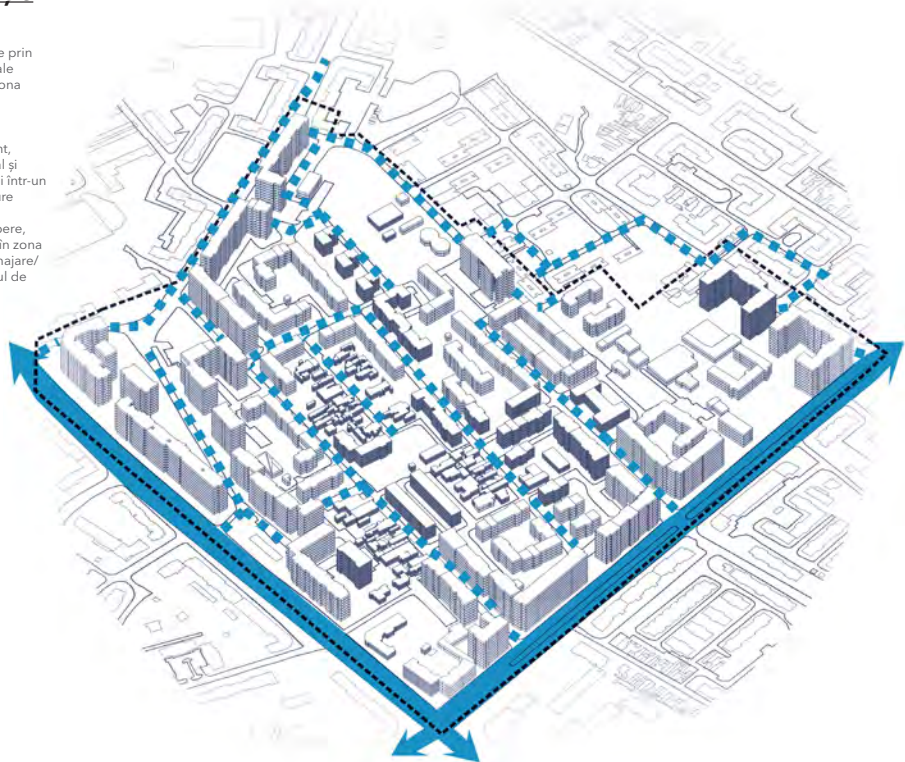
Spațiul public, spațiul privat și centrul de cartier în relație cu subcentrele cartierului

Definirea unor direcții
verzi de intervenție

Obiectiv
revitalizarea cartierelor socialiste prin
definirea unor axe verzi principale
și secundare, care conectează zona
delimitată cu vecinătățile.

Acțiuni
plantarea arborilor de aliniament,
reconfigurarea spațiului pietonal și
organizarea trecerilor de pietoni într-un
sistem de circulații care să asigure
siguranța la nivel pietonal;
identificarea spațiilor publice libere,
respectiv a spațiilor interstițiale în zona
delimitată, cu potențial de amenajare/
valorificare, în relație cu sistemul de
axe verzi propus.

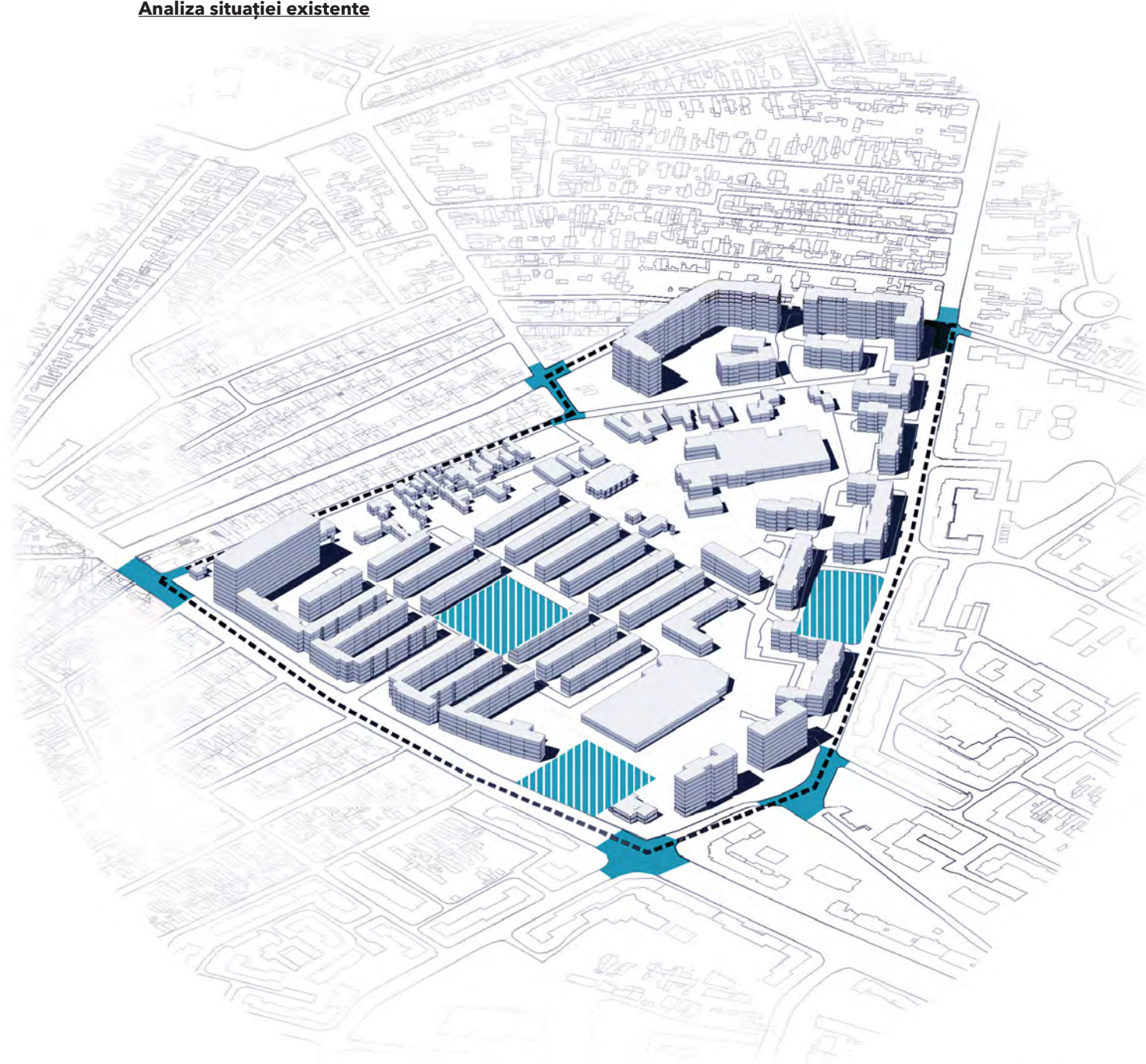

Tratarea pavimentului în funcție de fluxurile dintr-o anumită zonă (pietoni, zone de parcare, carosabil, tramvai) reprezintă întotdeauna o rețetă de succes în crearea unei imagini prietenoase. De asemenea, este important ca protejarea pietonilor sau a bicicliștilor să se facă prin pastile vegetație sau aliniamente de arbori.

10 SĂLAJ

Analiza situației existente

Obiectiv

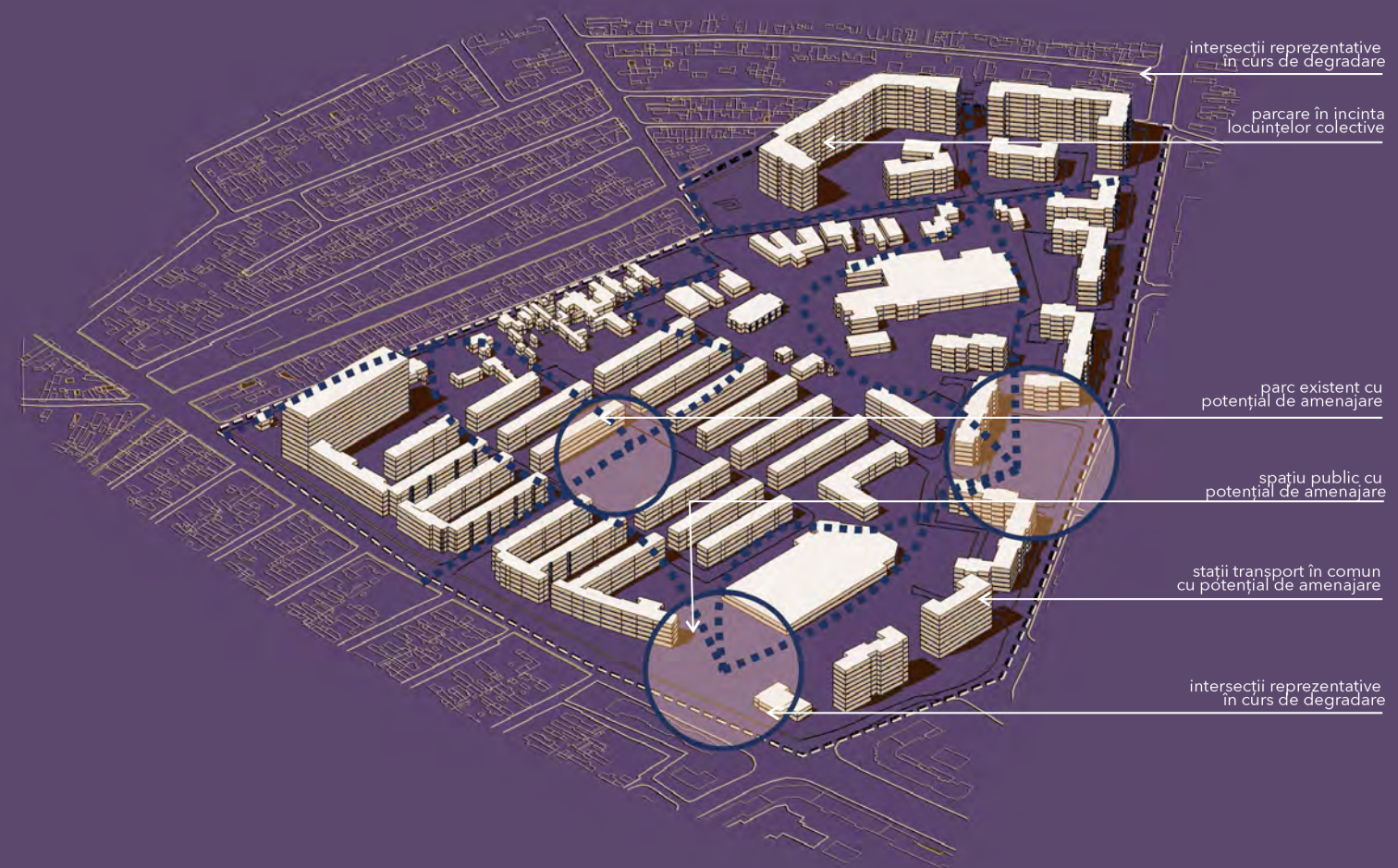
îmbunătățirea calității vieții în cartierele din perioada socialistă prin intervenții punctuale la nivelul spațiilor publice în curs de degradare, a incintelor blocurilor, îmbunătățirea infrastructurii rutiere și a conexiunilor pietonale.

Acțiuni

reamenajarea spațiilor publice libere, crearea de trasee pietonale pentru promenadă, treceri de pietoni sigure; introducerea unor elemente de mobilier urban de calitate: rastele pentru biciclete, pergole pentru protecție împotriva vremii.

Spațiul public, spațiul privat și centrul de cartier în relație cu subcentrele cartierului

intersecții reprezentative în curs de degradare

parcare în incinta locuințelor colective

parc existent cu potențial de amenajare

spațiu public cu potențial de amenajare

stații transport în comun cu potențial de amenajare

intersecții reprezentative în curs de degradare

Obiectiv

realizarea conexiunilor la nivel zonal și valorificarea incintelor din cartiere ca subcentre ale zonei, într-un sistem dinamic, cu activități diverse.

Acțiuni

definirea vocației subcentrelor cu scopul creșterii atractivității zonei, a siguranței populației și a calității vieții;

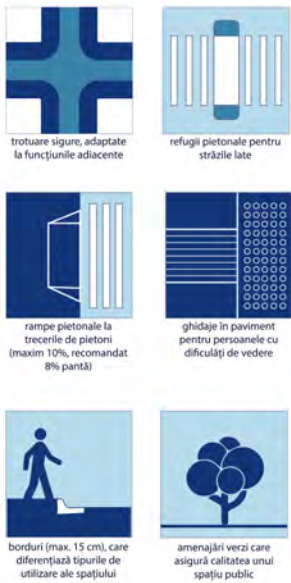
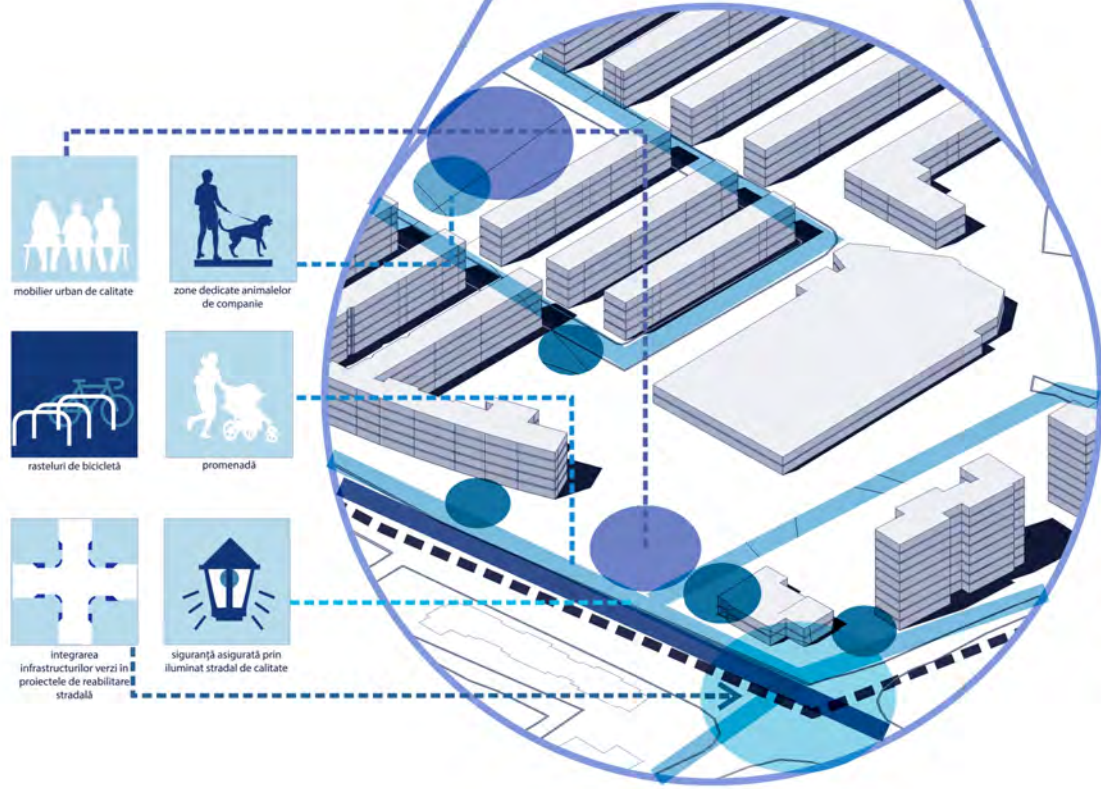
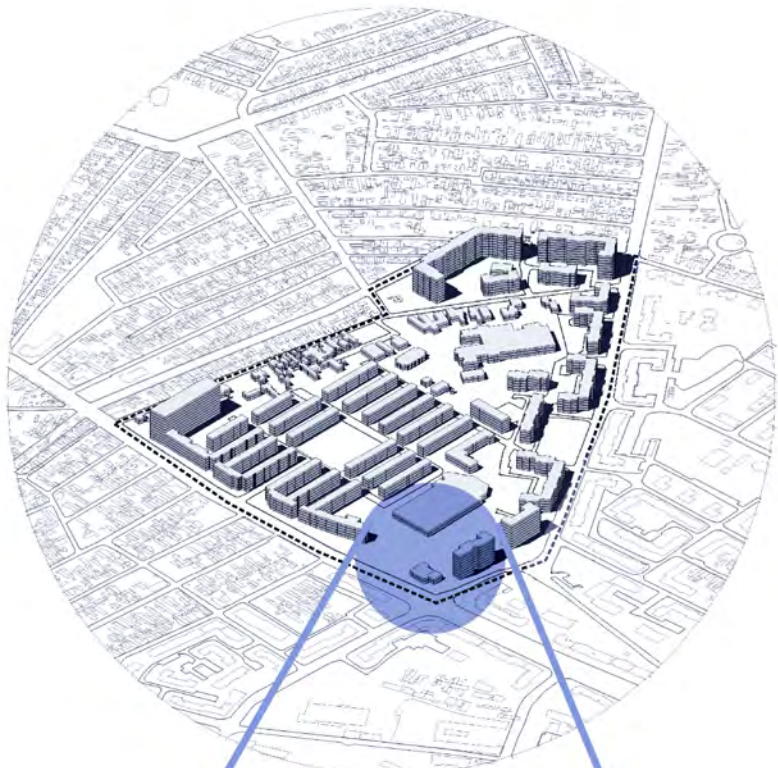
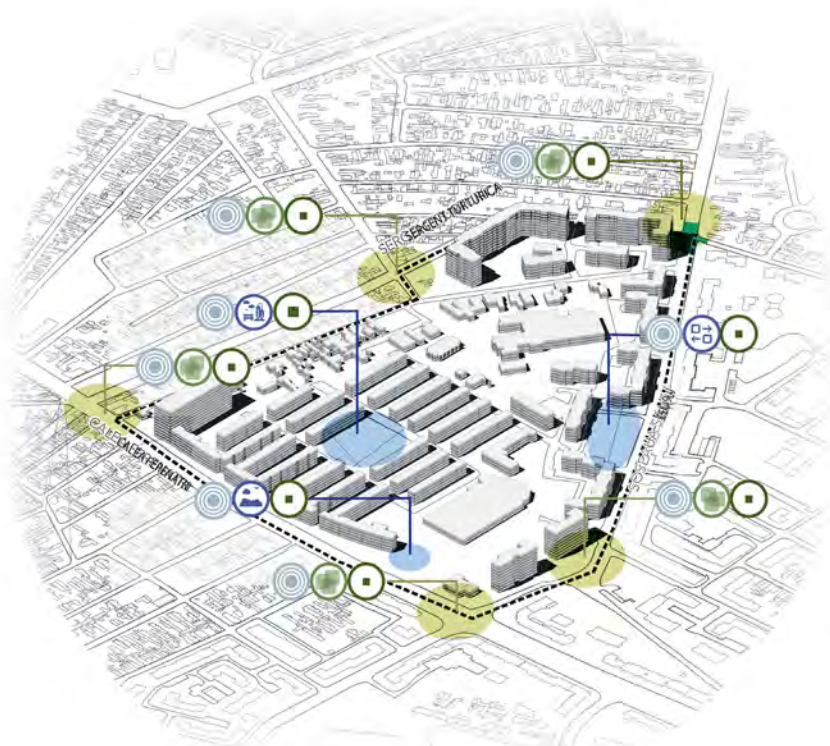
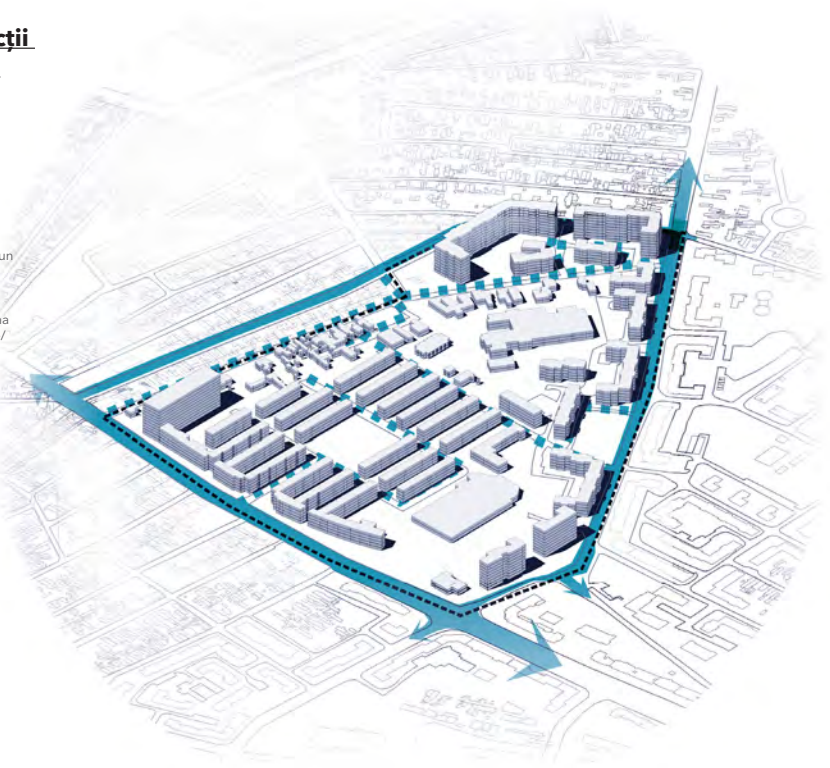
crearea unui sistem de spații publice diferite interconectate;

acest timp de intervenție se poate multiplica și în alte cartiere socialiste.

Definirea unor direcții
verzi de intervenție

Obiectiv
revitalizarea cartierelor socialiste prin
definirea unor axe verzi principale
și secundare, care conectează zona
delimitată cu vecinătățile.

Acțiuni
plantarea arborilor de aliniament,
reconfigurarea spațiului pietonal și
organizarea trecerilor de pietoni într-un
sistem de circulații care să asigure
siguranța la nivel pietonal;
identificarea spațiilor publice libere,
respectiv a spațiilor interstițiale în zona
delimitată, cu potențial de amenajare/
valorificare, în relație cu sistemul de
axe verzi propus.

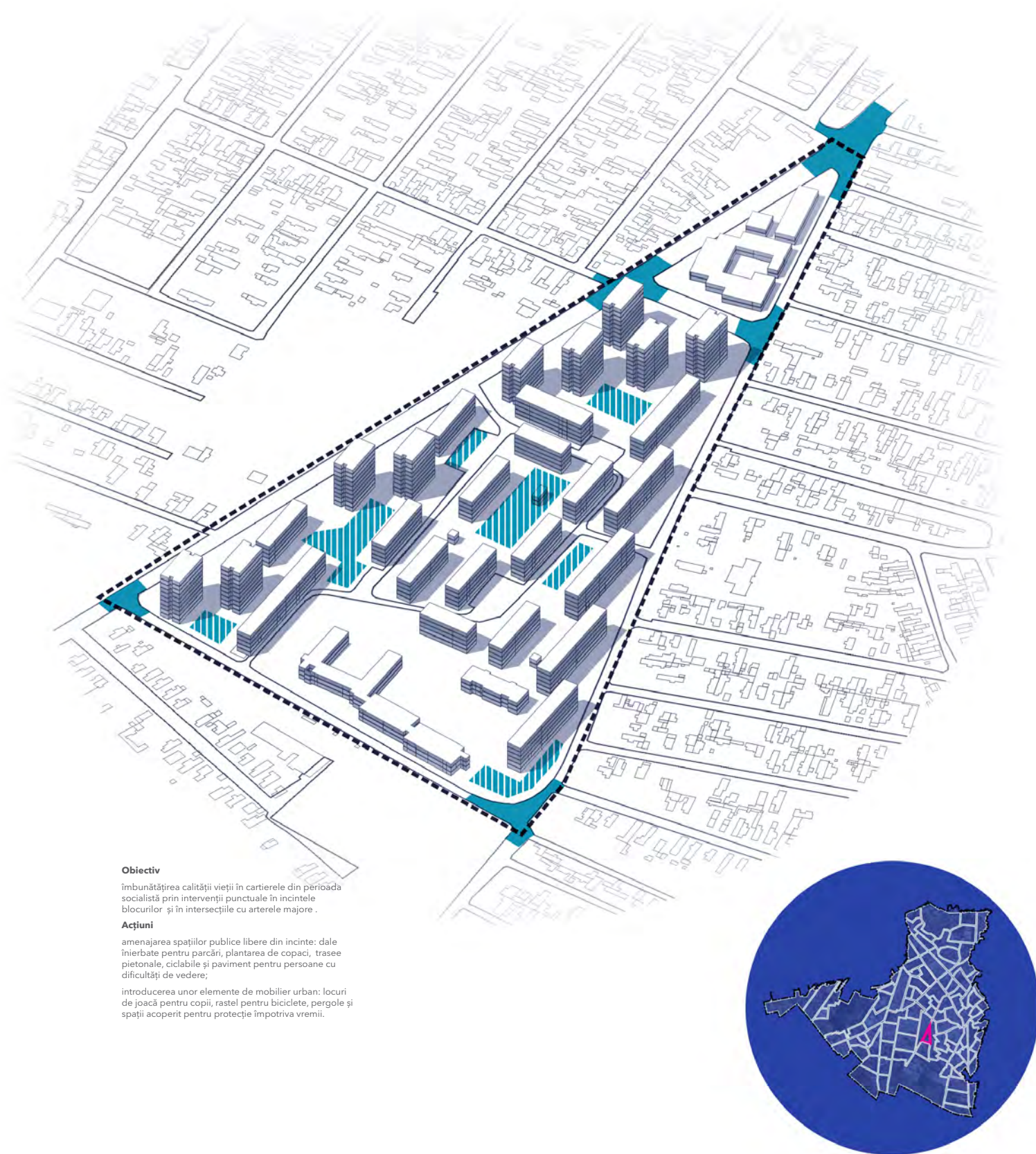
Spațiile verzi propuse nu trebuie să fie foarte complexe pentru a fi de succes. Este suficient să existe o combinație de plante perene cu suprafețe înierbate și cu zone dalate, pentru ca un spațiu subutilizat să devină atrăgător.

Traseele de bicicliști propuse trebuie întotdeauna să fie coerente la nivelul unei zone mai ample. Este bine ca acestea să fie propuse pe ambele sensuri atunci când acest lucru este posibil. Pe străzile cu trafic redus, acestea pot fi implementate prin reducerea lățimii unei benzi carosabile și marcate printr-o culoare diferită a zonei de rulare.

Analiza situației existente

Obiectiv

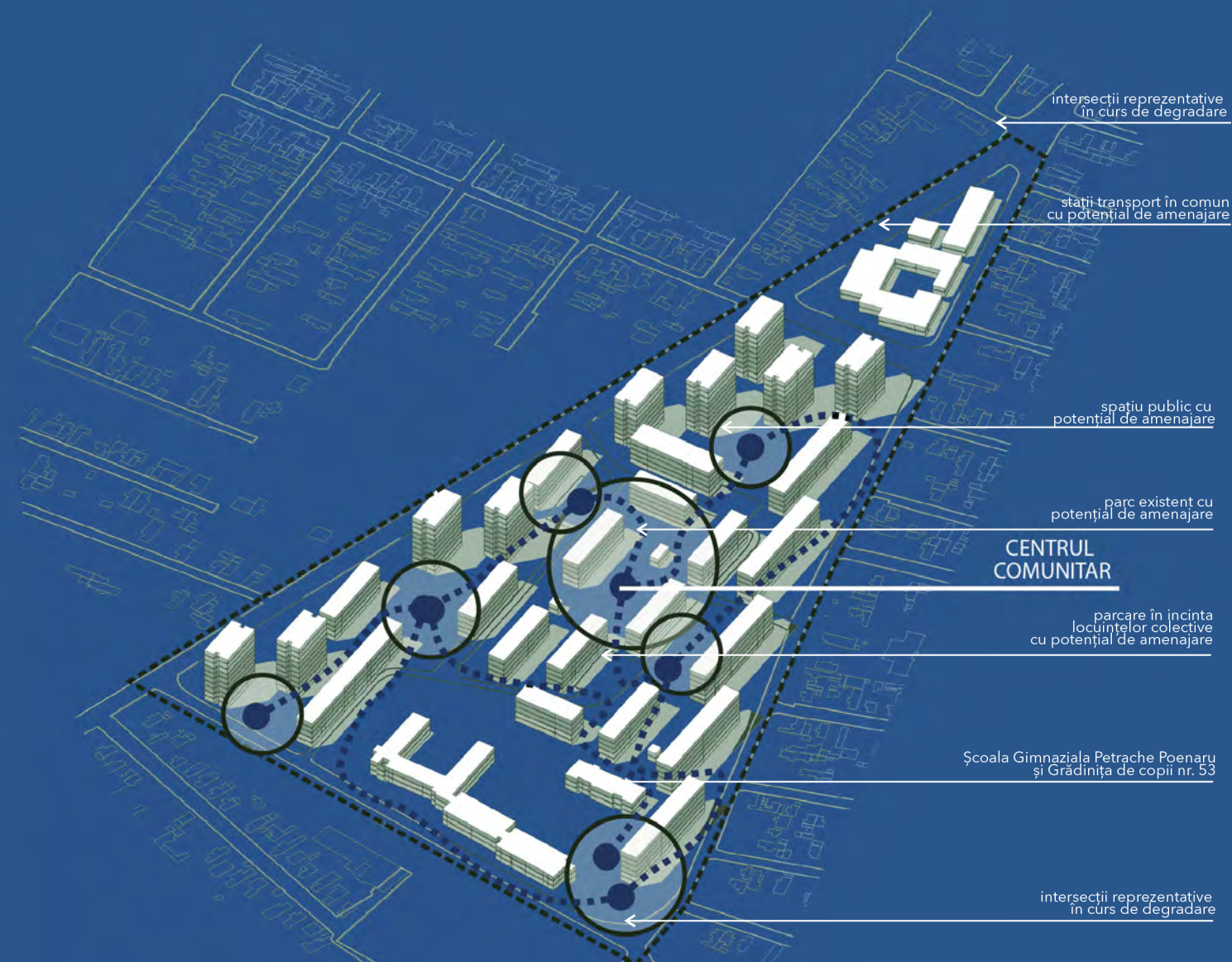
îmbunătățirea calității vieții în cartierele din perioada socialistă prin intervenții punctuale în incintele blocurilor și în intersecțiile cu arterele majore.

Acțiuni

amenajarea spațiilor publice libere din incinte: dale înierbate pentru parcuri, plantarea de copaci, trasee pietonale, ciclabile și paviment pentru persoane cu dificultăți de vedere;

introducerea unor elemente de mobilier urban: locuri de joacă pentru copii, rastele pentru biciclete, pergole și spații acoperite pentru protecție împotriva vremii.

Spațiul public, spațiul privat și centrul de cartier în relație cu subcentrele cartierului

Obiectiv

realizarea conexiunilor la nivel zonal și valorificarea centrului comunitar și a incintelor din cartiere ca subcentre ale zonei, într-un sistem dinamic, cu activități diverse.

Acțiuni

definirea vocației subcentrelor cu scopul creșterii atractivității zonei, a spiritului comunitar și a calității vieții.

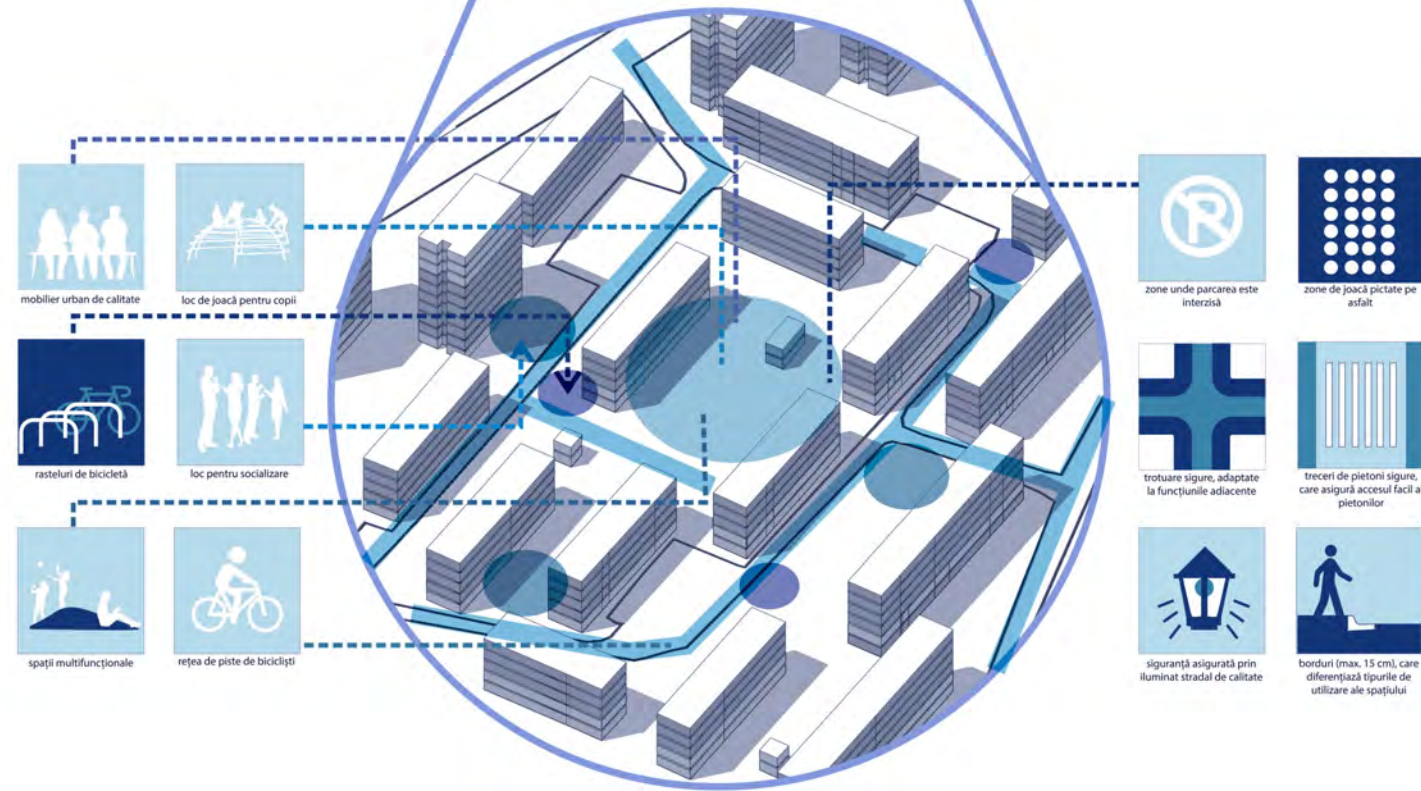
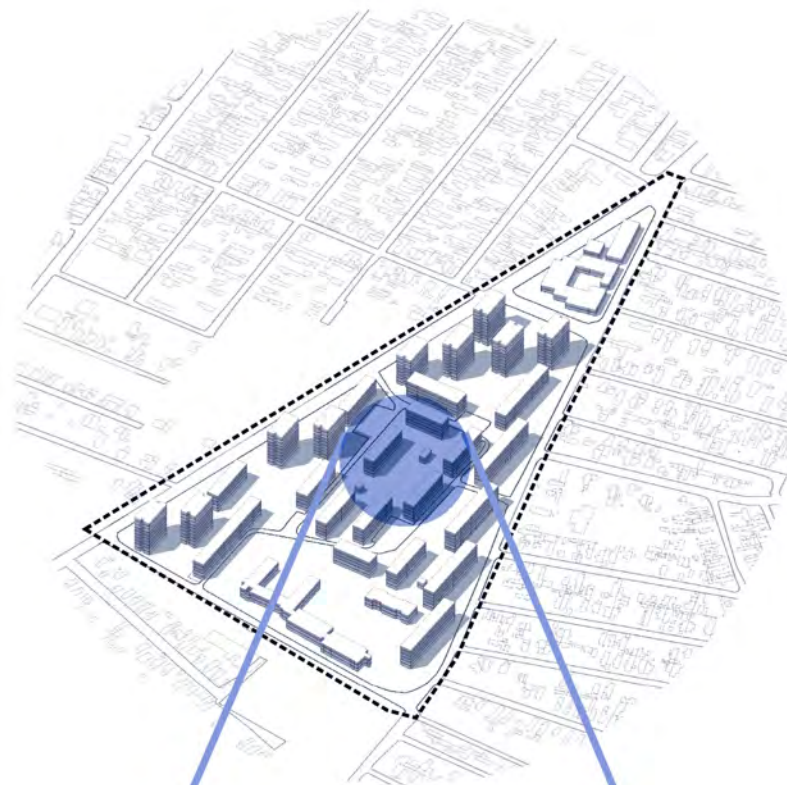
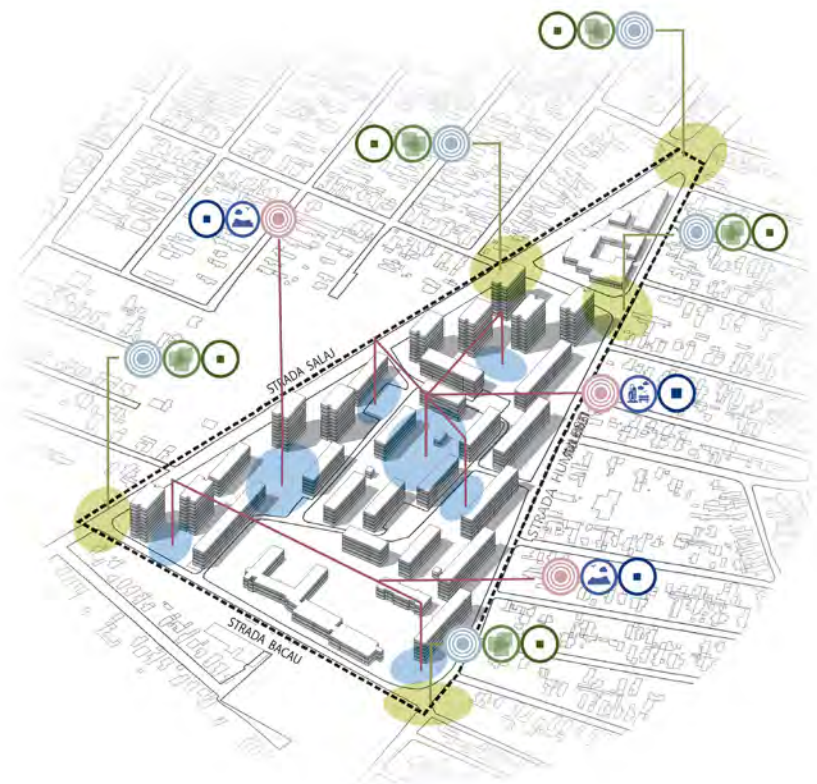
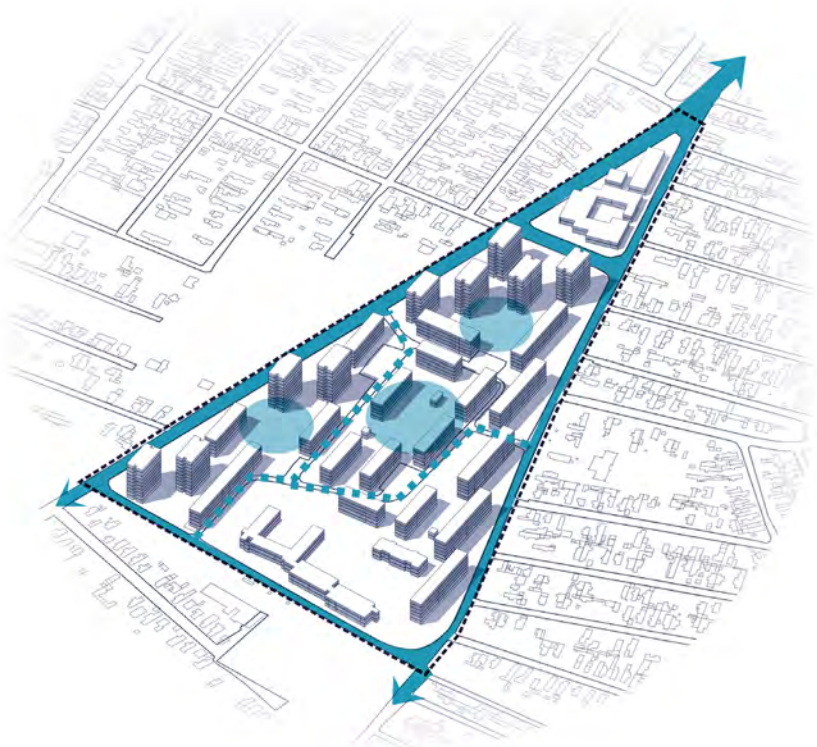
crearea unui sistem de spații publice diferite interconectate;

acest tip de intervenție se poate multiplica și în alte cartiere socialiste.

Definirea unor direcții
verzi de intervenție

Obiectiv
revitalizarea cartierelor socialiste prin
definirea unor axe verzi principale
și secundare, care conectează zona
delimitată cu vecinătățile.

Acțiuni
plantarea arborilor de aliniament,
reconfigurarea spațiului pietonal și
organizarea trecerilor de pietoni într-un
sistem de circulații care să asigure
siguranța la nivel pietonal;
identificarea spațiilor publice libere,
respectiv a spațiilor interstițiale în zona
delimitată, cu potențial de amenajare/
valorificare, în relație cu sistemul de
axe verzi propus.

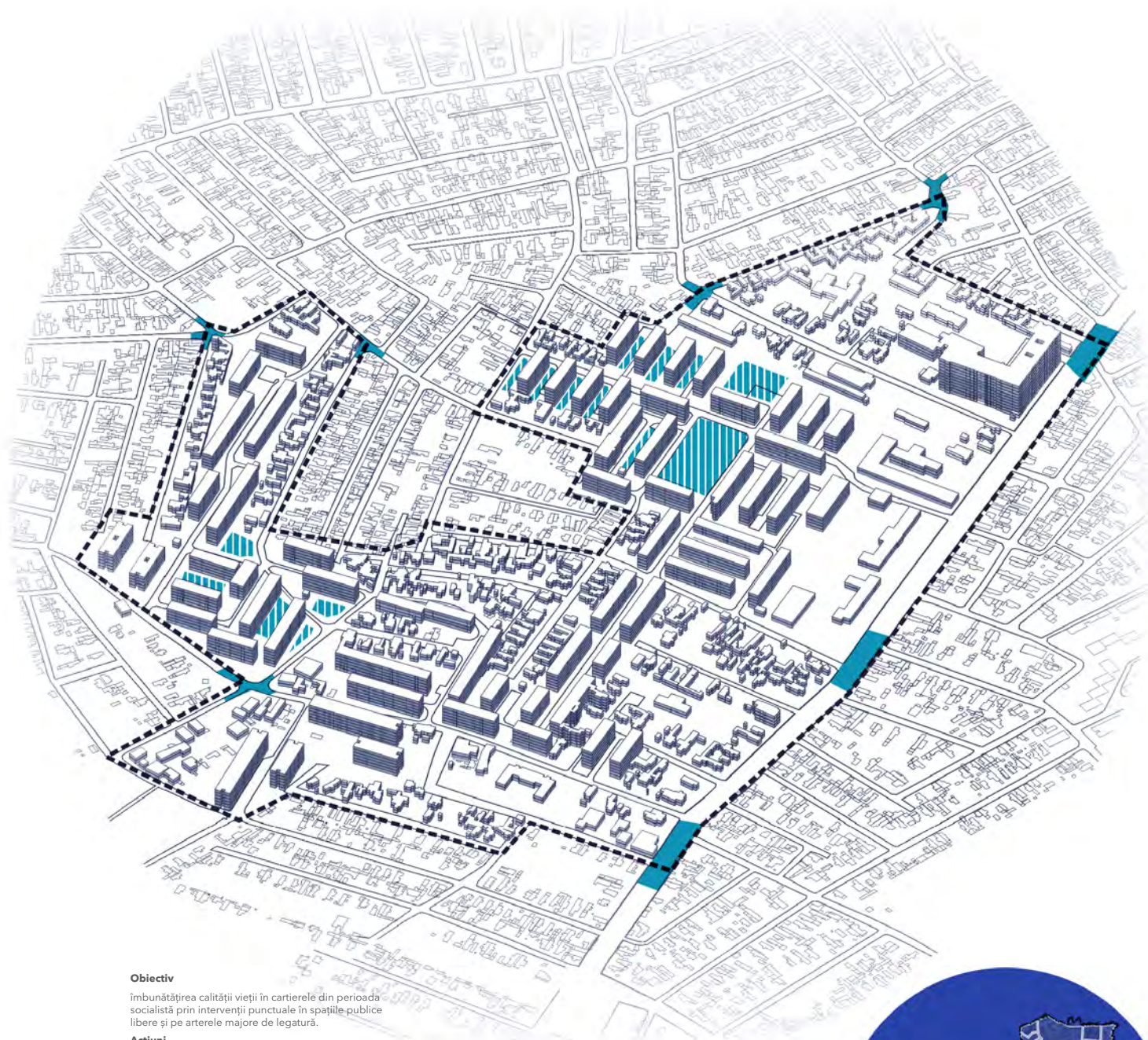

12

PARC ALEEA LIVEZILOR

Analiza situației existente

Obiectiv

îmbunătățirea calității vieții în cartierele din perioada socialistă prin intervenții punctuale în spațiile publice libere și pe arterele majore de legatură.

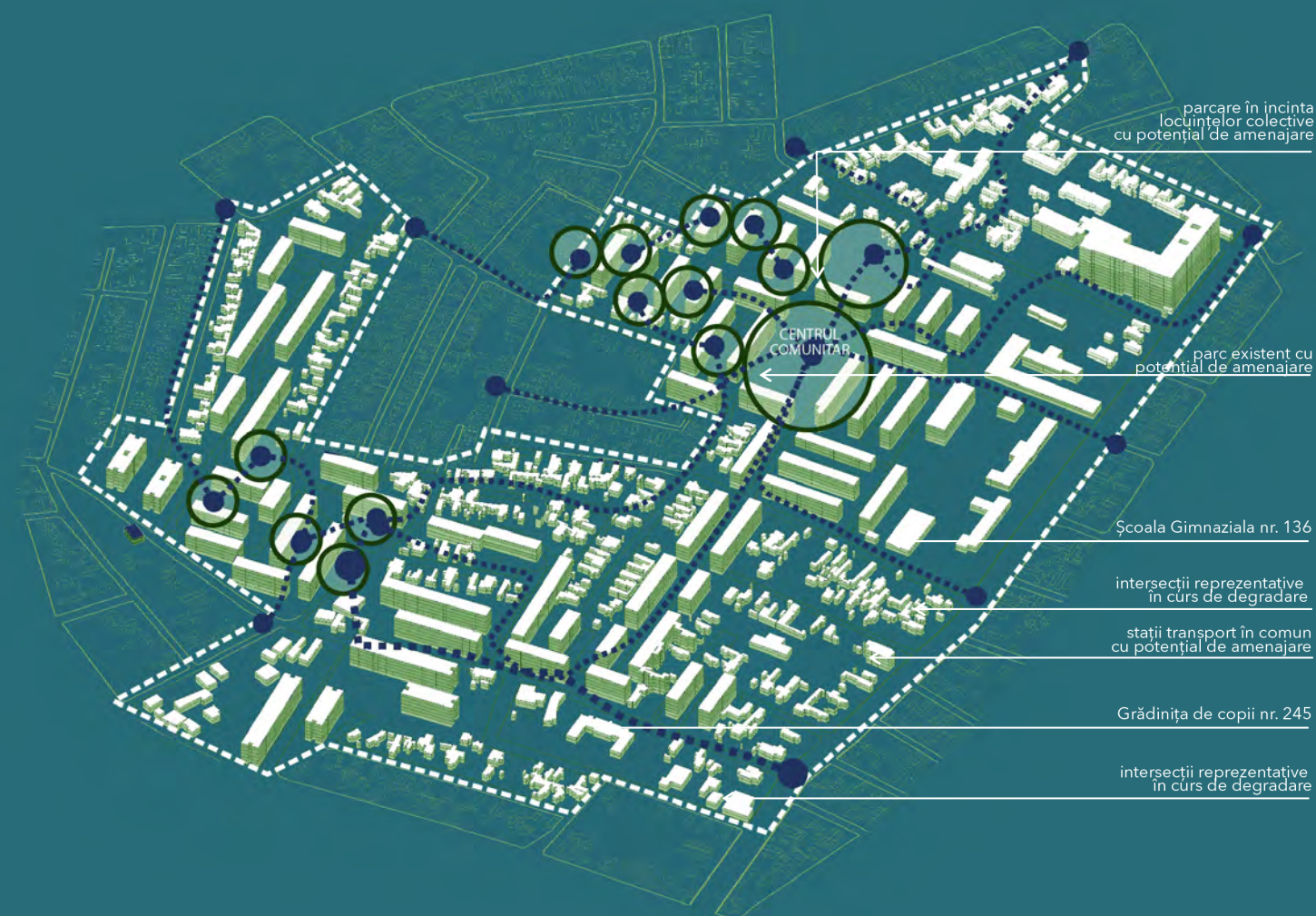
Acțiuni

amenajarea spațiilor publice libere: plantarea de copaci, flori ornamentale, trasee ciclabile și paviment pentru persoane cu dificultăți de vedere.

introducerea unor elemente de mobilier urban: locuri de joacă pentru copii, rastele pentru biciclete, pergole și spații acoperite pentru protecție împotriva vremii; teren de sport pentru activități sportive în centrul comunitar.

Spațiul public, spațiul privat și centrul de cartier în relație cu subcentrele cartierului

Obiectiv

realizarea conexiunilor la nivel zonal și valorificarea centrului comunitar și a incintelor din cartiere ca subcentre ale zonei, într-un sistem dinamic, cu activități diverse.

Acțiuni

definirea vocației subcentrelor cu scopul creșterii atractivității zonei, a spiritului comunitar și a calității vieții.

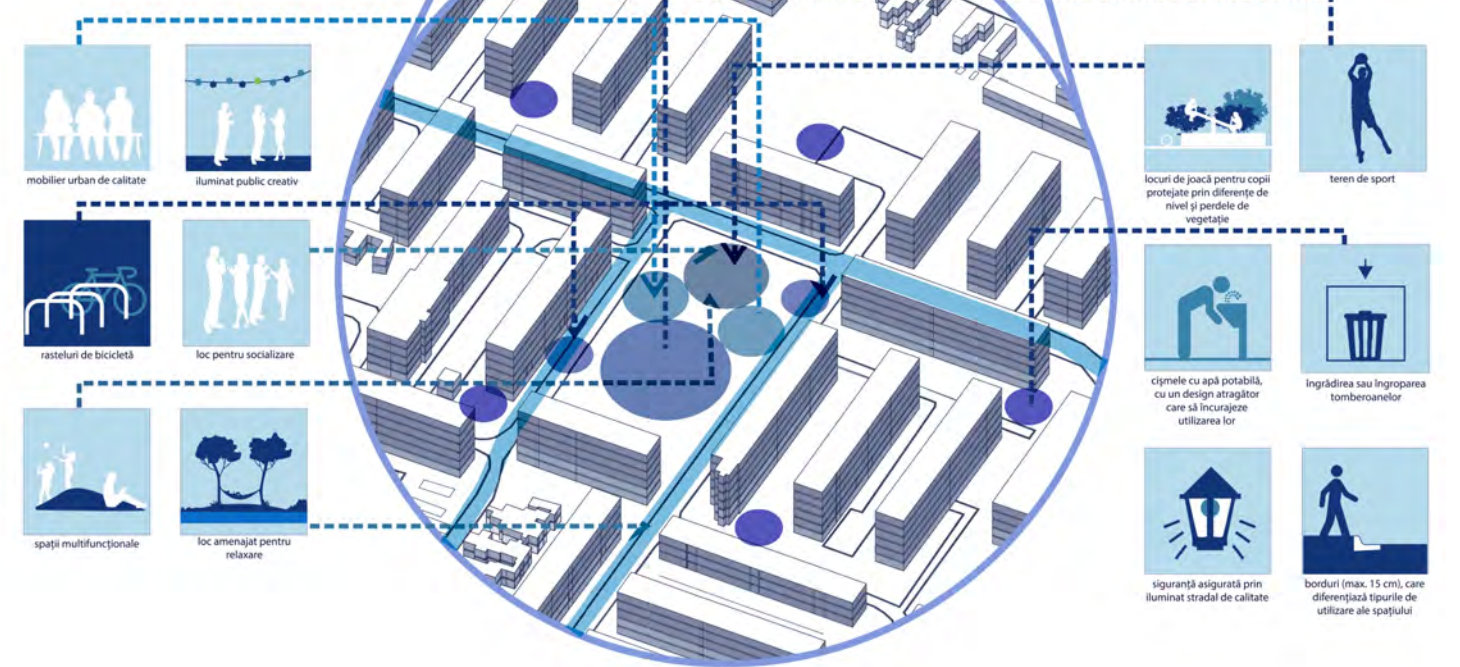
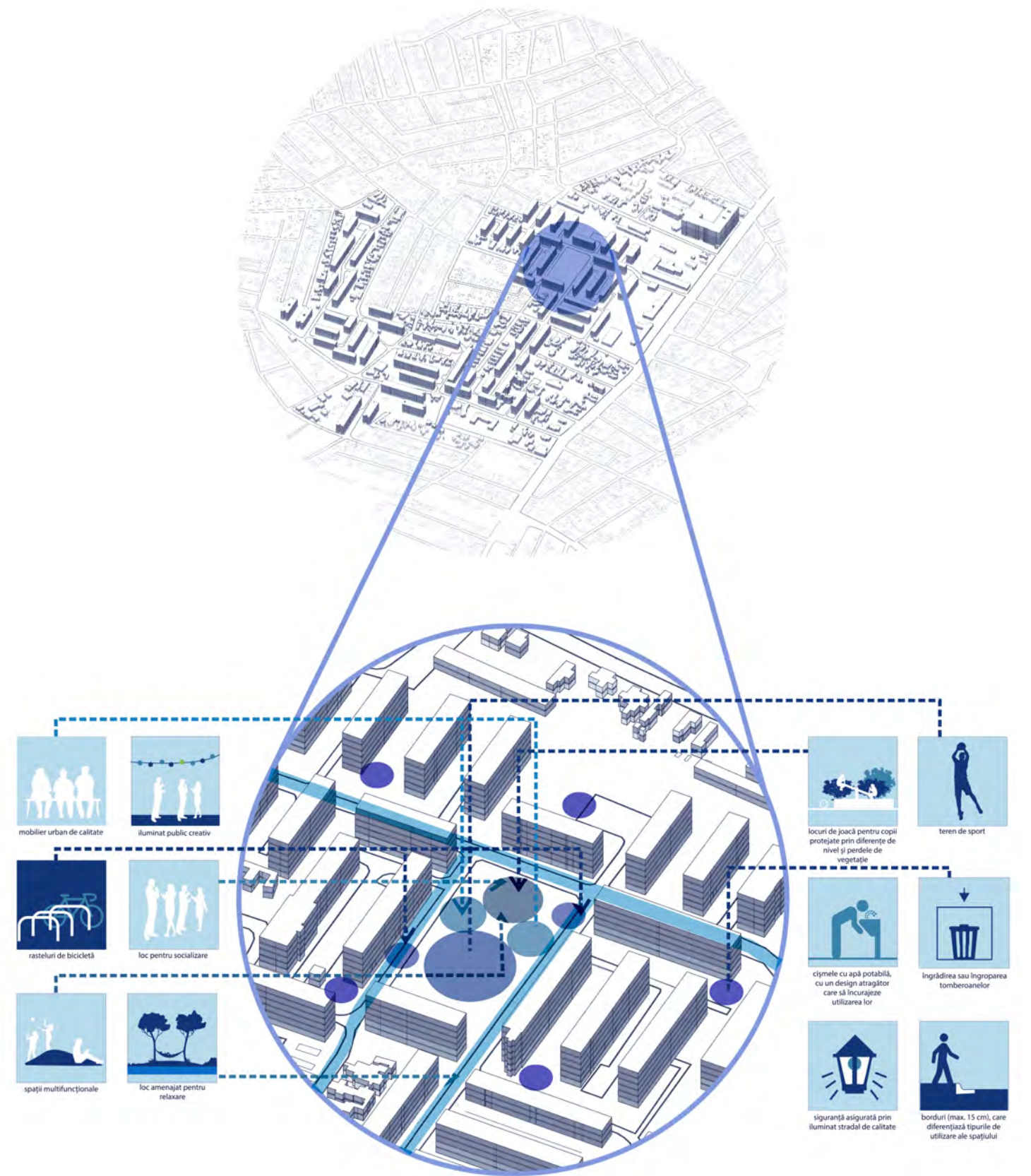
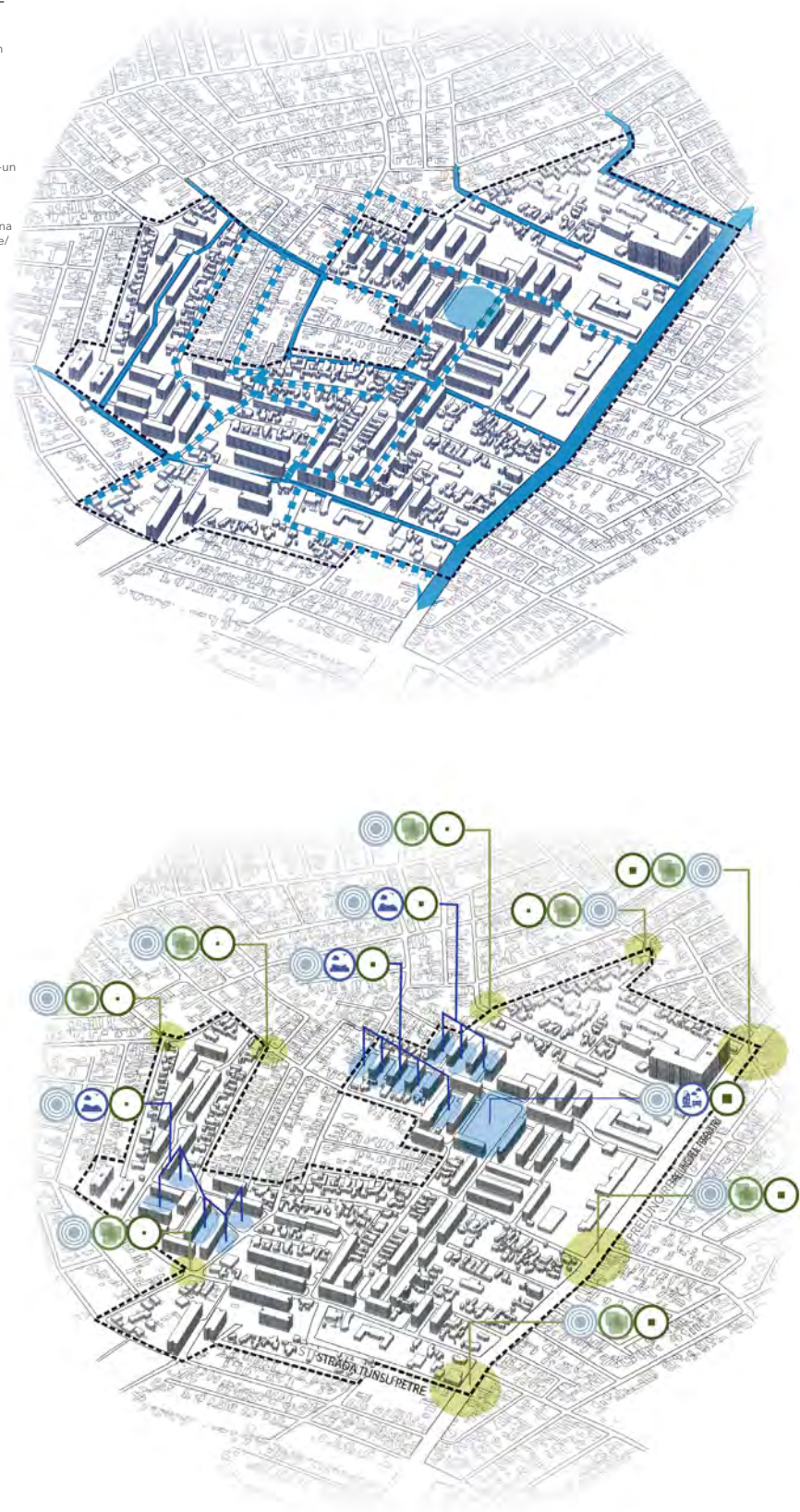
crearea unui sistem de spații publice diferite interconectate;

acest tip de intervenție se poate multiplica și în alte cartiere socialiste.

Definirea unor direcții
verzi de intervenție

Obiectiv
revitalizarea cartierelor socialiste prin
definirea unor axe verzi principale
și secundare, care conectează zona
delimitată cu vecinătățile.

Acțiuni
plantarea arborilor de aliniament,
reconfigurarea spațiului pietonal și
organizarea trecerilor de pietoni într-un
sistem de circulații care să asigure
siguranța la nivel pietonal;
identificarea spațiilor publice libere,
respectiv a spațiilor interstițiale în zona
delimitată, cu potențial de amenajare/
valorificare, în relație cu sistemul de
axe verzi propus.

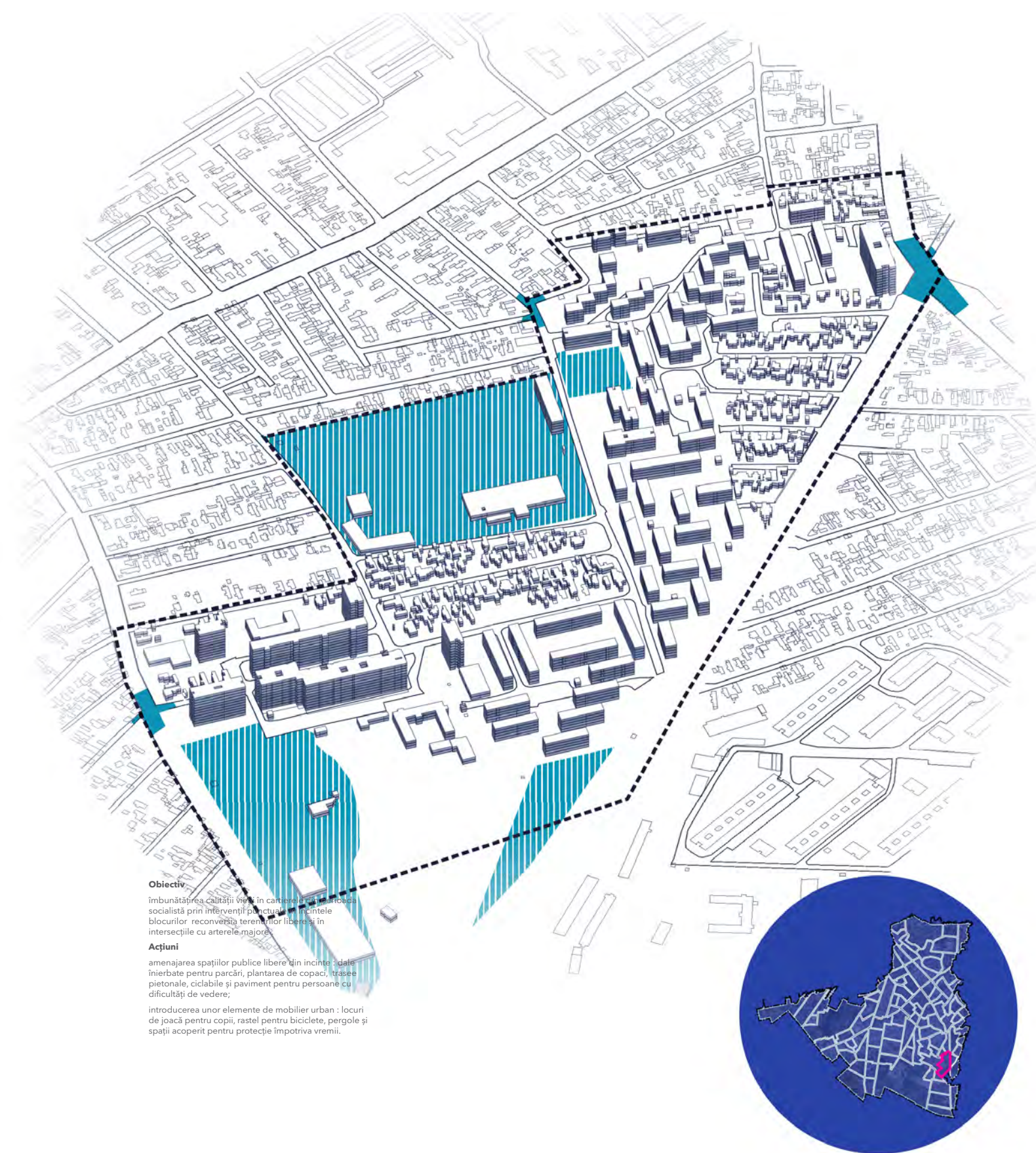
Spațiile destinate sportului trebuie încurajate și valorificate, mai ales în condițiile în care ele deja există. De asemenea, combinarea mai multor tipuri de arbori, cu frunze din culori diferite și cu perioade diferite de înflorire oferă un aspect scenografic, atrăgător pentru toate categoriile de vârstă.

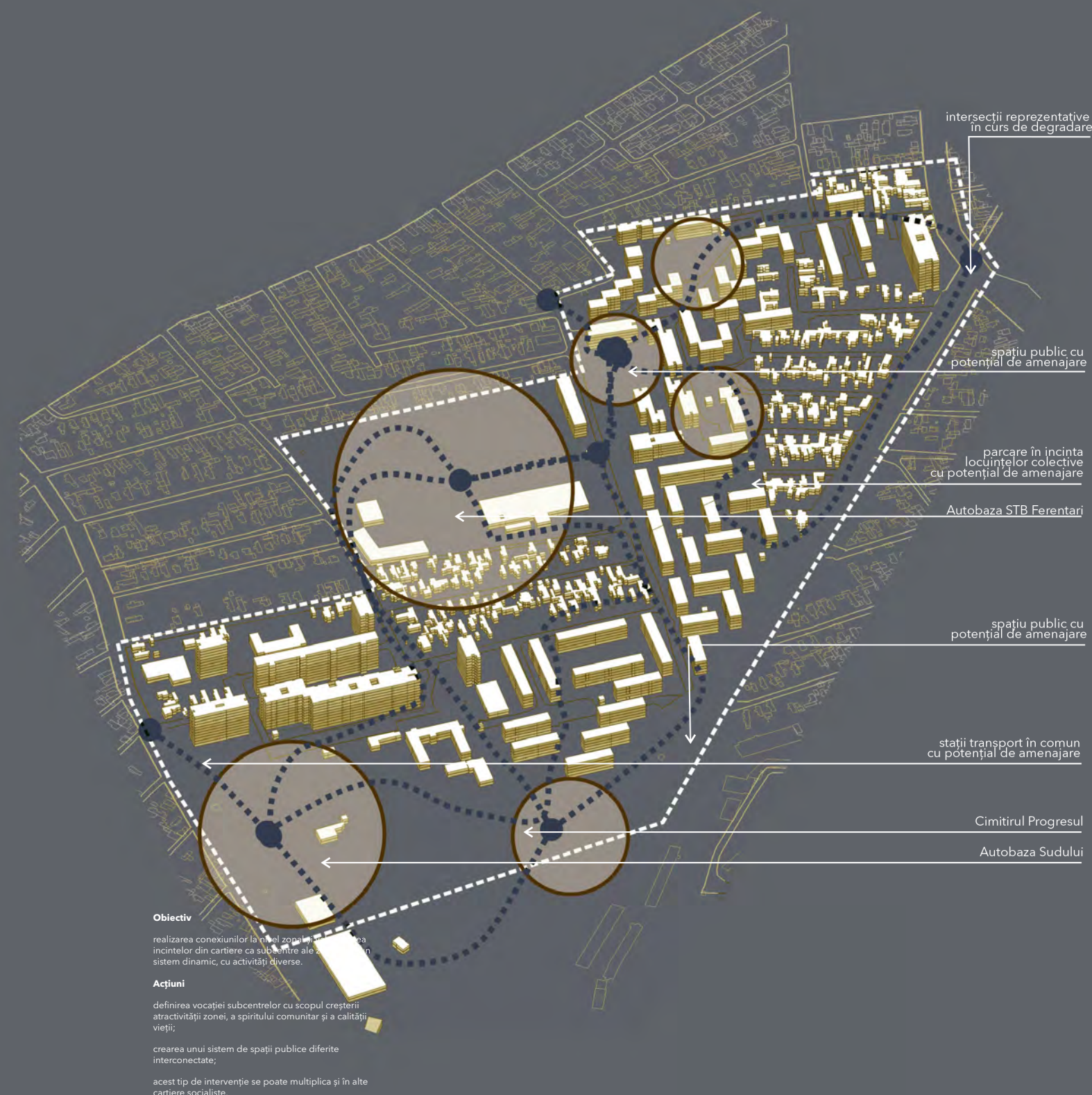
13

AUTOGARA FERENTARI

Analiza situației existente

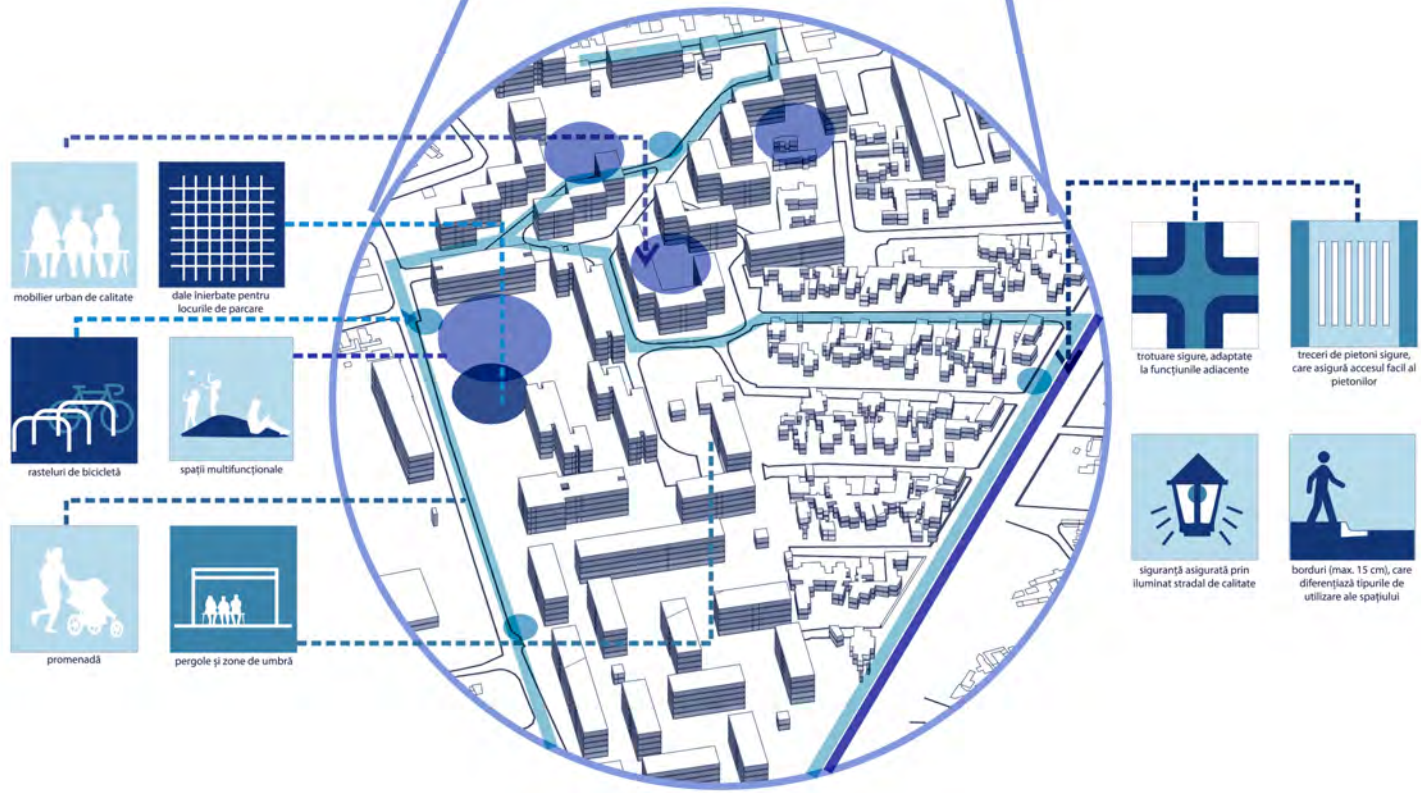
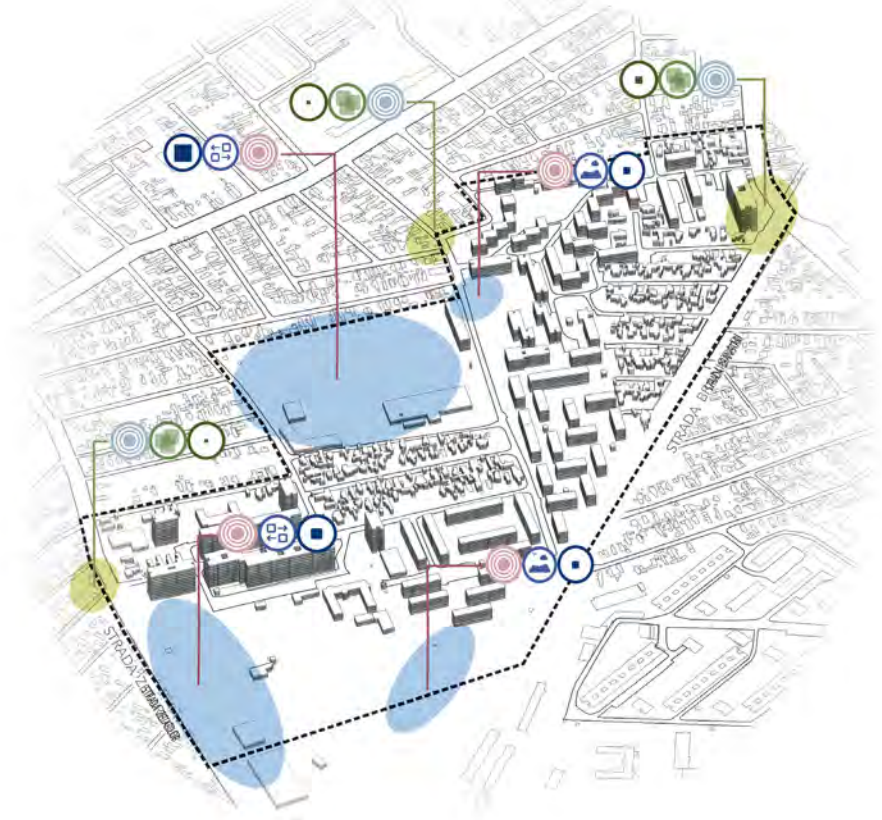
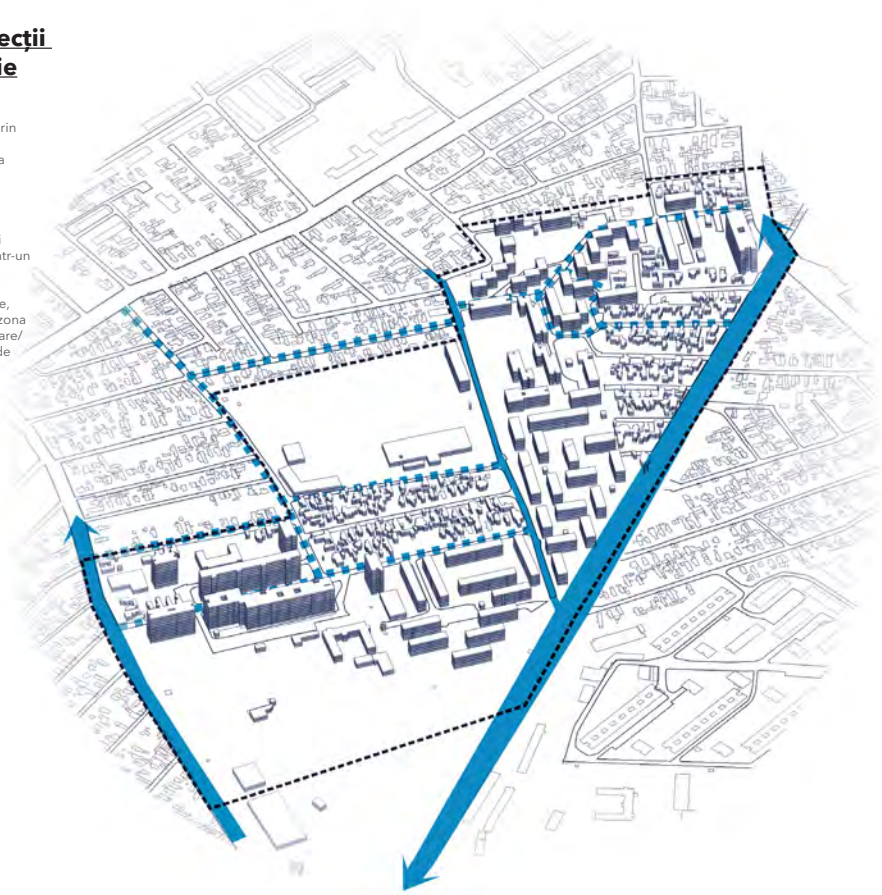
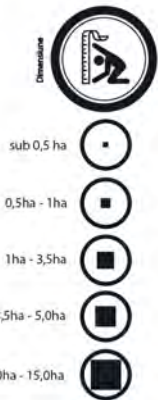
Spațiul public, spațiul privat și centrul de cartier în relație cu subcentrele cartierului

Definirea unor direcții
verzi de intervenție

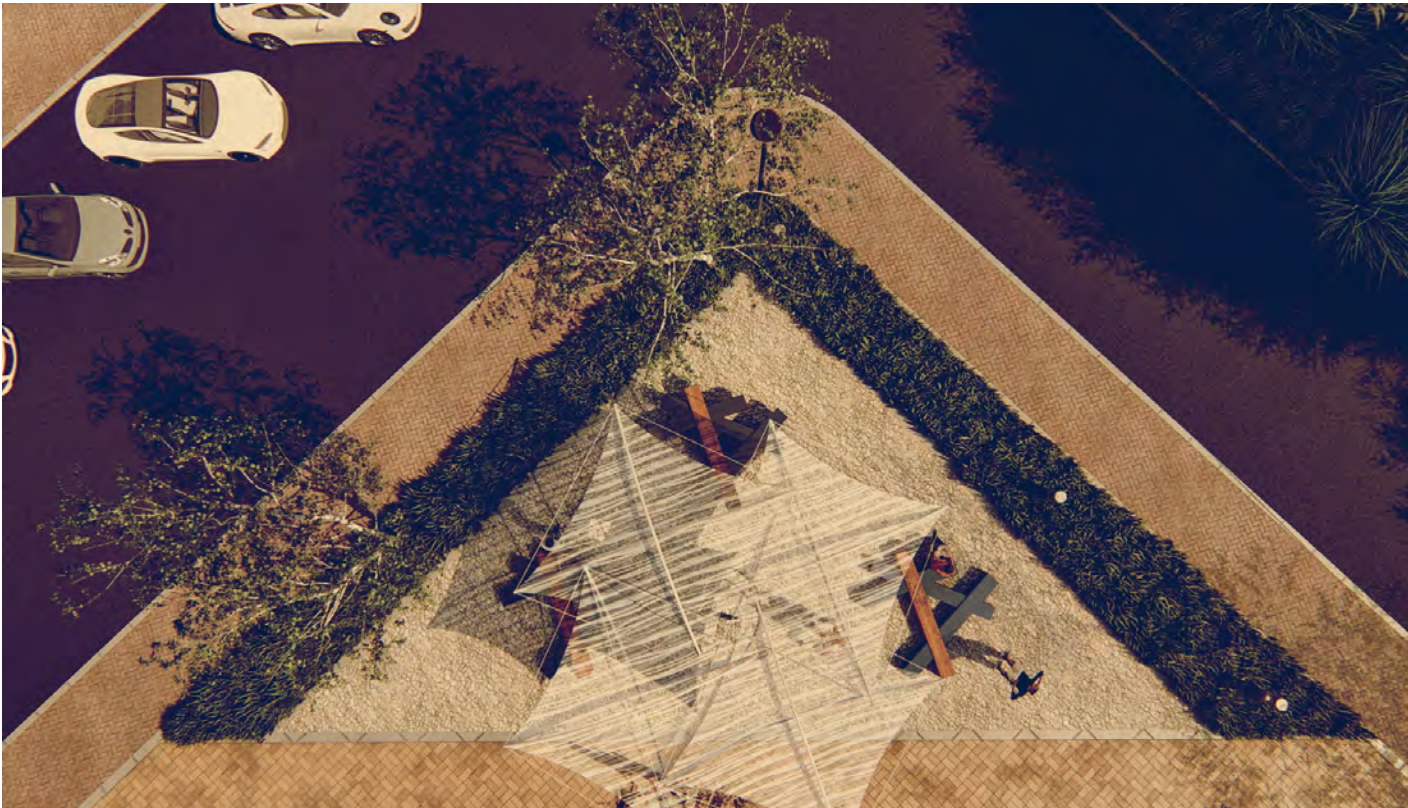
Obiectiv
revitalizarea cartierelor socialiste prin
definirea unor axe verzi principale
și secundare, care conectează zona
delimitată cu vecinătățile.

Acțiuni
plantarea arborilor de aliniament,
reconfigurarea spațiului pietonal și
organizarea trecerilor de pietoni într-un
sistem de circulații care să asigure
siguranța la nivel pietonal;
identificarea spațiilor publice libere,
respectiv a spațiilor interstițiale în zona
delimitată, cu potențial de amenajare/
valorificare, în relație cu sistemul de
axe verzi propus.

De multe ori, intersecțiile și spațiile aferente lor sunt ignorate și devin, în timp, spații reziduale. Mici intervenții punctuale, de tipul inserțiilor de mobilier urban sau a inserțiilor de pergole pot contribui cu succes la revitalizarea lor.

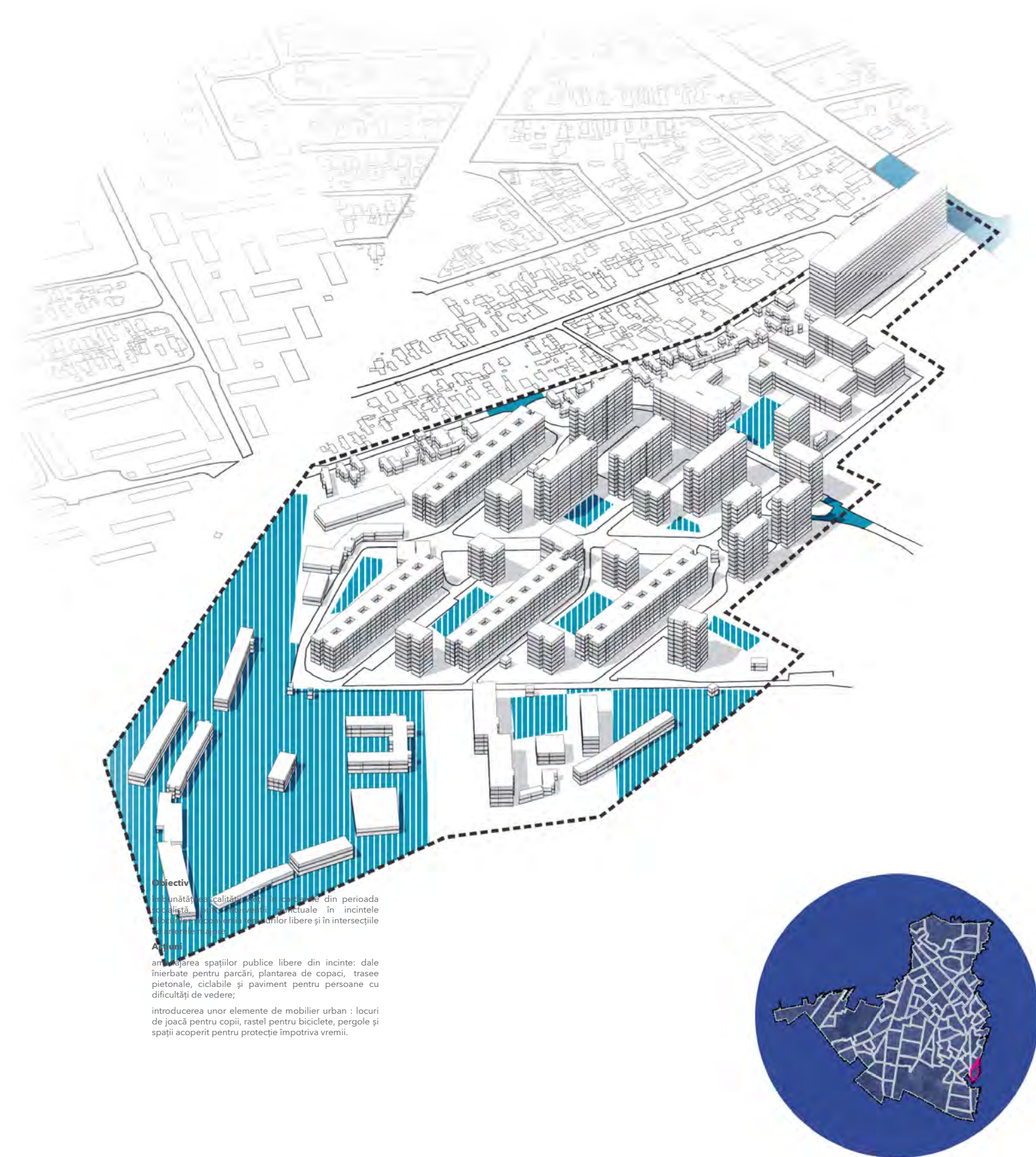
Ca și în alte cazuri, diferențierea suprafețelor de călcare reprezintă un plus în crearea unei imagini dinamice. Iluminatul public este și el important, iar într-o astfel de intersecție, situată într-un cartier de locuit, poate reprezenta și o măsură suplimentară de protecție pentru pietoni.

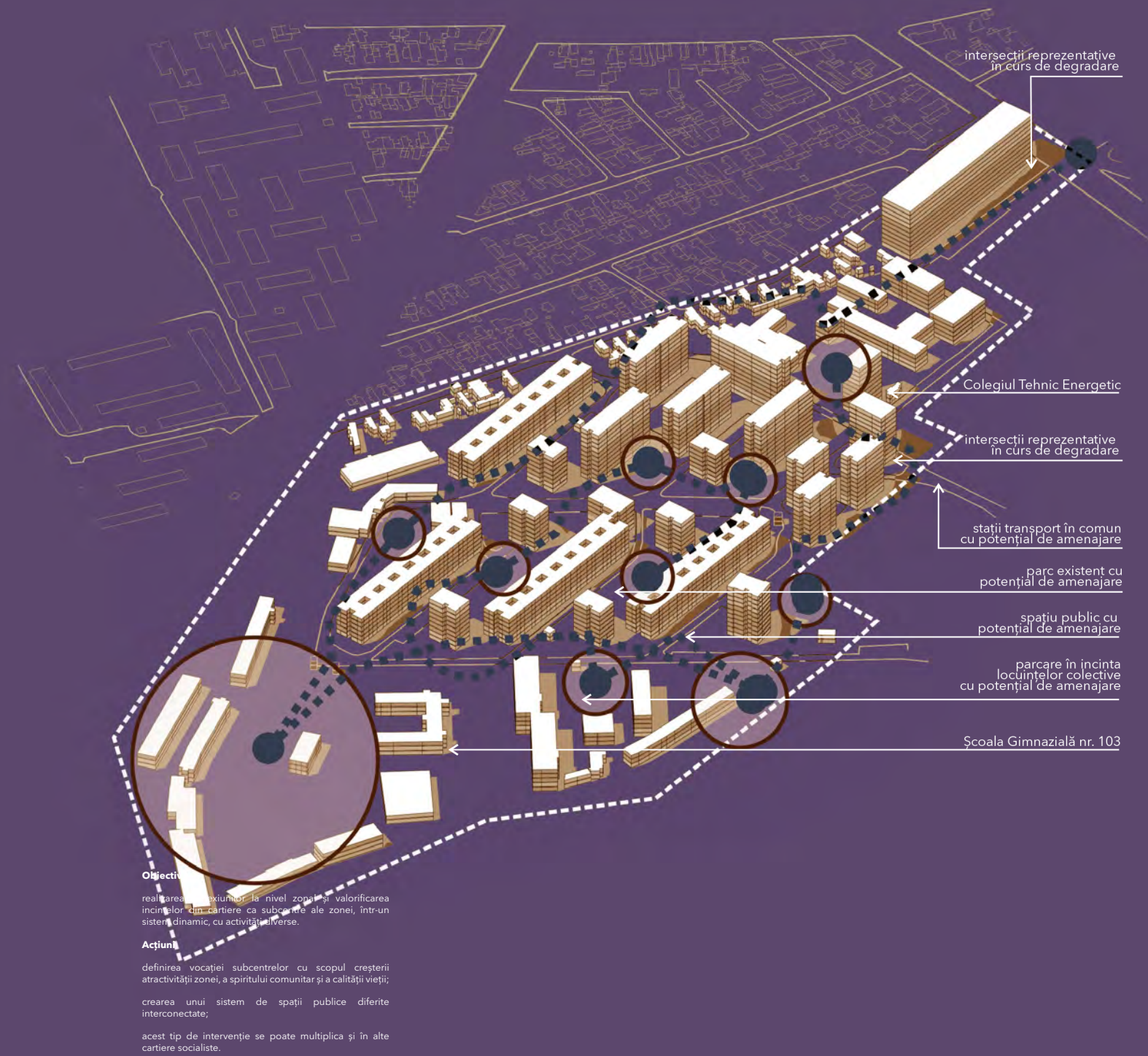
14

ȘOSEAUA GIURGIULUI

Analiza situației existente

Spațiul public, spațiul privat și centrul de cartier în relație cu subcentrele cartierului

Definirea unor direcții verzi de intervenție

Obiectiv
revitalizarea cartierelor socialiste prin definirea unor axe verzi principale și secundare, care conectează zona delimitată cu vecinătățile.

Acțiuni
plantarea arborilor de aliniament, reconfigurarea spațiului pietonal și organizarea trecerilor de pietoni într-un sistem de circulații care să asigure siguranța la nivel pietonal; identificarea spațiilor publice libere, respectiv a spațiilor interstițiale în zona delimitată, cu potențial de amenajare/valorificare, în relație cu sistemul de axe verzi propus.

Tipul intervenției

amenajare punctuală

conversie funcțională

densificare

urbanizare

limitarea urbanizării

Categorie funcțională

intersecție

circulație

scuar

parc

teren liber

Dimensiune

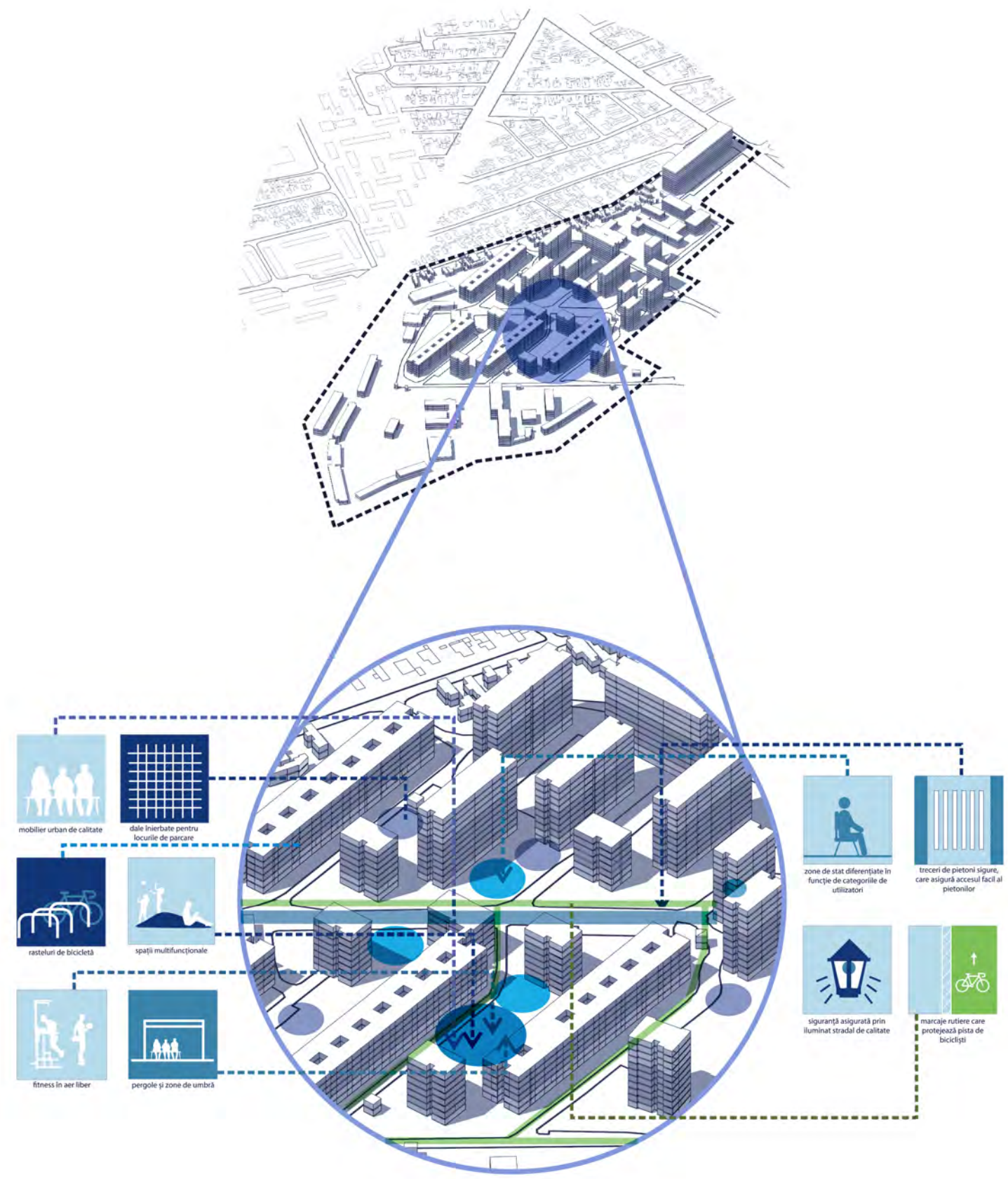
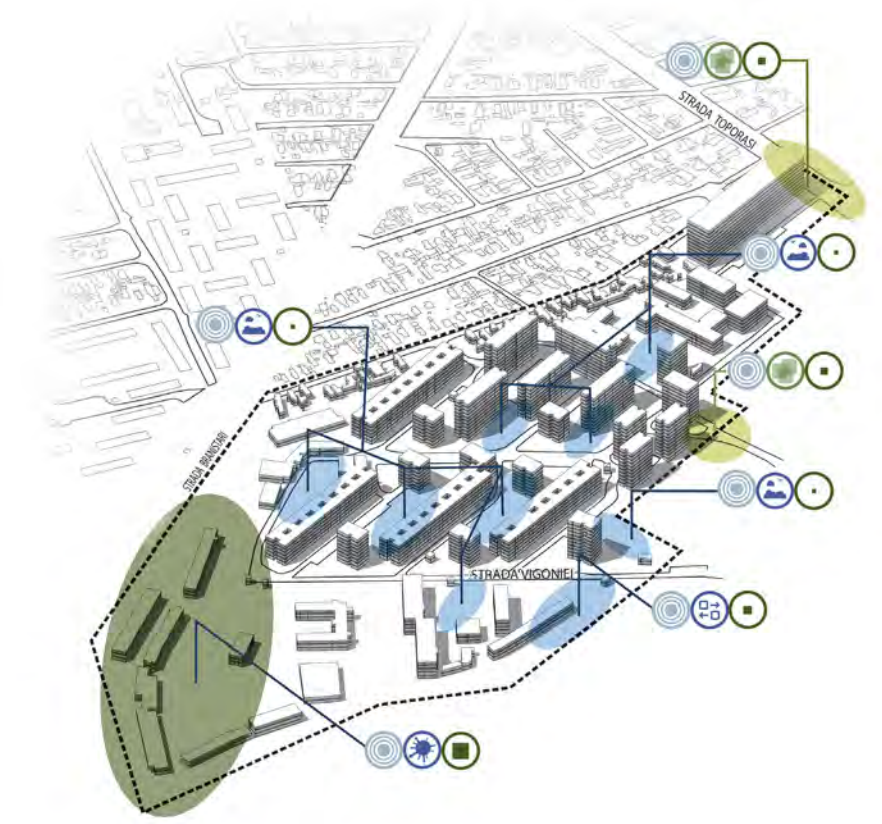
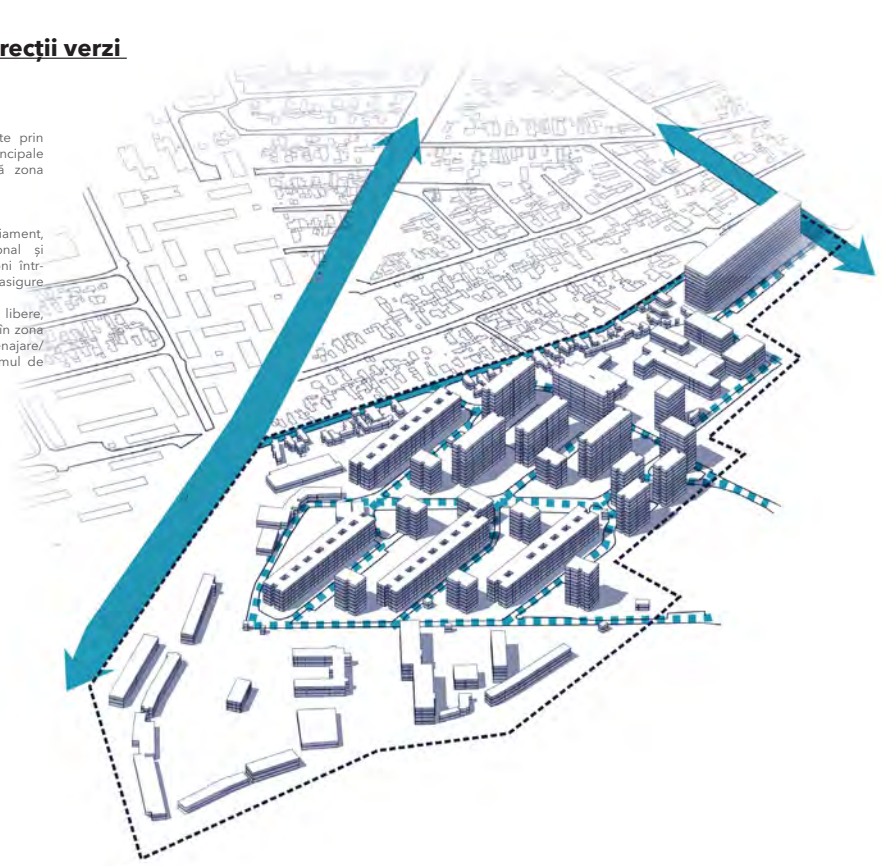
sub 0,5 ha

0,5ha - 1ha

1ha - 3,5ha

3,5ha - 5,0ha

5,0ha - 15,0ha

Este recomandat ca zonele de odihnă să fie amplasate la umbră. În acest caz, protecția arborilor s-a realizat prin includerea acestora într-o piesă de mobilier, care asigură totodată și spațiu pentru ședere. Diversitatea arborilor și a plantelor oferă o imagine plăcută, dar asigură și umbră pe o perioadă mai lungă de timp, în funcție de fazele lor de înflorire.

Concursul de soluții este o procedură de achiziție publică a serviciilor de proiectare pentru o anumită investiție, care – așa cum a arătat-o experiența internațională – prezintă cea mai sigură garanție de calitate architectural-urbanistică. Concursul de soluții reprezintă procedura cea mai potrivită pentru investițiile publice de natură architectural-urbanistică, cu condiția esențială a unei bune organizări, de la fundamentarea și alcătuirea temei, până la desfășurarea propriu-zisă a procedurii.

Concursurile de soluții pot fi organizate într-o singură fază sau în două faze. Experiența internațională recomandă ca, atunci când este posibil, să se organizeze concursul într-o singură fază (conform Ghidului UIA). Organizarea în două faze este recomandată numai pentru proiecte deosebit de complexe. În cadrul concursurilor în două faze, prima ar trebui să solicite proiecte constând într-o abordare generală, cu cerințe minime, iar participanții selectați pentru a doua fază trebuie să fie remunerați pentru munca prestată prin prime de participare.

Ceea ce este important de reținut la concursurile de soluții este necesitatea documentațiilor tehnice care sunt furnizate participanților, sarcină care se află în atribuțiile autorității contractante. În cazul în care acestea nu există, autoritatea contractantă trebuie să le elaboreze.

Extras din “Ghid de bune practici pentru organizarea concursurilor de soluții de arhitectură/urbanism”, OAR

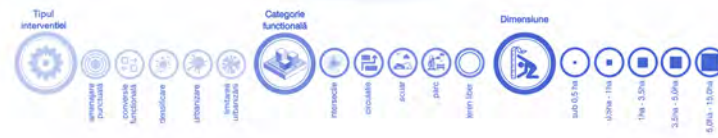
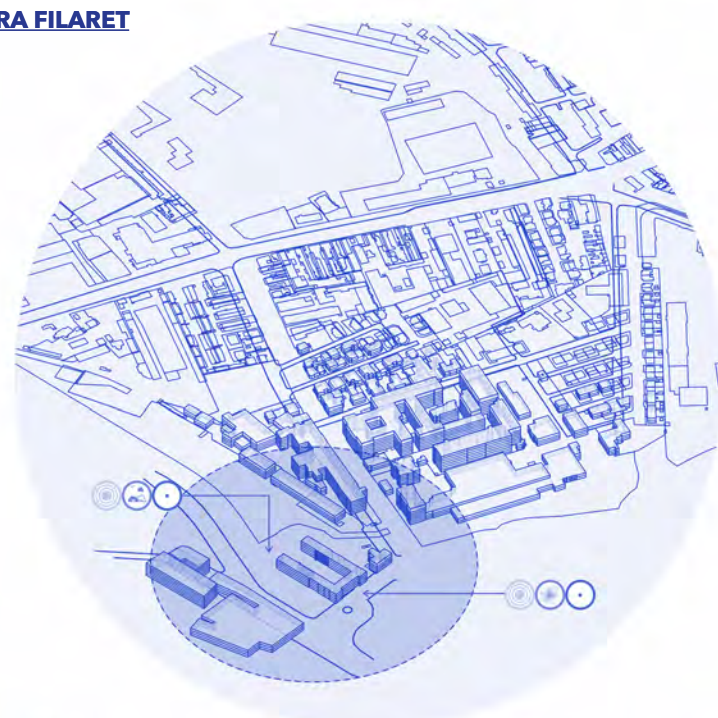
Spre deosebire de concursul de soluții, concursul de idei se focalizează în mod explicit pe ilustrarea unei viziuni. El acoperă așadar transpunerea unor principii de proiectare în realitate. De obicei, concursurile de idei urmăresc conceperea unei forme urbane compacte și eficiente, stimularea economică a zonei, diversificarea portofoliului serviciilor de ecosistem și stimularea integrării sociale. După acceptarea viziunii, concursurile de idei se transformă, de obicei, în concursuri de soluții.

SPAȚII PENTRU CONCURSURI DE ARHITECTURĂ ȘI URBANISM

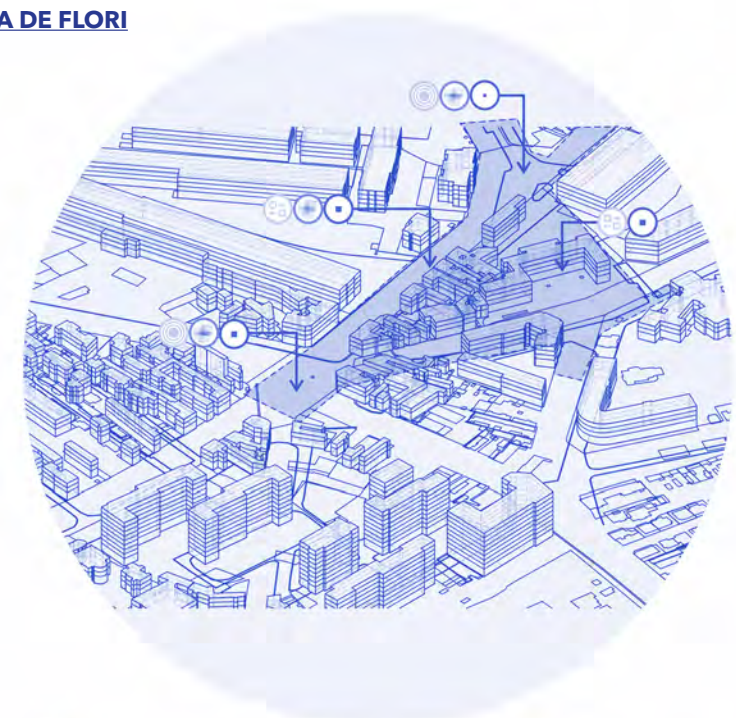
3

AUTOGARA FILARET

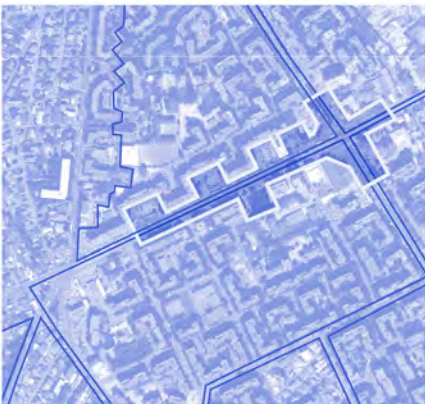
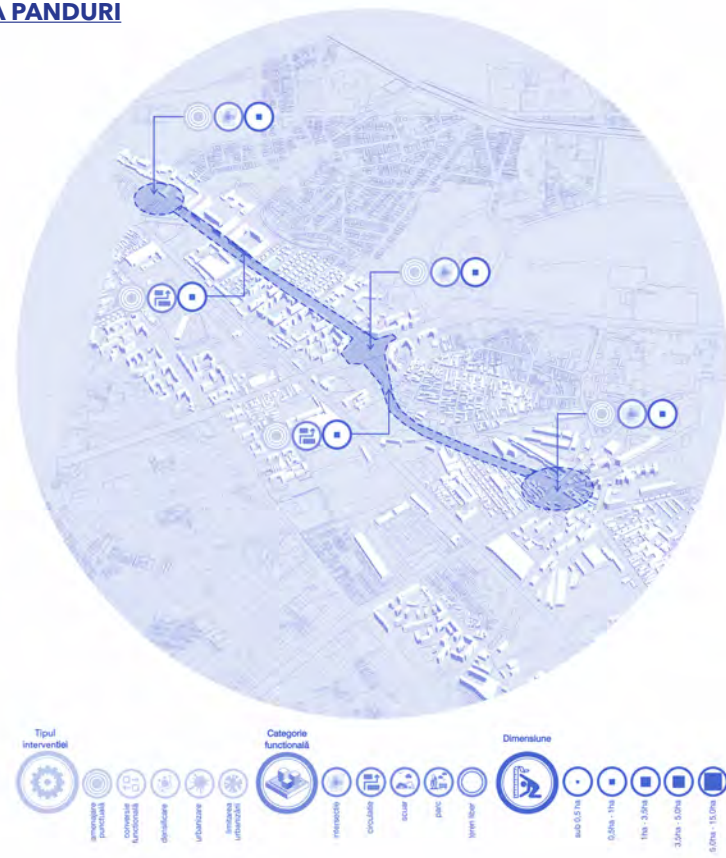

PIAȚA DE FLORI

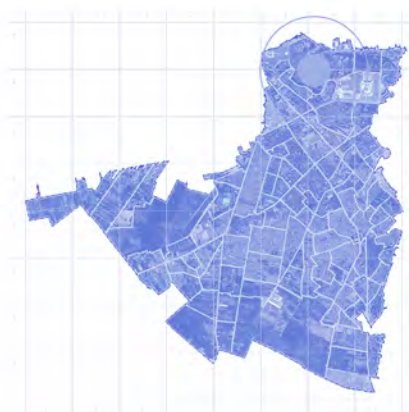

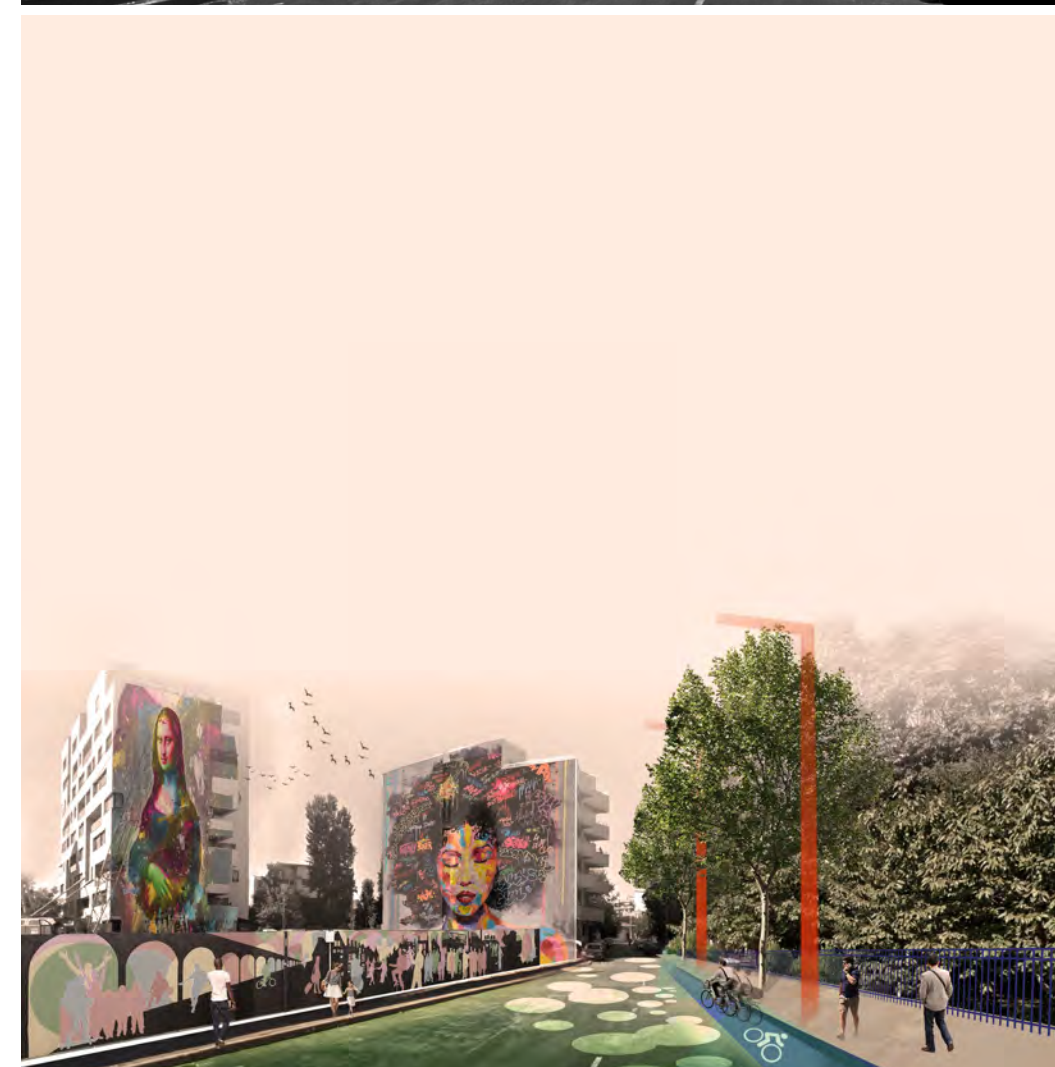

CARTIER URANUS

CARTIER COTROCENI

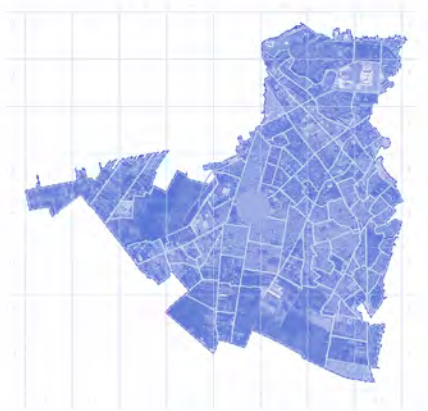

PARC HUMULEȘTI - ȘOSEAUA SĂLAJ

PIAȚA ȘI PARCUL FERENTARI

CALEA RAHOVEI

ANTIAERIANĂ

